

Publicatieblad

van de Europese Unie

C 197

50e jaargang

Uitgave
in de Nederlandse taal

Mededelingen en bekendmakingen

24 augustus 2007

<u>Nummer</u>	Inhoud	Bladzijde
	III <i>Voorbereidende handelingen</i>	
	Comité van de Regio's	
	70e plenaire zitting op 6 en 7 juni 2007	
2007/C 197/01	Advies van het Comité van de Regio's „De demografische toekomst van Europa”	1
2007/C 197/02	Advies van het Comité van de Regio's over „Het uitbreidingspakket 2006 — Opnamecapaciteit”	7
2007/C 197/03	Advies van het Comité van de Regio's over „Het uitbreidingspakket 2006 — Kandidaat-landen”	12
2007/C 197/04	Advies van het Comité van de Regio's over „Het uitbreidingspakket 2006 — Pre-kandidaatlanden”	16
2007/C 197/05	Verkennd Advies van het Comité van de Regio's „De bijdrage van de regionale en lokale overheden tot de EU-strategie voor duurzame ontwikkeling”	21
2007/C 197/06	Initiatiefadvies van het Comité van de Regio's over „Het vlot trekken van het grondwettelijk proces met het oog op de Europese Raad van 21 en 22 juni 2007”	30
2007/C 197/07	Advies van het Comité van de Regio's over „De postdiensten in de Gemeenschap”	37
2007/C 197/08	Advies van het Comité van de Regio's over „Een EU-strategie ter ondersteuning van de lidstaten bij het beperken van aan alcohol gerelateerde schade”	48
2007/C 197/09	Advies van het Comité van de Regio's over „Het bestuur binnen de Europese consensus over het ontwikkelingsbeleid”	52
2007/C 197/10	Advies van het Comité van de Regio's „Regio's voor economische verandering”	57

III

(Vorbereidende handelingen)

COMITÉ VAN DE REGIO'S

70e PLENAIRE ZITTING OP 6 EN 7 JUNI 2007

Advies van het Comité van de Regio's „De demografische toekomst van Europa”

(2007/C 197/01)

- Volgens het Comité moeten de demografische ontwikkelingen in regio's, steden en gemeenten als aparte tendensen worden beschouwd, aangezien er zich ook binnen de lidstaten tegelijk zeer uiteenlopende en deels tegen elkaar indruisende ontwikkelingen voordoen en omdat ontwikkelingspatronen soms typerend zijn voor bepaalde Europese regio's. Specifieke beleidsstrategieën en richtsnoeren van regio's, steden en gemeenten moeten in de toekomst worden gebaseerd op realistische bevolkingsprognoses.
- De demografische ontwikkeling moet deel uitmaken van alle beleidsgebieden, om de risico's op lange termijn bijtijds te kunnen indammen en om de daaraan verbonden mogelijkheden in kaart te brengen en te benutten. Daartoe moeten ook onaangename waarheden onder ogen worden gezien en moet in het openbare debat van alle feiten kennis worden genomen. Pas wanneer de politiek en de overheid de algehele veroudering van de samenleving en de krimpende bevolkingsomvang als onafwendbaar structureel gegeven hebben aanvaard, kan er aan passende oplossingen worden gewerkt.
- De demografische uitdaging is zeker geen reden tot uitsluitend negatieve bespiegelingen. Enerzijds worden er minder kinderen geboren dan voor de vervanging van de bevolking als geheel nodig zijn; dat wordt op de lange termijn een probleem voor de Europese samenleving, waarvoor een oplossing moet worden gevonden. Anderzijds worden mensen echter ook ouder en blijven zij langer gezond, wat weer goed nieuws is. Ook moet er in de discussie hierover erkenning komen voor de mogelijkheden die ouderen hebben om echt iets voor de samenleving te doen. Verder plukken economisch welvarende agglomeraties de vruchten van toestromende nieuwe inwoners die het geboortetekort nu nog kunnen compenseren.

I. Beleidsaanbevelingen

Mededeling van de Commissie: „De demografische toekomst van Europa: probleem of uitdaging?”

COM(2006) 571 final

Algemene opmerkingen over de Mededeling van de Commissie

1. Het Comité is zonder meer ingenomen met het initiatief van de Commissie om het debat over het Groenboek „Demografische veranderingen: naar een nieuwe solidariteit tussen de generaties” voort te zetten en om de nadruk te leggen op het nieuwe perspectief: uitdaging in plaats van probleem. Het voorstellen van de Commissie om via uitwisseling van ervaringen en de organisatie van een Europees debat over hoe met de demografische veranderingen moet worden omgegaan, waaruit om de twee jaar tijdens een „Forum over de demografische ontwikkeling van Europa” de nodige conclusies zullen worden getrokken, is een belangrijke ruggensteun voor de lidstaten en lokale en regionale overheden. De oprichting en ondersteuning van netwerken van regio's op Europees niveau en het benutten en propageren van *best practices* zal aanzienlijk bijdragen aan een constructieve en toekomstgerichte discussie over dit onderwerp.

2. Het Comité onderschrijft de algemene strategie van de Commissie om een Europa te scheppen

- dat demografische vernieuwing bevordert door steunverlening aan gezinnen die kinderen willen en door de mogelijkheid te bieden om werk en gezin te combineren;
- dat arbeid opwaardeert, in die zin dat vroegtijdige uittreding niet wordt gestimuleerd, maar dat er in plaats daarvan, door strategieën voor levenslang leren, een verbod op leeftijdsdiscriminatie en de ondersteuning van op de leeftijd afgestemde vormen van arbeidsorganisatie, wordt gezorgd voor meer werkgelegenheid en een langer werkzaam en kwalitatief beter leven;
- dat de basis legt voor hogere productiviteit en meer prestatievermogen van alle Europeanen zodat het concurrentievermogen van dit continent ook in tijden van demografische veranderingen veilig kan worden gesteld. Een andere leeftijdsopbouw van de samenleving kan enerzijds leiden tot economische krimp, maar biedt anderzijds kansen voor de ontwikkeling van nieuwe producten en diensten waarmee nieuwe markten kunnen worden aangeboord;
- dat voorbereid is op de opvang en integratie van legale migranten die voorzien in de behoefte aan extra arbeidskrachten, en eraan bijdragen dat sociale voorzieningen kunnen blijven bestaan;
- dat met gezonde overheidsfinanciën kan inspelen op de veranderende eisen die aan socialezekerheidsstelsels worden gesteld en dat nalaat om de groeiende lasten daarvoor uitsluitend op de schouders van de volgende generaties te leggen.

3. Volgens het Comité moet de demografische ontwikkeling deel uitmaken van alle beleidsgebieden, om de risico's op lange termijn bijtijds te kunnen indammen en om de daaraan verbonden mogelijkheden in kaart te brengen en te benutten. Daartoe moeten ook onaangename waarheden onder ogen worden gezien en moet in het openbare debat van alle feiten kennis worden genomen. Pas wanneer de politiek en de overheid de algehele veroudering van de samenleving en de krimpende bevolkingsomvang als onafwendbaar structureel gegeven hebben aanvaard, kan er aan passende oplossingen worden gewerkt.

4. De demografische uitdaging is zeker geen reden tot uitsluitend negatieve bespiegelingen. Enerzijds worden er minder kinderen geboren dan voor de vervanging van de bevolking als geheel nodig zijn; dat wordt op de lange termijn een probleem voor de Europese samenleving, waarvoor een oplossing moet worden gevonden. Anderzijds worden mensen echter ook ouder en blijven zij langer gezond, wat weer goed nieuws is. Ook moet er in de discussie hierover erkenning komen voor de mogelijkheden die ouderen hebben om echt iets voor de samenleving te doen. Verder plukken economisch welvarende agglomeraties de vruchten van toestromende nieuwe inwoners die het geboortetekort nu nog kunnen compenseren. Daar staat tegenover dat demografische veranderingen zich naar verhouding veel sneller voltrekken in tal van plattelandsgebieden, omdat jongeren daar massaal wegtrekken, die deels vervangen worden door gepensioneerde ouderen. Deze tendens verscherpt echter de problemen in de leeglopende regio's van herkomst.

5. Het Comité deelt de mening van de Commissie dat de rechten van alle generaties moeten worden gewaarborgd, zoals dit ook uitdrukkelijk is vastgelegd in de Mededeling van de Commissie „Bevordering van de solidariteit tussen de generaties” van 10 mei 2007. Kinderen en jongeren dienen de kans te krijgen om ten volle aan de samenleving deel te nemen. Dat vergt ondersteuning van gezinnen, oprichting en instandhouding van hoogwaardige verzorgings- en opleidingsinstanties, beroepsopleidingen en beroepsperspectieven; de middengeneraties hebben ondersteuning nodig voor de verzorging en opvoeding van hun kinderen, maar ook voor de verpleging van ouderen. De ouderen hebben tot slot hulp nodig voor een zo onafhankelijk en actief mogelijke deelname aan het maatschappelijke leven.

6. De door de Commissie genoemde factoren die de demografische ontwikkeling bepalen, zijn volgens het Comité van wezenlijk belang. De daling van het gemiddelde aantal kinderen per vrouw, het stijgende aandeel in de totale bevolking van oude en zeer oude mensen, de toegenomen en nog verder stijgende levensverwachting en de slechts gedeeltelijke compensatie van deze veranderingen in de bevolkingsstructuur door immigratie, zijn algemene kenmerken van de Europese tendens. Op grond van de door lidstaten verzamelde gegevens zijn evenwel slechts beperkte uitspraken over de daadwerkelijke ontwikkelingen mogelijk.

7. De demografische ontwikkelingen moeten in regio's, steden en gemeenten wél als aparte tendensen worden beschouwd, aangezien er zich ook binnen de lidstaten tegelijk zeer uiteenlopende en deels tegen elkaar indruisende ontwikkelingen voordoen en omdat ontwikkelingspatronen soms typerend zijn voor bepaalde Europese regio's. Specifieke beleidsstrategieën en richtsnoeren van regio's, steden en gemeenten moeten in de toekomst worden gebaseerd op realistische, kleinschalige bevolkingsprognoses, waarbij iedereen gelijke kansen moeten worden geboden.

8. Het Comité blijft bij de standpunten die het in zijn advies over het Groenboek „Demografische veranderingen: naar een nieuwe solidariteit tussen de generaties” heeft geformuleerd. Het herkent in de mededelingen van de Commissie over „De demografische toekomst van Europa: probleem of uitdaging?” en over „Bevordering van de solidariteit tussen de generaties” wezenlijke aspecten uit zijn advies.

Conclusies van de Commissie

9. Het Comité deelt de opvatting van de Commissie dat de concrete maatregelen naar aanleiding van de demografische veranderingen in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van de lidstaten zijn. Het benadrukt evenwel de bijzondere taak van de regionale en lokale overheden bij de beheersing van die veranderingen. Met name steden en gemeenten worden met de gevolgen van de demografische ontwikkelingen geconfronteerd.

10. Het Comité steunt uitdrukkelijk het voorstel van de Commissie om een nieuw generatiepact tot stand te brengen. Dit behelst het volgende:

- De rechten en belangen van elke generatie moeten worden gehandhaafd. Het wordt steeds belangrijker dat alle generaties aan onderwijs, arbeidsmarkt en maatschappelijk leven kunnen deelnemen. Met name kinderen en jongeren, wier aandeel in de bevolking naar verhouding terugloopt, hebben goede en betrouwbare deelnamemogelijkheden nodig in een vergrijzende samenleving. Voor alle leeftijdscategorieën dient meer werkgelegenheid te komen, wederom met nadruk op de omstandigheden van kinderen en jongeren, maar ook aan de hand van nieuwe en gedifferentieerdere benaderingen van leeftijd.
 - Uitwisseling van ervaringen, vaardigheden en ondersteuning tussen generaties is een voorwaarde voor maatschappelijke ontwikkeling en solidair samenleven. Deze uitwisseling vindt hoofdzakelijk in het gezin plaats. Door mobiliteits- en flexibiliteitseisen, bijv. in verband met de arbeidsmarkt en het grotere aantal alleenstaanden worden de betrekkingen tussen generaties in de vergrijzende samenleving ook buiten het gezin steeds belangrijker. Dit verdient, vooral in Europees verband, meer aandacht. Generatie-overschrijdende initiatieven kunnen bestaand potentieel immers beter aanboren om de gevolgen van de demografische veranderingen op te vangen. Netwerken en projecten die dergelijke initiatieven verwezenlijken, dienen daarom voortaan meer ondersteuning te krijgen.
- Uit Europees oogpunt moet het nieuwe generatiepact daarom onderdeel worden van een permanente uitwisseling van kennis en ervaringen, met „best practice modellen” voor de maatschappelijke ontwikkeling tegen de achtergrond van de demografische veranderingen. Dit geldt ook voor de voortzetting van het Forum over de demografische ontwikkeling van Europa. Bij deze transparante en open dialoog dienen de organisaties die het maatschappelijk middenveld vertegenwoordigen optimaal te worden betrokken.
11. Er moet hier worden gewezen op de reeds op nationaal en Europees niveau gelanceerde hervormingen, zoals de hernieuwde Lissabonstrategie voor groei en werkgelegenheid, het groei- en stabiliteitspact, de strategie voor duurzame ontwikkeling, het cohesiebeleid en de opencoördinatiemethode op het gebied van sociale bescherming en sociale integratie. Het Comité merkt echter op dat de vaststelling dat de inspanningen onvoldoende moeten worden voortgezet, ook in verband met de vijf genoemde beleidsopties, bij lange na niet ver genoeg gaat om de randvoorwaarden te scheppen voor de vereiste maatregelen in Europees, nationaal, regionaal en lokaal verband.
12. Het schort in de Mededeling aan een beschrijving van de rol van nationaal, regionaal en lokaal beleid. Demografische ontwikkelingen zijn in hoge mate van regionale en lokale aard. Het in de Mededeling op grond van bundeling van nationale en Europese gegevens geschetste beeld alsof de kwestie hoofdzakelijk op deze niveaus moet worden aangepakt, is volgens het Comité misleidend. Veeleer wordt daardoor het zicht op de toenemende regionale verschillen ontnomen, met inbegrip van de verschillen als gevolg van interne migratie in de lidstaten zelf.
13. Het is een goede zaak dat de Commissie om de twee jaar een Europees forum over demografie wil organiseren, waarvan de resultaten worden opgenomen in een hoofdstuk van het jaarlijkse voortgangsverslag. De eenzijdige nadruk op de langere levensverwachting is volgens het Comité echter niet zinvol. Veeleer dienen alle verschillende aspecten van de demografische veranderingen evenveel aandacht te krijgen.
14. Het Comité benadrukt dat de demografische veranderingen aanzienlijke kansen bieden om met nieuwe producten en diensten de levenskwaliteit van ouderen te verbeteren en zo in Europa nieuwe arbeidsplaatsen en economische groei te scheppen en het concurrentievermogen van Europa te vergroten. Dit betreft alle terreinen die bevorderen dat ouderen een onafhankelijk en actief leven kunnen leiden: ambacht, industrie, handel en maatschappelijke organisaties, bijv. in de branches toerisme, cultuur, thuiszorg diensten, mobiliteits- of financiële diensten.
15. Het Comité pleit ervoor om de behoeften van ouderen en de kansen van de zgn. „zilveren economie” ook op EU-niveau sterker te integreren; ze zouden ook opgenomen moeten worden in de Lissabonstrategie.

Suggesties van het Comité

16. De algemene demografische trends in Europa lopen per regio gezien sterk uiteen. Daarbij overlappen diverse ontwikkelingen elkaar, wat tot gevolg heeft dat er winnaars (bijv. agglomeraties als Londen en München) en verliezers (bijv. Oost-Duitsland of de Westpoolse regio's) zijn onder de regio's in Europa. Het resultaat van deze ontwikkelingen is dat de territoriale cohesie in het gedrang dreigt te komen. Behalve de demografische veranderingen zijn migratiestromen van buiten de EU van invloed op de bevolkingsontwikkeling. De interne migratie in de EU versterkt de trends in de gehele Unie, waarbij vooral welvarende stedelijke agglomeraties steeds meer aantrekkingskracht uitoefenen. Het gevolg van deze verschillende ontwikkelingen is dat zich tegelijkertijd groei- en krimpprocessen voordoen.

17. De Commissie stelt terecht dat de samenhang tussen innovatievermogen en kwalificaties in een context van demografische veranderingen aan belang zal winnen. Vrouwen, met name moeders, dienen de kans te krijgen hun kwalificaties naar wens en behoefte in te zetten. Verder moeten opleidingssystemen en bedrijven zich nu al voorbereiden op een groeiend aantal ouderen en immigranten en, in nauwe samenwerking, nieuwe vormen van levenslang leren gaan aanbieden.

18. Het combineren van gezin en beroep is volgens het Comité een onontbeerlijke randvoorwaarde voor het lokale concurrentievermogen, dat ook met het Europese werkgelegenheidsbeleid dient te worden gesteund en dat een belangrijke rol speelt, juist in het kader van de uitstippeling van een strategie voor een Europa dat de demografische ontwikkeling begunstigt.

19. In deze context is het Comité ingenomen met de door de Commissie gepubliceerde Mededeling „Bevordering van de solidariteit tussen de generaties”. Het CvdR waarschuwt er echter voor om uitsluitend gezinsondersteunende en beroep en gezin combinerende maatregelen te treffen in reactie op de demografische veranderingen. In veel regio's zijn vanwege deze ontwikkelingen concrete maatregelen dringend nodig, door voorzieningen of infrastructuur aan te passen; hoe noodzakelijk ze ook zijn, maatregelen inzake gezinsbeleid kunnen de demografische ontwikkeling alleen maar op de lange duur beïnvloeden. Bovendien is in veel regio's het wegtrekken van jonge, gekwalificeerde mensen een groter probleem dan het feitelijke geboortecijfer van degenen die in de regio achterblijven.

20. Het Comité is ingenomen met het voorstel om de in de Mededeling „Bevordering van de solidariteit tussen de generaties” aangekondigde „alliantie voor het gezin” nader uit te werken om de gewenste uitwisseling van goede praktijken en complete informatie te stimuleren. Het raadt echter dringend aan om deze „alliantie voor het gezin” niet uitsluitend aan te grijpen om de geboortecijfers te doen stijgen, maar om dit te zien als instrument voor een brede reactie op de demografische ontwikkeling. Het Comité en de in zijn midden vertegenwoordigde lokale en regionale overheden dienen ten volle bij de werkzaamheden van deze alliantie te worden betrokken; zij benadrukken dat zij bereid zijn tot een constructief engagement en om voorstellen te

doen voor de nadere uitwerking van een Europees generatiebeleid.

21. De demografische ontwikkelingen verschillen per regio. Groeiende regio's trekken vooral jongeren, vrouwen en migranten aan. In deze regio's nemen de sociale verschillen door segregatie toe. Dit leidt enerzijds tot hogere eisen aan integratie, anderzijds tot meer inspanningen voor de opbouw en verbetering van een op leeftijdsgroepen afgestemde infrastructuur om sociale uitsluiting zoveel mogelijk te voorkomen.

22. Het Comité beseft dat de integratie van immigranten bepalend is voor de toekomst van de samenleving. Ondanks het bredere onderwijsaanbod, bedoeld om het potentieel van de komende generatie beter te benutten, gaat het Comité ervan uit dat er hooggekwalificeerde werknemers uit niet-Europese landen nodig zijn. De felle concurrentie om hooggekwalificeerde werknemers zal echter slechts beperkte gevolgen hebben voor de demografische ontwikkeling.

23. In krimpende regio's daalt het bevolkingsaantal, en dan vooral het aantal jongeren (met name in de leeftijdscategorie 20-30 jaar), vrouwen en hogeschoolden. Deze regio's zijn niet de bestemming van migranten, in tegenstelling tot regio's met groei. Het resultaat is dat er in de Europese regio's zeer uiteenlopende problemen ontstaan, tegen de achtergrond van gelijke trends op macro-niveau.

24. In dit verband moet worden gewezen op de problematische toekomst van de zorgsector. Krimpende regio's verliezen een naar verhouding groot deel van de actieve bevolking. De „Old Age Dependency” neemt niet gelijkmatig toe. Juist tegen de achtergrond van particuliere diensten in de thuiszorg verscherpt het wegtrekken van jongeren het probleem van de toekomstige zorgverstrekking aan ouderen. Daardoor neemt vooral in krimpende regio's het belang van door de overheid of particuliere sector opgebrachte sociale voorzieningen toe.

25. De zeer tegengestelde ontwikkelingen in de regio's moeten derhalve onder de loep worden genomen; voor de beoordeling ervan moeten er passende gegevens worden verzameld. Daartoe moeten de lokale, regionale en nationale gegevens vergelijkbaar zijn. Van die „socio-demografische monitoring” zou een permanente taak moeten worden gemaakt.

26. Met name de ontwikkeling in de Midden- en Oosteuropese lidstaten en de nieuwe Duitse deelstaten is opvallend. In deze regio's treden de gevolgen van een dalend geboortecijfer en structurele veranderingen in demografische factoren nu al zeer duidelijk aan het licht; bovendien voltrekt het proces zich daar bijna in versneld tempo. Deze regio's doorlopen een ontwikkeling die zich in de meeste Europese regio's pas later of niet in deze mate zal voordoen. Het Comité beschouwt ondersteuning van deze regio's, bijvoorbeeld in het kader van het initiatief van de Commissie „Regio's voor economische verandering”, als een mogelijkheid om adequate instrumenten uit te werken waarmee de demografische veranderingen in heel Europa in de hand kunnen worden gehouden.

27. Vooral groepen die in de lidstaten minderheden vormen, kunnen kwetsbaar zijn voor de problemen als gevolg van volksverhuizingen en demografische veranderingen, omdat hun cultuur en taal daardoor in gevaar kunnen komen. Met veranderingen in de samenstelling van leefgemeenschappen en gezinnen treden ook verschuivingen op in hun gewoonten en taalgebruik: leefgemeenschappen moeten daarop bedacht en daar klaar voor zijn.

28. Het Comité benadrukt dat de huidige demografische problematiek uniek is in de Europese geschiedenis. Er zijn dus geen pasklare en beproefde antwoorden op de vraag hoe de Europese samenleving op deze ontwikkeling dient te reageren. Wereldwijd heeft tot nu toe alleen Japan ervaring met het verschijnsel opgedaan. Daarom is het Comité ingenomen met de open benadering van dit onderwerp door de Commissie.

29. Volgens het Comité concentreert de Commissie zich in haar mededeling te veel op de hogere levensverwachting van mensen en de gevolgen daarvan. Op de aanpak van de gevolgen van de dalende bevolkingsomvang en de hiermee verbonden problemen in verband met de veranderingen in de regio's, een net zo belangrijk thema, wordt niet ingegaan. Ook al dienen deze kwesties eerder op nationaal en regionaal niveau te worden opgelost, toch zijn ze ook onderwerp van een noodzakelijk debat over de inzet van de Structuurfondsen, omdat het hier immers om infrastructuur gaat.

30. In dit verband moet de eenzijdige oriëntatie van de Europese strategieën op groei tegen het licht worden gehouden. Regio's met een krimpende bevolking moeten zich aanpassen aan veranderde ontwikkelingsmodellen, infrastructuur moet voor een geringere bevolking betaalbaar en haalbaar blijven, in regionale ontwikkelingsmodellen moet adequaat rekening worden gehouden met de behoeften van minder mensen. Dat wil niet zeggen dat er minder, maar dat er andere investeringen nodig zijn. De ontwikkeling van economie en maatschappij bij een krimpende bevolking en forse regionale verschillen zijn kwalitatieve en niet in de eerste plaats kwantitatieve vraagstukken. Dit betekent dat de tot nu toe uitsluitend op groei gerichte politieke tendens moet worden aangevuld met een paradigma van krimp en verandering.

31. Voor een succesvolle beheersing van de demografische veranderingen zijn de volgende politieke randvoorwaarden nodig:

- bevordering van een onproductieve strijd tussen steden en regio's om meer inwoners moet vermeden worden. Aangezien grote, solide steden en regio's attractief zijn en voordelen bieden, trekken ze mensen aan. Dit gaat echter ten koste van andere steden en regio's, waardoor de demografische situatie daar nog verder verslechtert;

- hogere bestuursniveaus dienen vroegtijdig bij het zoeken naar oplossingen te worden betrokken. Meer dan tot nu toe zullen regio's interregionale en op samenwerking berustende strategieën moeten uitwerken;

- de gehele samenleving moet in een vroeg stadium geïnformeerd worden over de gevolgen van de demografische veranderingen, zodat alle sociale actoren hun optreden op deze veranderingen kunnen afstemmen;

- de nationale overheden moeten de voorwaarden scheppen die nodig zijn om het tempo van de demografische veranderingen te vertragen. In alle lidstaten moet het beleid zijn afgestemd op de behoeften van jonge moeders die willen blijven werken en er zouden meer sociale voorzieningen moeten worden getroffen om die combinatie mogelijk te maken. Soortgelijke voorzieningen zijn nodig voor ouderen voor wie flexibeler arbeidsregelingen moeten worden ingevoerd.

32. Het is daarom zaak om steun te verlenen aan op de regio's afgestemde en gedifferentieerde strategieën die de bevolking een optimale toegang bieden tot diensten van algemeen belang, ICT-diensten en onderwijs.

33. Demografische veranderingen vergen een nieuwe kijk op het arbeidsverleden. Het zal er in het bedrijfsleven en in het bestuur op aankomen om de ervaring van oudere werknemers meer te benutten. Oudere werknemers moeten aan het einde van hun loopbaan van flexibeler regelingen gebruik kunnen maken. Zo moet er een keuze worden geboden tussen regelingen als thuis werken, flexibele werktijden en geleidelijke uittreding. Hierdoor kunnen werknemers ertoe worden aangemoedigd om langer te blijven werken. De Europese samenleving en vooral de sociale partners dienen te werken aan veranderde modellen voor de spreiding van de totale arbeidstijd van een werknemer. Zo worden jongere werknemers betere werkgelegenheidsperspectieven geboden en wordt op de oudere leeftijd afgestemde werkgelegenheid gecreëerd.

34. Levenslang leren dient als recht voor de Europese burgers extra bevestiging te krijgen; van de burgers mag ook worden verlangd dat zij levenslang leren om aan de steeds veranderende eisen van economie en samenleving te kunnen blijven voldoen.

35. In krimpende regio's moeten diensten van algemeen belang, infrastructuur en het maatschappelijk leven zonodig worden toegesneden op de bevolkingsomvang en de veranderende en afnemende vraag. De problemen in de recent getreden Midden- en Oosteuropese landen en in de oostelijke deelstaten van Duitsland tonen aan dat op afbraak en aanpassing van infrastructuur gerichte beleidsconcepten gevolgen kunnen hebben voor het concurrentievermogen van regio's.

36. Verder moeten de instrumenten van de Structuurfondsen en het ELFPO in het algemeen aan de gevolgen van de demografische veranderingen worden getoetst. Het Comité is daarom verheugd over het voornemen van de Commissie om vóór eind 2008 met een mededeling te komen met voorstellen om de behoeften van een verouderende bevolking zinvoller gestalte te geven, met bijzondere aandacht voor de eventuele rol van de Structuurfondsen op dit gebied.

37. Het Comité dringt er in deze context op aan dat de rol van de Structuurfondsen en het ELFPO wordt getoetst aan de vraag of de behoeften van groeiende en van krimpende regio's in die instrumenten voldoende aan bod komen. Ook zou het graag zien dat de resultaten van die doorlichting nog in de eerste helft van de programmeringsperiode beschikbaar zijn. Het gaat ervan uit dat de Commissie „Demografische veranderingen” tot

een prominent thema maakt in de doelstelling-3-programma's/ Interreg IVc.

38. Verstedelijkte regio's met veel immigratie hebben te kampen met aanzienlijke problemen bij de integratie van de verschillende bevolkingsgroepen. Demografische effecten lopen per bevolkingsgroep uiteen. Integratie van jongeren uit migrantenkringen is een belangrijk thema voor de toekomst van de Europese samenleving. Vooral verstedelijkte regio's hebben te maken met een in hoog tempo veranderende samenstelling van de diverse bevolkingsgroepen.

39. Gezien deze omstandigheden stelt het Comité voor om in Europees verband typische regionale en lokale problemen en tendensen in kaart te brengen, die elk een verschillende aanpak en strategie vergen. De in de bijlage uiteengezette casus zijn bedoeld als bijdrage hiertoe.

Brussel, 6 juni 2007.

De voorzitter
van het Comité van de Regio's
M. DELEBARRE

II. Procedure

Titel	Mededeling van de Commissie: Die demografische toekomst van Europa: probleem of uitdaging?
Referentiedocument	COM(2006) 571 final
Rechtsgrondslag	artikel 265, lid 1, EG-Verdrag
Reglement van orde	
Raadpleging door de Commissie	12.10.2006
Besluit van het bureau	25.4.2006
Bevoegde Commissie	Economisch en sociaal beleid (ECOS)
Rapporteur	De heer Harms, gevolmachtigde van de deelstaat Brandenburg, belast met federale en Europese aangelegenheden, staatssecretaris in de <i>Staatskanzlei</i> (DE/PSE)
Analysedocument	14.12.2006
Behandeling door de Commissie	2.2.2007
Datum van goedkeuring door de Commissie	30.3.2007
Uitslag van de stemming	
Goedkeuring door de voltallige vergadering	Zitting op 6 en 7 juni 2007, vergadering van 6 juni
Eerder advies van het Comité	Advies over het Groenboek „Demografische veranderingen — naar een solidariteit tussen de generaties” CdR 152/2005 fin (!) — COM(2005) 94 final

(!) PB C 115 van 16.5.2006, blz. 61.

Advies van het Comité van de Regio's over „Het uitbreidingspakket 2006 — Opnamecapaciteit”

(2007/C 197/02)

- Het CvDR is van mening dat de opnamecapaciteit van de EU een niet te veronachtzamen voorwaarde is om het tempo van het uitbreidingsproces te bepalen, en niet een voorwendsel om geen nieuwe leden toe te laten, noch een nieuwe maatstaf; de opnamecapaciteit is eerder een fundamenteel element van transparantie, waarbij in de eerste plaats de EU en dus ook de kandidaat-lidstaten betrokken zijn.
- Uitbreiding van de EU betekent voornamelijk een gemeenschappelijk politiek project delen, gebaseerd op waarden en beginselen, en niet alleen op gemeenschappelijk beleid en instellingen. Daarom moet de opnamecapaciteit worden gezien als een instrument voor het behoud van deze beginselen en waarden en van haar beleid en het functioneren van de communautaire instellingen, teneinde het gemeenschappelijke politieke project niet te laten verwateren, zouden de achtereenvolgende uitbreidingen dit project juist sterker uit de strijd moeten laten komen.
- De EU moet bij uitbreidingen haar capaciteit om op te treden en besluiten voor doeltreffend gemeenschappelijk beleid te nemen, kunnen behouden; daarom moet zij haar uitbreidingsbeleid afstemmen op de capaciteit om haar specifieke institutionele, financiële en politieke structuur te behouden, die vanwege de uitbreiding niet mag verzwakken of het gevaar mag lopen dat de oorspronkelijke betekenis van de Unie en het aanvankelijk gestelde doel in het gedrang komen.
- Een uitbreidingsproces met welk land dan ook, — waar sowieso weinig van terecht dreigt te komen tegen de achtergrond van de Verdragen zoals ze er nu uit zien, en met name het ongewijzigde Verdrag van Nice en bestaande financiële vooruitzichten, — kan alleen tot een goed einde worden gebracht als alle Europese instellingen en organen nagaan of er wijzigingen nodig zijn.
- Het heeft zeker zin om het CvDR bij de hervorming van het financieringsstelsel van de EU te betrekken: die hervorming moet gelijk opgaan met het hervormingsproces van de instellingen en kan niet worden losgekoppeld van het door de EU gevoerde uitbreidingsbeleid. Het CvDR herhaalt in dit verband zijn overtuiging dat „méér Europa met minder middelen” geen haalbare kaart is en benadrukt in dit verband hoe belangrijk het voor de toekomstige financiële structuur is dat de middelen vooral worden bestemd voor beleidsgebieden waar „Europa” een meerwaarde heeft.

I. Beleidsaanbevelingen

Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad — Uitbreidingsstrategie en voornaamste uitdagingen voor 2006 en 2007, inclusief het speciale verslag over de capaciteit van de EU om nieuwe leden op te nemen

COM(2006) 649 final

Opnamecapaciteit en lokale en regionale overheden

1. Het CvdR is van mening dat de opnamecapaciteit van de EU een niet te veronachtzamen voorwaarde is om het tempo van het uitbreidingsproces te bepalen, en niet een voorwendsel om geen nieuwe leden toe te laten, noch een nieuwe maatstaf; de opnamecapaciteit is eerder een fundamenteel element van transparantie, waarbij in de eerste plaats de EU en dus ook de kandidaat-lidstaten betrokken zijn.

2. Het onderschrijft derhalve de conclusies van de Europese Raad van december 2006, waarin de opnamecapaciteit wordt gezien als een sleutelement om te garanderen dat het uitbreidingsbeleid opnieuw op draagvlak bij de burgers kan rekenen.

3. De capaciteit om nieuwe landen in de Europese Unie op te nemen, hangt vooral af van de financiële capaciteit van de Unie om haar beleid (en met name het GLB en het cohesiebeleid) uit te voeren, van de capaciteit van de arbeidsmarkt om nieuwe werknemers uit nieuwe lidstaten op te nemen, en van de capaciteit van de instellingen om efficiënt te werken met een groter aantal lidstaten dan waarvan tijdens de Europese Raad van Kopenhagen werd uitgegaan.

4. De EU moet bij uitbreidingen haar capaciteit om op te treden en besluiten voor doeltreffend gemeenschappelijk beleid te nemen, kunnen behouden; daarom moet zij haar uitbreidingsbeleid afstemmen op de capaciteit om haar specifieke institutionele, financiële en politieke structuur te behouden, die vanwege de uitbreiding niet mag verzwakken of het gevaar mag lopen dat de oorspronkelijke betekenis van de Unie en het aanvankelijk gestelde doel in het gedrang komen.

5. Uitbreiding van de EU betekent voornamelijk een gemeenschappelijk politiek project delen, gebaseerd op waarden en beginselen, en niet alleen op gemeenschappelijk beleid en instellingen. Daarom moet de opnamecapaciteit worden gezien als een instrument voor het behoud van deze beginselen en waarden en van haar beleid en het functioneren van de communautaire instellingen, teneinde het gemeenschappelijke politieke project niet te laten verwateren, zouden de achtereenvolgende uitbreidingen dit project juist sterker uit de strijd moeten laten komen.

6. Het huidige debat over de opnamecapaciteit komt volgens het CvdR te laat: het had beter plaats kunnen vinden tijdens de onderhandelingen over Agenda 2000, en daarna ook nog onmiddellijk vóór elke nieuwe uitbreiding, alsook tijdens de onderhandelingen over de financiële vooruitzichten voor 2007-2013.

7. Er is een gebrek aan evenwicht in het document van de Commissie t.a.v. de presentatie van het debat over de opnamecapaciteit, die meer ten laste lijkt te komen van de kandidaat-lidstaten dan van de EU zelf.

8. Een uitbreidingsproces met welk land dan ook, — waar sowieso weinig van terecht dreigt te komen tegen de achtergrond van de Verdragen zoals ze er nu uit zien, en met name het ongewijzigde Verdrag van Nice en bestaande financiële vooruitzichten, — kan alleen tot een goed einde worden gebracht als alle Europese instellingen en organen nagaan of er wijzigingen nodig zijn (bv. in de regels voor de interne markt, de begroting en de financiën van de EU, alsook in de werking van haar instellingen). Bij deze evaluatie spelen de lokale en regionale overheden, maar ook de nationale parlementen en het maatschappelijk middenveld een belangrijke rol vanwege het maatschappelijk draagvlak dat daarvoor nodig is (het vermogen van de samenleving om nieuwe Europese burgers te integreren die dezelfde waarden en een gemeenschappelijke identiteit en een gemeenschappelijk burgerschap delen, teneinde een steeds hechtere eenheid tussen de volkeren van Europa te bewerkstelligen).

9. De EU zou tijdens de onderhandelingen met een kandidaat-lidstaat moeten kunnen nagaan of al dan niet aan de opnamecapaciteit wordt voldaan, naast de toetsing aan de criteria van Kopenhagen. Het CvdR is het dan ook eens met de kritiek van het Europees Parlement op de Commissie dat deze in haar reactie tekort is geschoten: daarin is, met betrekking tot de huidige onderhandelingen, niet in bijzonderheden getreden over de opnamecapaciteit, terwijl ook niet is aangegeven op grond van welke beginselen die opnamecapaciteit kan worden gedefinieerd.

10. De Commissie zou voordat tot nieuwe uitbreidingen wordt overgegaan, een analyse moeten maken van de gevolgen daarvan voor de (financiering van de) relevante beleidsvormen en voor het institutioneel bestel van de EU. In die analyse zou ook moeten worden gekeken naar de diverse hervormingen die in de kandidaat-lidstaten worden doorgevoerd, vooral als het gaat om de bevordering van de participatie van de burgers aan het toetredingsproces en om de bestuurlijke decentralisatie.

11. Het CvdR stelt voor dat de EU-instellingen maatregelen stimuleren die het voor burgers en hun organisaties mogelijk maken om over het uitbreidingsproces publiekelijk hun mening te geven en standpunten uit te wisselen.

12. Daarnaast moet in die analyse beslist speciale aandacht worden geschonken aan de toekomst van het cohesiebeleid, waarbij het raadzaam zou zijn om simulaties te maken van diverse uitbreidingsscenario's. Voor die analyse van de opnamecapaciteit t.a.v. de belangrijkste beleidsvormen van de EU (een belang dat niet alleen tot uiting komt in sociaal-economisch opzicht, maar dat ook te maken heeft met het feit dat de meerwaarde van de EU voor de burgers met het cohesiebeleid zichtbaar wordt gemaakt) zou moeten worden samengewerkt met het CvdR.

13. Dit neemt niet weg dat het CvdR beseft hoe moeilijk het is om het per definitie niet statische begrip „opnamecapaciteit” te meten, omdat daarmee wordt bedoeld op de instrumenten die de EU in het leven heeft geroepen om doelstellingen te bereiken die in de loop der jaren kunnen worden bijgesteld. Het dringt daarom aan op een duidelijkere omschrijving van dat begrip en wil weten waaraan de „opnamecapaciteit” van de EU kan worden afgemeten.

14. De lokale en regionale overheden zouden rechtstreeks moeten worden betrokken bij de beoordeling van de impact van Europees beleidsmaatregelen die hen aangaan als daarin vanwege een uitbreiding veranderingen worden aangebracht. Dit is met name van belang voor regio's die aan kandidaat-lidstaten grenzen.

15. Het Europees Parlement heeft er terecht om gevraagd om niet alleen als de onderhandelingen eenmaal zijn afgelopen, maar ook voordat die onderhandelingen worden geopend, in de gelegenheid te worden gesteld om zijn instemming daarmee te betuigen.

16. Het CvdR heeft gekozen voor werkgroepen (de werkgroepen „Westelijke Balkan”, „Kroatië” en „Turkije”) als middel om de lokale en regionale overheden in de kandidaat-lidstaten bij hun „*capacity building*” en bij de ontwikkeling van de noodzakelijke politieke dialoog tussen de kandidaat-lidstaten en de EU te helpen, en hoopt dat die werkgroepen, voorzover dat zo is geregeld in de associatie-overeenkomsten, op den duur tot Gemengde Raadgevende Comit es zullen worden omgevormd, die voor de hele duur van de onderhandelingen voor de lokale en regionale overheden van de kandidaat-lidstaten als spreekbuis zullen fungeren.

17. De discussie over de opnamecapaciteit moet ook uitmonden in mogelijke alternatieve oplossingen als een bepaalde kandidaat-lidstaat uiteindelijk toch niet tot de EU toetreedt, of als landen die om het EU-lidmaatschap hebben verzocht, als kandidaat-lidstaat worden afgewezen, zoals de versterking van het Europees nabuurschapsbeleid of de invoering van functionalistische maatregelen (zoals vrijhandel of territoriale samenwerking) waardoor andere vormen van integratie en/of preferentiële partnerschappen tot stand kunnen worden gebracht.

Institutionele en financiële hervorming

18. Het CvdR onderschrijft de conclusies van de Europese Raad van december 2006 en benadrukt op zijn beurt dat de institutionele kwesties eerst moeten worden opgelost voordat er van enige verdere uitbreiding sprake kan zijn en voordat in 2009 de verkiezingen voor het Europees Parlement worden gehouden. Het herhaalt zijn oproep om door hervormingen methoden te vinden die tot een slagvaardiger besluitvorming van de EU leiden en tegelijk garant staan voor een ruimere inbreng van burgers en lokale en regionale overheden in het Europese wetgevingsproces, en wel door de mogelijkheden te erkennen van governance op diverse niveaus in een uitgebreid Europa.

19. Het heeft zeker zin om het CvdR bij de hervorming van het financieringsstelsel van de EU te betrekken: die hervorming

moet gelijk opgaan met het hervormingsproces van de instellingen en kan niet worden losgekoppeld van het door de EU gevoerde uitbreidingsbeleid. Het CvdR herhaalt in dit verband zijn overtuiging dat „m er Europa met minder middelen” geen haalbare kaart is en benadrukt in dit verband hoe belangrijk het voor de toekomstige financiële structuur is dat de middelen vooral worden bestemd voor beleidsgebieden waar „Europa” een meerwaarde heeft.

Transparantie en communicatie voor steun van de publieke opinie

20. Het CvdR is ingenomen met de voorstellen van de Commissie inzake de transparantie van de toetredingsonderhandelingen met kandidaat-lidstaten, omdat op die manier de democratische legitimiteit van het uitbreidingsproces wordt vergroot en de kloof tussen de burgers in het algemeen en de politici die als het gaat om toetreding en uitbreiding voor keuzes worden gesteld, wordt overbrugd. Om dat doel te bereiken  n beter te onderhandelen, acht het CvdR het raadzaam om, tijdens de verschillende fasen van het toetredingsproces, het maatschappelijk middenveld en de lokale en regionale overheden in de kandidaat-lidstaten en het CvdR zelf actief te laten meewerken aan de *screening* van de hoofdstukken over cohesiebeleid en over decentralisering.

21. In lijn met dat streven naar transparantie en openheid naar het grote publiek toe zou de Commissie haar jaarlijkse verslag over de (pre-)kandidaat-lidstaten in de talen van de betrokken landen zelf moeten publiceren. Een dergelijk publicatie kan het proces van toetreding tot de EU op een hoger plan brengen, omdat de burgers dan in de gelegenheid worden gesteld om deel te nemen aan het nationale debat dat daarover wordt gevoerd.

22. Overigens is het toetredingsproces zoals het nu is opgezet, meestal een van bovenaf opgelegde onderneming, die niet *per se* — tijdens de hele duur van dat proces — aan de democratische controle van het nationale parlement of van de lokale of regionale overheden van de kandidaat-lidstaten is onderworpen. Ook de burgers, politieke partijen, maatschappelijke organisaties en lokale en regionale overheden worden er niet rechtstreeks bij betrokken. Een en ander heeft tot het volgende geleid:

- a) de veranderingen ten gevolge van de modernisering en democratisering van de kandidaat-lidstaten hebben niet altijd gelijke tred gehouden met het draagvlak daarvoor onder de burgers;
- b) ook zijn deze veranderingen niet altijd gelijk opgegaan met de bestuurlijke decentralisering, hoewel die als katalysator fungeert voor zowel democratisering als maatschappelijk draagvlak;
- c) de vanwege de uitbreiding noodzakelijk geworden binnenlandse politieke en sociale hervormingen zijn ingebed in nationale, regionale en lokale bestuursstructuren die over het algemeen zwak zijn en waarvoor zou moeten kunnen worden gerekend op de *knowhow* van andere Europese bestuursinstanties, alsook op respect voor diversiteit en subsidiariteit.

23. Daarom stelt het CvDR voor om een meer op participatie gerichte aanpak te volgen, mede door het aangaan van stedenbanden waarvan al is gebleken dat dit een onontbeerlijk instrument is om ervoor te zorgen dat burgers elkaar leren kennen. Zo kunnen de bestuursinstanties van de kandidaat-lidstaten worden geholpen in hun strijd tegen corruptie in overheidsdiensten en kunnen lokale, regionale en nationale overheden worden gestimuleerd om de noodzakelijke bestuurlijke en gerechtelijke hervormingen door te voeren.

24. Ten slotte stemt het CvDR in met de nadruk die het Europees Parlement en de Commissie op het belang van de rol van lokale en regionale overheden op het gebied van de communicatie leggen. Het daarvoor te voeren beleid zou verder moeten worden gedecentraliseerd en zou ook open moeten staan voor bijdragen van de kant van het maatschappelijk middenveld, teneinde zowel in de huidige EU-lidstaten als in de kandidaat-lidstaten het draagvlak voor uitbreiding te vergroten. Zo neemt de transparantie toe, alsook het besef van de gedeelde verant-

woordelijkheid voor het uitbreidingsproces, waardoor zoveel mogelijk mensen daarvoor kunnen worden gewonnen. Het CvDR onderschrijft dus de voorstellen van de Commissie, maar vindt wel dat deze de Commissie niet ontslaan van haar eigen politieke verantwoordelijkheid in dezen. Daarom roept het de Commissie ertoe op om ervoor te ijveren dat de lokale en regionale overheden de beschikking krijgen over de instrumenten die zij nodig hebben om deze gemeenschappelijke onderneming tot een goed einde te kunnen brengen.

25. Het CvDR dringt er bij de begrotingsautoriteit van de EU op aan om de inspanningen die de lokale en regionale overheden van de EU-lidstaten zich moeten getroosten om speciaal voor de organisatie van lokale en regionale voorlichtingscampagnes over de uitbreiding middelen uit te trekken, te cofinancieren. Ook verzoekt het die autoriteit om de lokale en regionale overheden van de (kandidaat-)lidstaten te helpen bij het vervullen van hun taak als doorgeefluik voor de Europese boodschap.

Brussel, 6 juni 2007.

De voorzitter
van het Comité van de Regio's
M. DELEBARRE

II. Procedure

Titel	Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad — Uitbreidingsstrategie en voornaamste uitdagingen voor 2006 en 2007, inclusief het speciale verslag over de capaciteit van de EU om nieuwe leden op te nemen
Referentie	COM(2006) 649 final
Rechtsgrondslag	Artikel 265, eerste alinea, van het EG-Verdrag
Procedurele grondslag	
Raadpleging door de Commissie	8 november 2006
Besluit van het bureau	25 april 2006
Bevoegde Commissie	Externe betrekkingen en decentrale samenwerking (RELEX)
Rapporteur	De heer Gottardo (IT/EVP) , lid van de gemeenteraad van Sacile (PN)
Analytische nota	7 december 2006
Behandeling door de Commissie	25 januari 2007
Goedkeuring door de Commissie	29 maart 2007

Stemuitslag in de Commissie	Met meerderheid van stemmen goedgekeurd
Goedkeuring door de voltallige vergadering	6 juni 2007
Eerdere adviezen van het Comité van de Regio's	<p>CdR 115/2006 fin ⁽¹⁾, advies over de <i>Mededeling van de Commissie „De westelijke Balkan op weg naar de EU: consolidatie van stabiliteit en versterking van welvaart”</i> COM(2006) 27 final. Rapporteur: de heer Schausberger (AT/EVP), goedgekeurd tijdens de CvdR-zitting op 11 oktober 2006</p> <p>CdR 50/2006 fin ⁽²⁾, advies over de <i>Mededeling van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's „Dialog tussen het maatschappelijk middenveld van de EU-lidstaten en de kandidaat-lidstaten”</i> COM (2005) 290 final. Rapporteur: de heer Gottardo (IT/EVP), goedgekeurd tijdens de CvdR-zitting op 27 april 2006</p> <p>CdR 499/2004 fin ⁽³⁾, advies over het „<i>Voorstel voor een besluit van de Raad inzake de principes, prioriteiten en voorwaarden die zijn opgenomen in het Europees Partnerschap met Kroatië</i>” COM(2004) 275 final. Rapporteur: de heer Gottardo (IT/EVP), goedgekeurd tijdens de CvdR-zitting van 13 oktober 2005</p> <p>CdR 495/2004 fin ⁽⁴⁾, advies over de <i>Aanbeveling van de Europese Commissie over de vorderingen van Turkije op weg naar toetreding</i> COM(2004) 656 final. Rapporteur: mevrouw Lund (DK/PSE), goedgekeurd tijdens de CvdR-zitting op 6 juli 2005</p>

⁽¹⁾ PB C 51 van 6.3.2007, blz. 16.

⁽²⁾ PB C 206 van 29.8.2006, blz. 23.

⁽³⁾ PB C 81 van 4.4.2006, blz. 42.

⁽⁴⁾ PB C 31 van 7.2.2006, blz. 11.

Advies van het Comité van de Regio's over „Het uitbreidingspakket 2006 — Kandidaat-landen”

(2007/C 197/03)

- Het Comité brengt in herinnering dat de opeenvolgende uitbreidingen de Europese Unie en Europa geen windeieren hebben gelegd en benadrukt de betekenis die het lokale en regionale perspectief bij uitbreiding heeft, net zo goed als het door lokale en regionale overheden gevoerde beleid ter waarborging van de interne stabiliteit, omdat democratie van onderaf daarvoor een *conditio sine qua non* is.
- De kandidaat-landen moeten beslist aan de criteria van Kopenhagen blijven voldoen, met name als het gaat om de vrijheid van meningsuiting, de vrijheid van godsdienst, de rechten van vrouwen, minderheden en vakbonden, en de noodzaak om het institutioneel kader voor de mensenrechten te blijven verbeteren.
- Van groot belang is welk politiek vervolg op nationaal, regionaal en lokaal bestuursniveau aan het uitbreidingsproces wordt gegeven, vanwege de relevantie daarvan voor de toekomst van de EU. Daarom is besloten om voor de betrekkingen met Kroatië en met Turkije werkgroepen op te richten, waarin een dialoog met alle belanghebbenden partijen op gang kan worden gebracht op grond waarvan het Comité zijn politieke standpunten kan gaan bepalen.
- Er kan met tevredenheid worden vastgesteld dat Kroatië vooruitgang heeft geboekt bij de beantwoording aan de politieke en de economische criteria, de toepassing van het *acquis* en de tenuitvoerlegging van de stabilisatie- en associatieovereenkomst. Ook valt toe te juichen dat Kroatië nog steeds voldoet aan de politieke criteria van Kopenhagen.
- Prijzenswaardig is dat Turkije ingrijpende hervormingen heeft gelanceerd, alhoewel zorgwekkend blijft dat het tempo ervan minder hoog is geworden. Het uiteindelijke beleidsdoel blijft de oprichting van een GRC CvdR/Turkije.
- Met de hervormingen in de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië worden nog steeds vorderingen gemaakt. Die vorderingen zijn toe te juichen, temeer daar het land goed op weg is om aan de politieke criteria van Kopenhagen te voldoen. Alleen is het tempo van de hervormingen in 2006 minder hoog geworden.

I. Beleidsaanbevelingen

Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad — uitbreidingsstrategie en de voornaamste uitdagingen voor 2006 en 2007, inclusief een bijgevoegd speciaal verslag over het vermogen van de EU om nieuwe leden op te nemen

COM(2006) 649 final

Aanbevelingen in het algemeen

1. De elkaar opvolgende succesvolle uitbreidingsrondes zijn van meet af aan erg belangrijk geweest voor de Europese integratie.

2. Het uitbreidingsproces is van belang voor de ontwikkeling van ieder toetredend land tot een stabiele democratie, voor de stabiliteit van de regio „Europa” en voor de veiligheid van de Europese Unie.

3. Uitbreiding heeft de Europese Unie en Europa geen windeieren gelegd: er is een eind gekomen aan de verdeeldheid in Europa, en uitbreiding vormde een bijdrage tot vrede en stabiliteit in het hele continent.

4. Daarbij moet de nadruk worden gelegd op de betekenis van het lokale en regionale perspectief bij uitbreiding en op de belangrijke functie van het door lokale en regionale overheden gevoerde beleid ter waarborging van de interne stabiliteit, omdat democratie van onderaf daarvoor een *conditio sine qua non* is.

5. Ieder land dat tot de EU wil toetreden, moet op de eigen merites worden beoordeeld, d.w.z. op de mate waarin het erin slaagt om aan de strenge criteria voor lidmaatschap te voldoen.

6. Behoorlijk Europees bestuur waarvoor van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid wordt uitgegaan, kan door decentralisering, en zonder dat één uniform model wordt opgelegd, tot stand worden gebracht.

7. Voorwaarde voor een goed functionerende lokale en regionale democratie is een evenwichtige overdracht van bevoegdheden en financiële middelen naar decentrale overheden.

8. De ervaring die in het kader van het pretoetredingsbeleid onder lokale en regionale overheden van EU-lidstaten en kandidaat-landen is opgedaan en de beste praktijken die daarbij zijn toegepast, zouden moeten worden uitgewisseld en er zou op dat gebied moeten worden samengewerkt.

Kroatië

9. Het Comité stelt met tevredenheid vast dat Kroatië vooruitgang heeft geboekt bij de beantwoording aan de politieke en de economische criteria, de toepassing van het *acquis* en de tenuitvoerlegging van de stabilisatie- en associatieovereenkomst. Ook valt toe te juichen dat Kroatië nog steeds voldoet aan de politieke criteria van Kopenhagen.

10. Van groot belang is welk politiek vervolg op nationaal, regionaal en lokaal bestuursniveau aan het uitbreidingsproces wordt gegeven, vanwege de relevantie daarvan voor de toekomst van de EU. Daarom is besloten om voor de betrekkingen met

Kroatië een werkgroep op te richten, waarin een dialoog met alle belanghebbenden partijen op gang kan worden gebracht op grond waarvan het Comité zijn politieke standpunten kan gaan bepalen.

11. De bedoeling is dus dat er in deze werkgroep voortdurend overleg wordt gepleegd met politieke vertegenwoordigers van Kroatië. Verder zal het Comité stimuleren dat er in de steden en regio's van de Europese Unie en Kroatië informatieve en communicatiecampagnes over het uitbreidingsproces worden georganiseerd en zal het daaraan zijn steun verlenen.

12. De welvaart en stabiliteit in Kroatië en de Westelijke Balkan kan o.m. worden bevorderd door doortastende grensoverschrijdende samenwerking tussen lokale en regionale overheden.

13. Gunstig is dat er een strategie voor de hervorming van het overheidsbestuur wordt uitgestippeld. Het Comité vestigt in dat verband de aandacht op de noodzaak om zich te buigen over vraagstukken inzake de bestuurlijke capaciteit van lokale en regionale overheden.

14. Het Comité acht van belang dat de Kroatische regering is begonnen met de toepassing van strategieën om het justitieel apparaat te hervormen en corruptie te bestrijden. Ook is het een goede zaak dat Kroatië meer is gaan doen voor minderheden en de terugkeer van vluchtelingen, met dan wel de kanttekening dat moet worden doorgegaan met de inspanningen om op al die gebieden hervormingen door te voeren. Vooral t.a.v. het minderhedenbeleid en het beleid voor de terugkeer van vluchtelingen moet sneller vooruitgang worden geboekt.

15. Het Comité acht van belang dat aan de behoeften van de burgers wordt tegemoetgekomen met behoorlijke democratische en gedecentraliseerde *governance* en wijst op de significante rol van lokale en regionale overheden bij het voeren van hervormingsbeleid.

16. Het Comité is ermee ingenomen dat Kroatië nog steeds volledig samenwerkt met het ICTY en wijst erop dat nog meer vooruitgang nodig is bij de organisatie van rechtzaken over oorlogsmisdaden, o.m. als het gaat om de bescherming van getuigen.

17. Ook op het gebied van overheidsopdrachten is meer vooruitgang nodig: voor alle bestuursniveaus moeten transparante procedures worden ingevoerd.

18. De recente ontwikkelingen in het regionaal beleid en de coördinatie van structurele beleidsinstrumenten vallen in goede aarde. Wel wijst het Comité op de noodzaak om te zorgen voor een grotere bestuurlijke capaciteit voor de toepassing van de regelgeving inzake EU-subsidiëring.

Turkije

19. Prijzenswaardig is dat Turkije ingrijpende hervormingen heeft gelanceerd, alhoewel zorgwekkend blijft dat het tempo ervan minder hoog is geworden.

20. Van groot belang is welk politiek vervolg op nationaal, regionaal en lokaal bestuursniveau aan het uitbreidingsproces wordt gegeven, vanwege de relevantie daarvan voor de toekomst van de EU. Daarom is besloten om voor de betrekkingen met Turkije een werkgroep op te richten, waarin een dialoog met alle belanghebbenden partijen op gang kan worden gebracht op grond waarvan het Comité zijn politieke standpunten kan gaan bepalen.

21. Het uiteindelijke beleidsdoel blijft de oprichting van een GRC CvdR/Turkije.

22. De bedoeling van de werkgroep is het plegen van voortdurend overleg met politieke vertegenwoordigers van Turkije. Verder zal het Comité stimuleren dat er in de steden en regio's van de Europese Unie en Turkije informatieve en communicatiecampagnes over het uitbreidingsproces worden georganiseerd en zal het daaraan zijn steun verlenen.

23. Belangrijk is dat Turkije blijft voldoen aan de politieke criteria van Kopenhagen, vooral als het gaat om meer vrijheid van meningsuiting en van godsdienst, de consolidering van de rechten van vrouwen, minderheden en vakbonden, en de noodzaak om het institutioneel kader voor de mensenrechten te blijven verbeteren.

24. Gewezen moet worden op het belang van democratie van onderaf en van de rol die lokale en regionale overheden bij de tenuitvoerlegging van al dit beleid moeten spelen.

25. De nadruk moet worden gelegd op het belang van lokaal bestuur en op de doorslaggevende rol van stadsraden.

26. De recente instelling van een ombudspersoon voor geschillen m.b.t. het overheidsbestuur valt toe te juichen.

27. Transparant lokaal bestuur waarvoor rekenschap verschuldigd is en waarmee diensten worden verleend die voor de burgers van levensbelang zijn, is ondenkbaar zolang geen verbetering wordt gebracht in de wetgeving inzake overheidsopdrachten.

28. Het is een goede zaak dat er een wet op regionale ontwikkelingsagentschappen is uitgevaardigd. Het Comité adviseert om het beheer van die agentschappen transparanter en toerekenbaarder te maken.

De voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië

29. Met de hervormingen in de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië (VJRM) worden nog steeds vorderingen gemaakt. Die vorderingen zijn toe te juichen, temeer daar het

land goed op weg is om aan de politieke criteria van Kopenhagen te voldoen. Alleen is het tempo van de hervormingen in 2006 minder hoog geworden.

30. De verkiezingen in juli 2006 voldeden over het algemeen aan de internationale normen, alhoewel de resterende ongeregeldeheden nog steeds om een krachtdadige aanpak vragen, zodat bij de eerstvolgende verkiezingen volledig aan alle normen zal worden voldaan.

31. De strijd tegen de corruptie moet worden opgevoerd om te bewerkstelligen dat alle bestuursniveaus transparantie betrachten en toerekenbaar worden gemaakt en dat bij de politie en in het justitieel apparaat hervormingen worden doorgevoerd.

32. Benadrukt moet worden hoe belangrijk het is dat de overeenkomst van Ohrid onverkort wordt uitgevoerd.

33. Ook moet worden gewezen op het belang van democratie van onderaf en van de rol die lokale en regionale overheden kunnen spelen, vooral als het gaat om de behoorlijke toepassing van de wetten inzake de bescherming van minderheden en de bevordering van goede interetnische betrekkingen.

34. Het Comité is ingenomen met de tenuitvoerlegging van de Wet van 2000 op overheidsambtenaren en het recente streven naar decentralisering, en roept gemeenteraden ertoe op om proactief voor hun rechten op te komen en ervoor te zorgen dat hun bevoegdheden worden gerespecteerd.

35. Het Comité legt er de nadruk op dat moet worden ingestaan voor bestuurlijke onafhankelijkheid en vakbekwaamheid.

36. De regering moet de nodige — niet te veronachtzamen — stappen nemen om alle wetten op regionale ontwikkeling aan het *acquis* aan te passen en om de bestuurlijke capaciteit in dezen dusdanig te verbeteren dat regionaal beleid doeltreffend kan worden toegepast.

37. Het Comité is ermee ingenomen dat met alle landen van de regio — zo snel mogelijk af te ronden — onderhandelingen zijn begonnen over de versoepeling van de regels voor de afgifte van visa en over terugnameovereenkomsten. Dergelijke afspraken zullen ertoe bijdragen dat er tussen de EU en de landen van de Westelijke Balkan meer „van-mens-tot-mens“-contacten worden gelegd en dat het vooral voor de jongere generatie gemakkelijker wordt om reizen te maken.

38. Het Comité dringt er bij de Commissie op aan het nodige te doen om een rechtsgrondslag te bieden voor de oprichting van een GRC CvdR/VJRM.

Brussel, 6 juni 2007.

De voorzitter
van het Comité van de Regio's
M. DELEBARRE

II. Procedure

Titel	Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad — uitbreidingsstrategie en de voornaamste uitdagingen voor 2006 en 2007, inclusief een bijgevoegd speciaal verslag over het vermogen van de EU om nieuwe leden op te nemen
Referentie	COM(2006) 649 final
Rechtsgrondslag	Artikel 265, eerste alinea, van het EG-Verdrag
Procedurale grondslag	
Raadpleging door de Commissie	8 november 2006
Besluit van het bureau	25 april 2006
Bevoegde Commissie	RELEX (commissie Externe betrekkingen en gedecentraliseerde samenwerking)
Rapporteur	Antti Liikkanen (FI/PSE), lid van de gemeenteraad van Rovaniemi
Analysenota	7 december 2006
Behandeling door de Commissie	25 januari 2007
Goedkeuring door de Commissie	29 maart 2007
Stemuitslag in de Commissie	met algemene stemmen goedgekeurd (vereenvoudigde procedure, art. 26 rvo)
Goedkeuring door de voltallige vergadering	6 juni 2007
Eerdere adviezen van het CvDR	<p>CdR 50/2006 fin ⁽¹⁾, tijdens de zitting van 27 april 2006 goedgekeurde advies over de Mededeling van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's — „Dialogo tussen het maatschappelijk middenveld van de EU-lidstaten en de kandidaat-lidstaten” (COM(2005) 290 final), rapporteur: I. Gottardo (IT/EVP);</p> <p>CdR 499/2004 fin ⁽²⁾, tijdens de zitting van 13 oktober 2005 goedgekeurde advies over het Voorstel voor een besluit van de Raad inzake de principes, prioriteiten en voorwaarden die zijn opgenomen in het Europees Partnerschap met Kroatië (COM(2004) 275 final), rapporteur: I. Gottardo (IT/EVP);</p> <p>CdR 495/2004 fin ⁽³⁾, tijdens de zitting van 6 juli 2005 goedgekeurde advies over de Aanbeveling van de Europese Commissie over de vorderingen van Turkije op de weg naar toetreding (COM(2004) 656 final), rapporteur: H. Lund (DK/PSE).</p>

⁽¹⁾ PB C 206 van 29 augustus 2006, blz. 23.

⁽²⁾ PB C 81 van 4 april 2006, blz. 42.

⁽³⁾ PB C 31 van 7 februari 2006, blz. 11.

Advies van het Comité van de Regio's over „Het uitbreidingspakket 2006 — Pre-kandidaatlanden”

(2007/C 197/04)

- Het Comité gaat ervan uit dat de toekomst van de westelijke Balkanlanden in de EU ligt en neemt kennis van de vooruitgang die deze potentiële kandidaat-lidstaten bij de verwezenlijking van hun Europese ambities hebben geboekt.
- Als men de situatie met een realistische blik in ogenschouw neemt, blijkt echter dat er, ondanks alle politieke en economische vorderingen, en de vooruitgang wat het maatschappelijk middenveld betreft, nog altijd grote problemen bestaan, voor de oplossing waarvan de betrokken partijen nog heel wat te doen staat.
- Het tempo waarin de potentiële kandidaat-lidstaten hun toetreding tot de EU kunnen verwezenlijken, hangt in de eerste plaats af van de resultaten van hun hervormingen. Een andere factor die in aanmerking moet worden genomen, is de opnamecapaciteit van de EU.
- Dat laatste is niet slechts een „technische” kwestie: die opnamecapaciteit hangt niet alleen af van het institutionele functioneringsvermogen van de EU, maar ook van het draagvlak onder de bevolking als besluiten in die richting worden genomen.
- De EU en de landen van de Westelijk Balkan werken al wel samen als het gaat om hervormingsmaatregelen (liberalisering van de handel, privatiseringen, hervorming van de regelgeving, stimulering van buitenlandse investeringen e.d.), maar tot dusverre is er nog geen duidelijk kader waarbinnen op lokaal en regionaal bestuursniveau kan worden samengewerkt. De in februari 2006 door het Comité opgerichte werkgroep voor de Westelijke Balkan is bedoeld als zo'n kader, waarbinnen de lokale en regionale ontwikkeling op sociaal en economisch gebied hoger op de EU-agenda moet worden geplaatst.
- Het op de voet volgen van het uitbreidingsproces op nationaal, regionaal en lokaal bestuursniveau is een van de grootste uitdagingen, vanwege de relevantie daarvan voor de toekomst van de EU en de noodzaak om de Westelijke Balkan te stabiliseren. Daarom achtte het Comité het van belang om een politiek forum te creëren waarmee dit uitbreidingsproces een stapje verder wordt gebracht. Daarbij hoort het op gang brengen van een dialoog met alle belanghebbende partijen op grond waarvan het Comité zijn politieke standpunten kan gaan bepalen.

I. Beleidsaanbevelingen

Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad — Uitbreidingsstrategie en voornaamste uitdagingen voor 2006 en 2007, inclusief bijgevoegd speciaal verslag over het vermogen van de EU om nieuwe lidstaten op te nemen

COM(2006) 649 final

Uitbreidingsstrategie en algemene uitdagingen

1. Het Comité gaat ervan uit dat de toekomst van de westelijke Balkanlanden in de EU ligt en neemt kennis van de vooruitgang die deze potentiële kandidaat-lidstaten bij de verwezenlijking van hun Europese ambities hebben geboekt.

2. Als men de situatie met een realistische blik in ogenschouw neemt, blijkt echter dat er, ondanks alle politieke en economische vorderingen, en de vooruitgang wat het maatschappelijk middenveld betreft, nog altijd grote problemen bestaan, voor de oplossing waarvan de betrokken partijen nog heel wat te doen staat.

3. Met de voor de stabiliteit van de hele regio noodzakelijke hervormingen moet beslist worden doorgegaan. Als de westelijke Balkanlanden echter pas op de langere termijn uitzicht hebben op toetreding, dan is er een probleem: hoe minder concreet het uitzicht op toetreding, des te groter het gevaar dat de hervormingen vaart verliezen. Het gevolg daarvan mag niet zijn dat wordt afgeweken van de toetredingscriteria of dat het beginsel van strikte conditionaliteit niet langer wordt toegepast. Er moet, met genoeg hulp en stimulansen, voor worden gezorgd dat op alle niveaus met de hervormingen wordt doorgegaan.

4. Het Comité juicht alle EU-maatregelen toe die tot doel hebben om voor een stabiele ontwikkeling van de betrokken landen te zorgen. Het gaat hierbij vooral om de bestrijding van corruptie en de georganiseerde criminaliteit, maar er wordt ook hulp geboden bij het opbouwen van een efficiënte bestuursstructuur, noodzakelijkerwijs óók op lokaal en regionaal niveau. Tegelijkertijd is het Comité voorstander van alle maatregelen om de betrokken landen te helpen bij het opzetten van politieke en economische samenwerkingsverbanden.

5. Het tempo waarin de potentiële kandidaat-lidstaten hun toetreding tot de EU kunnen verwezenlijken, hangt in de eerste plaats af van de resultaten van hun hervormingen. Een andere factor die in aanmerking moet worden genomen, is de opnamecapaciteit van de EU.

6. Dat laatste is niet slechts een „technische” kwestie: die opnamecapaciteit hangt niet alleen af van het institutionele functioneringsvermogen van de EU, maar ook van het draagvlak onder de bevolking als besluiten in die richting worden genomen. Het Comité wil de Europese leiders erop wijzen dat het belangrijk is om naar de bevolking te luisteren en om leider-

schap te tonen, zodat daar voldoende steun wordt gevonden voor toekomstige uitbreidingen wanneer het algemene oordeel over uitbreiding positief is.

7. Het Comité stelt voor dat de EU-instellingen maatregelen stimuleren die het voor burgers en hun organisaties mogelijk maken om over het uitbreidingsproces publiekelijk hun mening te geven en standpunten uit te wisselen.

8. Het Comité heeft daarbij oog voor de betekenis van de landen en volkeren van de Westelijke Balkan en voor de rijkdom en waarde die zij de EU te bieden hebben.

9. Het Comité is daarom van mening dat, met strikte inachtneming van de vastgestelde criteria, moet worden doorgegaan met de toetredingsprocessen en dat deze — ook bijvoorbeeld met het oog op de doorwerking ervan in gemeenschappelijke beleidsterreinen — zo transparant mogelijk moeten zijn om een brede politieke discussie over de toekomstige uitbreidingen mogelijk te maken. Alleen op die manier kan er voor het noodzakelijke maatschappelijk draagvlak worden gezorgd. Het Comité als zodanig, maar ook de afzonderlijke leden van het Comité zullen aan deze discussie een actieve bijdrage leveren, in de wetenschap dat de toekomst van de westelijke Balkanlanden een goede toetssteen is voor het Europese ideaal.

10. Alle belanghebbende partijen in de regio moeten zich van hun kant pro-actief en met een constructieve instelling inzetten voor het wegwerken van alle knelpunten die een gemeenschappelijk perspectief nu nog in de weg staan. Daarbij gaat het uiteraard in de eerste plaats om de kwestie „Kosovo”, waarvan de uitstraling de hele regio betreft.

11. Het Comité pleit ervoor dat de voor toetreding benodigde tijd lang genoeg is om, met stellige instandhouding van de mogelijkheid om toe te treden, adequate maatregelen te kunnen nemen waardoor de kans op een constructieve ontwikkeling van de westelijke Balkanlanden duurzaam wordt vergroot en de toenadering tot de EU stapsgewijs — via praktische aanpassingen — tot stand kan worden gebracht.

12. Belangrijk in dat verband is de betekenis voor de bevolking van de voorgenomen versoepeling van de procedures voor de afgifte van visa. Het Comité is dan ook een vurig pleitbezorger van het streven om rechtstreekse contacten te stimuleren, bv. door studenten of jonge beroepsmensen uit de regio vaker beurzen te geven.

13. Ook is het Comité voorstander van adequate maatregelen om met de lokale en regionale overheden in de EU-lidstaten grensoverschrijdende en interregionale samenwerkingsverbanden aan te gaan en de regio's van de Westelijke Balkan tot onderlinge samenwerking aan te zetten. Daarbij zouden zoveel mogelijk beleidsgebieden moeten worden bestreken.

14. De EU en de landen van de Westelijk Balkan werken al wel samen als het gaat om hervormingsmaatregelen (liberalisering van de handel, privatiseringen, hervorming van de regelgeving, stimulering van buitenlandse investeringen e.d.), maar tot dusverre is er nog geen duidelijk kader waarbinnen op lokaal en regionaal bestuursniveau kan worden samengewerkt. De in februari 2006 door het Comité opgerichte werkgroep voor de Westelijke Balkan is bedoeld als zo'n kader, waarbinnen de lokale en regionale ontwikkeling op sociaal en economisch gebied hoger op de EU-agenda moet worden geplaatst.

15. Het op de voet volgen van het uitbreidingsproces op nationaal, regionaal en lokaal bestuursniveau is een van de grootste uitdagingen, vanwege de relevantie daarvan voor de toekomst van de EU en de noodzaak om de Westelijke Balkan te stabiliseren. Daarom achtte het CvdR het van belang om een politiek forum te creëren waarmee dit uitbreidingsproces een stapje verder wordt gebracht. Daarbij hoort het op gang brengen van een dialoog met alle belanghebbende partijen op grond waarvan het Comité zijn politieke standpunten kan gaan bepalen.

16. Het Comité wil via de werkgroep voortdurend overleg plegen met lokale en regionale politieke vertegenwoordigers van de landen van de Westelijke Balkan. Ook zal de werkgroep op lokaal niveau en in de regio's van de EU-lidstaten en de Westelijke Balkan stimuleren dat over het uitbreidingsproces informatie en communicatie-campagnes worden georganiseerd en zal het daaraan zijn steun verlenen.

Albanië

17. Er moeten nog altijd veel inspanningen worden gedaan om de decentrale structuren te versterken en zo de voorwaarden voor de ontwikkeling van de lokale democratie te verbeteren. De hervorming en modernisering van het bestuursapparaat moeten niet tot een verzwakking maar juist tot een versterking van de lokale en regionale bestuurscapaciteit leiden.

18. Wat de bescherming van minderheden betreft is er duidelijk vooruitgang geboekt. Daarentegen betreurt het Comité dat er te weinig middelen voor de bestrijding van mensenhandel worden ingezet. Er moet snel verbetering komen in de situatie, vooral voor de zwaksten in de samenleving, zoals Romakinderen. Bij de omzetting van het desbetreffende rechtskader in nationale wetgeving is met name voor het lokale en regionale bestuursniveau een belangrijke rol weggelegd.

19. Wat het wetsontwerp voor de financiering van gemeenten betreft juicht het Comité alle maatregelen toe die de financiële situatie van lokale en regionale overheden helpen verbeteren en hun armslag bij het stimuleren van investeringen op lokaal en regionaal niveau vergroten.

20. De verbeteringen op het gebied van openbare aanbestedingen, die tot nu toe weinig transparant waren, zijn een goede zaak (een nieuw wetsontwerp ter zake wordt momenteel door het Europees Parlement behandeld). Bij het verder uitwerken van

de regelingen zouden lokale en regionale overheden nauwer betrokken moeten worden.

21. Het Comité is ingenomen met de klaarblijkelijke verbeteringen van de economische situatie en verwacht dat Albanië zich er nog meer voor zal gaan inzetten om de verplichtingen na te komen die het met de in 2006 gesloten stabiliserings- en associatie-overeenkomst is aangegaan.

22. Het heeft kennis genomen van de conclusies van de OESO-waarnemers over de resultaten van de op 18 februari 2007 gehouden lokale verkiezingen en dringt erop aan dat er in de toekomst nog meer voor wordt geijverd dat verkiezingen aan de internationale normen voldoen.

23. Ook is het Comité verheugd over de vooruitgang die bij de bestrijding van de corruptie en de bescherming van de mensenrechten is geboekt en rekent het erop dat Albanië op dit gebied verbeteringen zal blijven aanbrengen.

Bosnië-Herzegovina

24. Het Comité wijst op de noodzaak van grondwettelijke hervormingen en van de inachtneming van de verplichtingen die uit hoofde van de stabiliserings- en associatieovereenkomst met de EU zijn aangegaan, zodat in de komende maanden vaart kan worden gezet achter het toetredingsproces.

25. Het Comité is zonder meer voorstander van maatregelen om Bosnië-Herzegovina dichter bij stabiliteit te brengen, waarbij de versterking van de lokale democratie in beide gebiedsdelen van groot belang is. Als de politieke verhoudingen in het land dan ook nog beter zouden worden, zou dat de algehele stabiliteit ter plaatse zeker ten goede komen.

26. Het Comité prijst de vooruitgang die bij de bestrijding van de corruptie en op het gebied van mensenrechten en de bescherming van minderheden is geboekt en pleit ervoor om de inspanningen die tot dusverre op deze gebieden zijn gedaan, verder op te voeren. Een goed gedijende lokale democratie en een sterker maatschappelijk middenveld kunnen in dit verband veel betekenen.

27. Het Comité pleit met klem voor intensieve samenwerking met het Internationaal Gerechtshof in Den Haag.

28. Het Comité staat zonder meer achter maatregelen waarmee wordt bijgedragen tot de verwezenlijking van een interne markt in de betrokken landen, waarbij voor lokale overheden een belangrijke rol is weggelegd.

29. Bij de ontwikkeling van een effectief bestuursapparaat moet het lokale bestuursniveau dan ook institutioneel en financieel worden versterkt.

30. Beide gebiedsdelen moeten oprecht en constructief proberen samen te werken. Het Comité is ingenomen met de door ngo's en organisaties zonder winstoogmerk bereikte resultaten in het kader van de nieuwe strategie voor de ontwikkeling van lokaal zelfbestuur.

Montenegro

31. Sinds zijn onafhankelijkheid heeft Montenegro prijzenswaardige vorderingen gemaakt met het opbouwen van staatsstructuren.

32. Vooral de hervorming van lokale overheden is een goede zaak: met behulp van een aantal wetsvoorstellen wordt conform het werkprogramma geprobeerd om het zelfbestuur van deze overheden te versterken.

33. Het is ook een goede zaak dat de regering van plan is om een bureau in het leven te roepen dat toezicht op de decentralisatie moet houden en de verschillende bevoegdheden (inclusief financiële ondersteuning) duidelijk in kaart moeten brengen.

34. Het Comité is ingenomen met de nieuwe gedragscode voor overheids personeel, die ook voor lokale bestuursbeambten geldt. In het kader van de reorganisatie van het openbaar bestuur zal bijvoorbeeld de bestrijding van corruptie, dankzij deze gedragscode, nog verder kunnen worden aangescherpt.

35. Het Comité heeft oog voor de vooruitgang die bij de bestrijding van de corruptie is geboekt en is ingenomen met Montenegro's samenwerking met het Internationaal Gerechtshof in Den Haag.

36. Er moeten krachtigere maatregelen worden genomen om de rechten van minderheden te beschermen. Hierbij dient de aandacht in het bijzonder uit te gaan naar de situatie van Roma en vluchtelingen.

Servië

37. Het Comité herinnert aan zijn in oktober 2006 uitgebrachte advies over de Westelijke Balkan, waarin tot uitdrukking komt dat alle landen van de Westelijke Balkan welkom zijn in de EU. Het bekrachtigt in dit verband zijn niet-aflatende inspanningen voor een dialoog met de Servische lokale en regionale overheden.

38. Daarentegen betreft het de afwijzing door het Servische parlement van het door VN-bemiddelaar Martti Ahtisaari uitgewerkte ontwerp voor een toekomstige status van Kosovo. Het rekent erop dat er bij de verdere besprekingen naar een constructieve en door alle partijen gedragen oplossing zal worden gestreefd. Het doet een oproep aan Belgrado om bij het overleg over de kwestie „Kosovo” een pro-actieve en constructieve houding aan te nemen.

39. De vorderingen die bij de opbouw en vergroting van de efficiëntie van het openbaar bestuur zijn gemaakt, moeten

worden toegejuicht, maar daarnaast moet het decentrale bestuur — het subsidiariteitsbeginsel indachtig — worden uitgebreid en efficiënter worden gemaakt.

40. Bij de steun die de Commissie aan de opbouw van instellingen verleent, moet de aandacht vooral uitgaan naar de capaciteit van lokale bestuursinstanties. Het gaat er daarbij vooral om steun te geven bij de tenuitvoerlegging van wetten en bij de verbetering van de communicatie en van de samenwerking tussen centrale en lokale overheden.

41. Servië zou het Europees Handvest voor lokaal zelfbestuur zo snel mogelijk moeten ratificeren.

42. De vooruitgang die bij de bestrijding van de corruptie is geboekt, moet worden toegejuicht, ook al moet op dit gebied nog meer worden gedaan.

43. Het Comité pleit voor onvoorwaardelijke samenwerking met het Internationaal Gerechtshof in Den Haag.

44. Het CvdR is ingenomen met de duidelijke vorderingen die bij de versoepeling van de procedures voor de afgifte van visa en de terugname-regelingen zijn gemaakt.

Kosovo

45. Het Comité is ingenomen met de inspanningen die VN-bemiddelaar Martti Ahtisaari zich getroost om de toekomstige status van Kosovo vast te leggen en dringt erop aan dat die status nu heel gauw voorgoed wordt vastgelegd op een wijze die tegemoet komt aan de rechten van alle bevolkingsgroepen van Kosovo.

46. Het Comité doet een oproep aan Pristina om bij het overleg over de kwestie „Kosovo” een pro-actieve en constructieve houding aan te nemen.

47. Het Comité is ingenomen met de vooruitgang die bij de bestrijding van de corruptie is geboekt, heeft oog voor de inspanningen die tot dusverre op het gebied van de mensenrechten en de bescherming van de minderheden zijn gedaan en pleit ervoor dat die inspanningen nog worden opgevoerd.

48. Het is een goede zaak dat de Kosovaarse instituties een kader voor een hervorming van het lokaal bestuur hebben uitgewerkt, met als doel om de veiligheid en levensomstandigheden in de gemeenten te verbeteren.

49. Ondanks alle vooruitgang die is geboekt, schiet het lokale bestuursapparaat, in administratief opzicht en ook wat het ontwikkelen van strategieën en plannen betreft, nog steeds tekort.

Brussel, 6 juni 2007.

De voorzitter
van het Comité van de Regio's
M. DELEBARRE

II. Procedure

Titel	Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad — uitbreidingsstrategie en de voornaamste uitdagingen voor 2006 en 2007, inclusief bijgevoegd speciaal verslag over het vermogen van de EU om nieuwe leden op te nemen
Referentie	COM(2006) 649 final
Rechtsgrondslag	Artikel 265, eerste alinea, van het EG-Verdrag
Procedurale grondslag	
Raadpleging door de Commissie	8 november 2006
Besluit van het bureau	25 april 2006
Bevoegde Commissie	RELEX (commissie Externe betrekkingen en gedecentraliseerde samenwerking)
Rapporteur	Wolfgang Gibowski (DE/EVP), staatssecretaris en gevolmachtigde voor de deelstaat Niedersachsen in de Bondsstaat
Analysenota	7 december 2006
Behandeling door de Commissie	25 januari 2007
Goedkeuring door de Commissie	29 maart 2007
Stemuitslag in de Commissie	Met meerderheid van stemmen goedgekeurd
Goedkeuring door de voltallige vergadering	6 juni 2007
Eerder advies van het CvDR	Het tijdens de zitting van 14 juni 2006 goedgekeurde advies over de Mededeling van de Commissie „De westelijke Balkan op weg naar de EU: consolidatie van stabiliteit en versterking van welvaart” (COM(2006) 27 final), rapporteur: Franz Schausberger (AT/EVP), CdR 115/2006 fin (*)

(*) PB C 51 van 6 maart 2007, blz. 16.

Verkennd Advies van het Comité van de Regio's „De bijdrage van de regionale en lokale overheden tot de EU-strategie voor duurzame ontwikkeling”

(2007/C 197/05)

- Om ervoor te zorgen dat de EU-strategie voor duurzame ontwikkeling het horizontale en prominente karakter van duurzame ontwikkeling in de praktijk bewerkstelligt, **beveelt** het CvDR **aan** dat de bepalingen van de artt. 99 en 128 van het EG-Verdrag, die aan de basis liggen van de driejarige beleidscyclus en de vaststelling van de geïntegreerde richtsnoeren voor groei en werkgelegenheid, in een allesomvattend kader worden uitgevoerd, waarbij het pakket van geïntegreerde richtsnoeren voor groei en werkgelegenheid, ook milieu- en institutionele aspecten moet omvatten.
- Het CvDR **stelt** de Commissie **voor**, een nauwere samenwerking op gang te brengen om de bijdrage van de lokale en regionale bestuursniveaus tot het duurzaamheidsbeleid te beoordelen, als onderdeel van een meerjarig institutioneel partnerschap.
- Het CvDR **verzoekt** de Commissie om naast de mechanismen voor marktregulering en milieugerichte fiscale maatregelen begeleidende beleidsmaatregelen voor te stellen waarbij wordt bepaald welke omvang bepaalde verschijnselen mogen aannemen. Gedacht kan worden aan de vaststelling van maxima voor de uitstoot van bepaalde verontreinigende stoffen of het gebruik van bepaalde hulpmiddelen. Wat de fiscale maatregelen betreft moet er dringend iets worden gedaan aan de marktdistorsies die het gevolg zijn van subsidies die producties of producten met een aanzienlijke milieu-impact of met een hoog milieurisico in de hand werken.
- Het CvDR **is van mening** dat expliciet in de strategie moet worden aangegeven dat de fundamentele doelstelling, te weten loskoppeling van economische groei en achteruitgang van het milieu, vraagt om controle, terugdringing en stabilisatie van de energie- en grondstoffenstromen en van de bijbehorende afvalstromen die ons economisch systeem voeden en die vervolgens in een minder bruikbare vorm in het ecosysteem terugkeren.
- Het CvDR **benadrukt** de belangrijke rol die de lokale en regionale bestuursniveaus kunnen spelen bij de verwezenlijking van duurzame ontwikkeling. De lokale Agenda 21 zou moeten worden gepropageerd, ook met het oog op de inzet van Europese middelen, als belangrijkste instrument voor brede participatie. Het CvDR **dringt aan** op de volledige implementatie van de bepalingen van het verdrag van Aarhus inzake de toegang tot informatie, de publieke inspraak in het besluitvormingsproces en de toegang tot de rechtspraak, en de uitbreiding daarvan tot alle sectoren van duurzame ontwikkeling.

1. Standpunten van het Comité van de Regio's

Algemene overwegingen

1.1 Het Comité van de Regio's is ingenomen met de nieuwe EU-strategie voor duurzame ontwikkeling (SDO).

1.2 De nieuwe strategie bevestigt terecht het horizontale karakter van de doelstelling duurzame ontwikkeling, die steeds moet worden vooropgesteld en bepalend moet zijn voor alle beleidstakken en activiteiten van de Unie ⁽¹⁾.

1.3 Het CvdR onderstreept, net als de Europese Raad in zijn conclusies van 16 en 17 juni 2006, dat er sinds de goedkeuring van de strategie voor duurzame ontwikkeling in Göteborg in 2001 onvoldoende vooruitgang is geboekt. Het maakt zich zorgen over het feit dat niet goed is onderzocht wat de oorzaken zijn van deze tegenvallende resultaten en de negatieve ontwikkeling van de belangrijkste milieuv variabelen.

1.4 Het CvdR is het met de Commissie eens dat duurzame ontwikkeling om een proactieve aanpak vraagt, dat concrete maatregelen in het veld moeten worden genomen, en dat daarbij de nadruk moet worden gelegd op de doorslaggevendende rol die de lokale en regionale overheden kunnen spelen om zowel binnen de Europese Unie als daarbuiten een duurzame samenwerking tot stand te brengen.

1.5 Net als in een eerder advies hamert het CvdR erop dat duurzame ontwikkeling in alle sectoren van EU-beleid moet worden geïntegreerd en een belangrijke plaats moet krijgen. De roep om een cohesiebeleid met een ondersteunende rol op economisch, ecologisch, institutioneel en sociaal vlak is nog steeds actueel. Ook moet de nodige aandacht worden besteed aan de effecten van het beleid op de lange termijn.

1.6 Het CvdR wijst erop dat veiligheid en zekerheid belangrijk zijn voor een goede kwaliteit van het bestaan. Samen met een breed volksgezondheidsperspectief staan veiligheid en zekerheid centraal bij de inspanningen op het gebied van duurzame ontwikkeling. Onder veiligheid en zekerheid valt alles, van de gevolgen van klimaatverandering en oorlog tot geweld tegen vrouwen en kinderen. Het CvdR benadrukt daarnaast dat gelijke kansen een dimensie vormen die bij de maatregelen op het gebied van duurzame ontwikkeling in aanmerking genomen moet worden.

1.7 Het CvdR herinnert aan de gebieden waarop de lokale en regionale overheden een doorslaggevendende rol spelen. Bijvoorbeeld ruimtelijke ordening, waar veel van de maatregelen die nodig zijn om ontwikkeling te bevorderen — inzake grond- en watergebruik, afvalbeheer en stedelijk milieu — hoofdzakelijk door de lokale en regionale niveaus worden genomen. Het CvdR is dan ook van mening dat de lokale en regionale overheden hoofdrolspelers moeten zijn van de implementatie, monitoring en herziening van de strategie.

1.8 Het CvdR wijst nogmaals op de aandacht die moet worden besteed aan de opname van milieueisen in openbare aanbestedingen in de sector technologie (met name op het gebied van afvalverwerking, energievoorziening, vervoer, wateraanvoorziening en riolering, wegen en andere infrastructuur), aan de bevordering van *green public procurement*, en aan de verspreiding en uitbreiding tot het hele grondgebied en alle openbare instanties van de milieubeheer- en milieuauditsystemen (EMAS) die moeten worden verbeterd en afgestemd op de problemen en behoeften op het stuk van duurzame ontwikkeling, met inachtneming van zowel economische als ecologische en sociale aspecten. Ook moet worden gekeken of rekening kan worden gehouden met de milieuvordelen van lokaal geproduceerde goederen en diensten.

1.9 Het CvdR is van mening dat de mogelijkheid om ervaringen uit te wisselen en nieuwe kennis op te doen door samenwerking en interactie met andere actoren een belangrijk onderdeel is van het beleid voor duurzame ontwikkeling.

De hoofddoelstellingen

1.10 Het CvdR stemt in met de hoofddoelstellingen die zijn vastgelegd in de nieuwe strategie, maar vindt dat die nog nader moeten worden gepreciseerd en uitgewerkt.

1.11 Wel moet worden gespecificeerd dat de loskoppeling van economische groei en achteruitgang van het milieu erom vraagt dat de regeneratie van hernieuwbare hulpbronnen minstens even groot is als de som van het gebruik van hernieuwbare en niet-hernieuwbare hulpbronnen, en dat de afvalproductie lager is dan de regeneratie van afval door de natuur. Derhalve moeten strategieën niet alleen zijn gericht op het vermijden van verslechtering van de ecosystemen, maar ook en vooral op volledig herstel ervan. Daartoe dienen maatregelen te worden genomen en dienen we ervoor te zorgen dat het voortbrengen van diensten en goederen geen afbreuk doet aan het maatschappelijk en ecologisch nut van het milieu.

1.12 De verwijzing naar een milieuefficiënte economie is niet voldoende: daarbij moet worden gepreciseerd dat de door de groei gegenereerde welvaart gelijke tred moet houden met de daarmee gemoeide sociale en milieukosten en die kosten dus niet te boven mag gaan.

1.13 Duurzaamheid vraagt dus om een gebruik van hulpbronnen dat gelijk opgaat met de daardoor veroorzaakte vervuiling. Niet-duurzaam is een wereld waarin de rijken (11 % van de wereldbevolking) zich meer dan 80 % van de natuurlijke hulpbronnen toeëigenen, plus de bijbehorende inkomsten.

De richtsnoeren voor het beleid

1.14 Het CvdR stemt in met de richtsnoeren die zijn vastgelegd in de nieuwe strategie, die nog nader moeten worden gepreciseerd en uitgewerkt.

⁽¹⁾ CdR 66/2005 fin.

1.15 Met betrekking tot de participatie van burgers, ondernemingen en de sociale partners is het van mening dat meer specifiek moet worden verwezen naar vormen van een *participatory and deliberative democracy*, oftewel naar regelingen en systemen voor participatie en besluitvorming die naargelang van de situatie bovenop de traditionele representatieve democratie worden toegepast. Ook is het van mening dat voor de bevordering van maatschappelijk verantwoord ondernemen tevens moet worden geëxperimenteerd met maatregelen t.a.v. de eigendomsstructuur van ondernemingen, zoals de instelling van coöperaties of de verspreiding van aandelen onder werknemers of de betrokken gemeenschappen.

1.16 Het CvdR is het ermee eens dat moet worden gezorgd voor samenhang van de belevingsvormen en *governance*, integratie van de belevingsvormen en benutting van de beste beschikbare kennis, maar vindt dat deze samenhang in de huidige situatie niet is verwezenlijkt, dat de integratie te wensen over laat en dat de beste beschikbare kennis vooral betrekking heeft op concurrentievermogen en innovatie ten dienste van de economische groei en de verovering van nieuwe markten, en veel minder op de vereisten voor duurzame ontwikkeling.

1.17 Er zou dan ook moeten worden gepreciseerd dat duurzame ontwikkeling verband houdt met de kwaliteit van het bestaan, ook los van economische groei in de zin van een grotere productie van goederen en diensten en een toename van het BBP per hoofd van de bevolking. Het gaat hierbij in de eerste plaats om een duurzame ontwikkeling die op de vereisten van deze tijd is toegesneden én rekening houdt met de behoeften van de komende generaties.

1.18 Het CvdR is het ermee eens dat alle Europese instellingen en lidstaten, op ieder niveau, ervoor moeten zorgen dat de belangrijkste beleidsbesluiten worden genomen op basis van voorstellen waaraan een heel goede effectbeoordeling is voorafgegaan, met een afweging van de sociale, ecologische, institutionele en economische aspecten van duurzame ontwikkeling.

1.19 Met betrekking tot de mogelijke synergie tussen de strategieën van Lissabon en Göteborg herhaalt het zijn opmerking uit een eerder advies, namelijk dat de strategie van Lissabon een hoeksteen van de respons van de EU op de consequenties van de globalisering voor mededinging, economie en werknemers in Europa vormt, maar dat deze strategie ook de consequenties van de globalisering voor de duurzame ontwikkeling in Europa en wereldwijd zou moeten weerspiegelen.

1.20 Het CvdR wenst te benadrukken dat door de samenwerking tussen beide strategieën de oorspronkelijke bedoeling, nl. dat de strategie van Göteborg de schakel had moeten zijn tussen de strategie van Lissabon, en de herziening van het vijfde en de vaststelling van het zesde actieplan voor het milieu, verloren is gegaan.

1.21 Het CvdR betreurt dat deze ontbreekt en dat de twee strategieën ieder een eigen besluitvormingsproces doorlopen. Het is jammer dat de duurzaamheid beperkt blijft tot de milieudimensie en dat de strategie voor duurzame ontwikkeling een tweederangsplaats inneemt binnen de strategie voor Lissabon en de sleutelwoorden daarvan: groei, concurrentievermogen en innovatie.

1.22 Het CvdR stelt vast dat de roep om meer synergie nogal zwak is en niet wordt bevestigd door de *governance* van de twee strategieën. De strategie van Lissabon is verankerd in de procedures van de artt. 99 en 128 van het Verdrag en beïnvloedt de totstandkoming van het economisch en werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten en de Raadsbesluiten waarin het beleid van de Unie wordt uitgestippeld.

1.23 Het CvdR betreurt het dat de Voorjaarsraad, die had moeten worden aangegepen als een gelegenheid om de verwezenlijking van de interne en externe verplichtingen op het gebied van duurzame ontwikkeling te evalueren⁽²⁾, geheel in het teken zal staan van het economisch en sociaal beleid van „Lissabon”.

1.24 Het neemt kennis van het voornemen van de Commissie om een jaarverslag over het milieu te presenteren, als bijdrage tot de werkzaamheden van de Milieuraad ter voorbereiding van de Voorjaarsstop.

De belangrijkste uitdagingen

1.25 Het CvdR neemt kennis van de zeven belangrijkste uitdagingen die in de strategie worden genoemd, en van de bijbehorende streefcijfers, operationele doelstellingen en actieplannen, ook al wijst het erop dat deze onderverdeling de onderlinge dwarsverbanden tussen de verschillende actieruimten dreigt te verdoezelen, waardoor de belangrijkste vraag, namelijk hoe de energie- en grondstoffenstromen die ons economisch systeem voeden, geïntegreerd en volledig onder controle kunnen worden gehouden, niet goed uit de verf komt.

1.26 Het CvdR maakt zich zorgen over het feit dat voor de streefcijfers en operationele doelstellingen niet wordt verwezen naar precieze *targets*, zoals wenselijk zou zijn, maar eerder naar beginselen en richtsnoeren, en merkt op dat de doelstellingen op het gebied van klimaatverandering dienen te worden herzien in het licht van de resultaten van werkgroep I en II van het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) en de recente richtsnoeren van de Europese Raad van maart 2007.

1.27 Het CvdR is van mening dat het voornemen om het gebruik van biomassa te promoten als middel om de toelevingsbronnen van brandstoffen in de EU te diversifiëren, opnieuw moet worden bestudeerd in het licht van de meest recente studies op dit gebied.

(2) „MEMOREERT dat, overeenkomstig de door de Europese Raad van Göteborg aangenomen strategie voor duurzame ontwikkeling, de Europese Raad elk jaar tijdens zijn voorjaarsbijeenkomst een evaluatie zal verrichten van de vooruitgang die bij de uitvoering van de strategie is geboekt en verdere richtsnoeren zal geven voor de toekomst ter bevordering van duurzame ontwikkeling; dat de Europese Raad van Barcelona een aanvang zal maken met dit nieuwe beleid op basis van een evenwichtige en gecoördineerde analyse van de drie dimensies van de strategie (de sociale, de economische en de milieuaspecten) bij het definiëren, evalueren, beoordelen en controleren van de strategische beleidslijnen van de Europese Unie” (Conclusies van het voorzitterschap van de Europese Raad van Barcelona van 15 en 16 maart 2002).

1.28 Het CvdR neemt nota van de recente enquête van de Eurobarometer, die aangeeft dat 61 % van de Europese bevolking van mening is dat het aandeel van kernenergie moet worden teruggedrongen. In de strategie zou dan ook moeten vastgelegd dat een einde moet worden gemaakt aan de marktverstoringen als gevolg van de steun uit de EU-begroting aan kernenergie (meer dan 550 miljoen euro per jaar), die vier keer zo groot is als de steun aan hernieuwbare energie en energie-efficiëntie (168 miljoen euro per jaar).

1.29 Het CvdR betreurt het dat de gekwantificeerde doelstellingen inzake vervoer zich beperken tot de kenmerken van personenauto's, en geen betrekking hebben op vervoerswijzen. Het is zaak specifieke targets vast te stellen voor de mate waarin van de diverse vervoerswijzen gebruik wordt gemaakt, en marktregels in te voeren die het vervoer per spoor concurrerder maken, onder meer met behulp van innovatieve instrumenten, zoals de vaststelling voor iedere vervoerswijze van een jaarlijks plafond voor het aantal af te leggen kilometers en de invoering van omruilbare vergunningen voor het goederenvervoer. Bij de vaststelling van deze targets moet rekening worden gehouden met de specifieke omstandigheden waarin personen, gezinnen, ondernemingen en economieën verkeren, en met de diverse soorten regio's, de verschillende vervoersmogelijkheden en andere beschikbare infrastructuur.

1.30 Het CvdR kijkt met belangstelling naar de rol die in de strategie wordt toebedacht aan de lokale overheden, die vervoersplannen en -systemen kunnen uitwerken en uitvoeren in het kader van de thematische strategie voor het stadsmilieu.

1.31 Het CvdR is ingenomen met het belang dat wordt toegekend aan de uitroeiing van armoede in de wereld en aan de steun aan ontwikkelingslanden, maar maakt zich zorgen over de vertraging bij het behalen van de voor de ontwikkelingslanden vastgelegde steunquota's. Het is van mening dat de wijze van steunverlening aan ontwikkelingslanden en het handelsbeleid moeten worden herzien in het kader van de strategie, enerzijds omdat de kloof tussen rijken en armen steeds groter wordt, anderzijds vanwege de dreigende milieucrisis.

Het horizontaal beleid dat bijdraagt tot de kenniseconomie

1.32 Het CvdR is het ermee eens dat onderwijs van fundamenteel belang is om veranderingen tot stand te brengen in consumptiepatronen en gedragingen in het algemeen, die kunnen botsen met het duurzaamheidsstreven als niet wordt ingegrepen in die kringen waar dat gedrag wordt beïnvloed of zelfs wordt bepaald. Er dient een systeem van waarden in het leven te worden geroepen dat beter kan worden toegepast op levenswijzen (en dus ook op productie- en consumptiepatronen).

1.33 Het CvdR is ingenomen met de initiatieven in het kader van het VN-decennium inzake onderwijs voor duurzame ontwikkeling, maar is zich ervan bewust dat onderwijs alleen niet voldoende is om te zorgen voor marktgedragingen die overeenstemmen met de duurzaamheidsvereisten: daarvoor zijn ook reguleringsmechanismen en sociale controle nodig.

1.34 Er dient in dit verband een onderscheid te worden gemaakt tussen onderwijs en opleiding. Levenslang leren is een van de belangrijkste instrumenten om iedereen in de maatschappij gelijke kansen te bieden en de sociale pijler te versterken met het oog op duurzame ontwikkeling.

1.35 Het CvdR is het ermee eens dat het onderzoek op het gebied van duurzame ontwikkeling tevens kortetermijnprojecten ter ondersteuning van de besluitvorming moet omvatten, evenals projecten met een langetermijnvisie, en dat daarin ook moet worden gekeken naar de manier om regionale en mondiale problemen op te lossen.

1.36 Volgens het CvdR moeten dringend nieuwe en meer milieuvriendelijke technologieën worden ontwikkeld. Het wijst in dat verband op het nut van de doelstellingen van het zevende kaderprogramma voor onderzoek en ontwikkeling en van — verder uit te bouwen — maatregelen ter ondersteuning van lokale duurzame-ontwikkelingsinitiatieven en van (vooral kleine en middelgrote) milieubewuste bedrijven.

1.37 In het licht van de voortdurend wisselende verhoudingen tussen de verschillende systemen (economisch, ecologisch, sociaal en institutioneel), stemt het CvdR in met de noodzaak om interdisciplinaire richtsnoeren vast te stellen. De mate van onzekerheid omtrent de evolutie van de systemen, de talrijke belangen die een rol spelen bij het besluitvormingsproces, de noodzaak om een antwoord te geven op vragen over voorwerp en uitgangspunt van wetenschappelijk onderzoek, de bescherming van de gezondheid en de kwaliteit van het milieu, en de overeenstemming van de besluitvormingsprocessen met ethische waarden en beginselen, vragen om een zo groot mogelijke transparantie en participatie.

1.38 Het CvdR is het ermee eens dat een beter inzicht moet worden verkregen in het verband tussen inkomensgenerering, boekhouding en welvaart. Het is met name van mening dat de berekening van het nationaal inkomen moet worden aangevuld met een berekening van indicatoren van de hoeveelheid energie en grondstoffen die ons economisch systeem voeden, zodat de economische bedrijvigheid in haar geheel wordt gemeten.

Financiering en economische instrumenten

1.39 Het CvdR is van mening dat het spectrum van beleidsinstrumenten voor duurzame ontwikkeling zich niet mag beperken tot marktregulering, hoe nuttig en onmisbaar ook. Het streven — via transparantie en corrigerende maatregelen — naar „juiste prijzen” die de sociale en milieukosten weerspiegelen, houdt geen rekening met het feit dat het onmogelijk is de evolutie van de verschillende systemen met genoeg precisie te voorspellen.

1.40 Het CvdR is het ermee eens dat de lidstaten en de Commissie hun optreden meer moeten coördineren, voor een beter gebruik van de Europese middelen. Het maakt zich in dat verband zorgen over de mogelijkheid dat de Structuurfondsen in 2007-2013 bijdragen tot een toename van de CO₂-uitstoot, zoals in een recent rapport van de CEE Bankwatch Network staat te lezen.

Communicatie, mobiliseren van actoren en verveelvuldiging van successen

1.41 Het CvdR stemt in met de noodzaak om, met behulp van adequate op communicatie gerichte maatregelen, de voorlichting over en bewustmaking van verschillende duurzaamheidsthema's te verbeteren, in lijn met een samenhangende en realistische visie van de EU op de vraag hoe duurzame ontwikkeling op de lange termijn kan worden verwezenlijkt.

1.42 Het stemt in met de rol die de lokale en regionale overheden kunnen spelen bij de verwezenlijking van duurzame ontwikkeling, mét de inzet van de leefgemeenschappen in stedelijke en plattelandsgebieden. De lokale Agenda 21 is het belangrijkste instrument voor beleid dat d.m.v. uitgebreide participatieprocessen tot stand komt en wordt uitgevoerd. Deze participatie zal echter nooit helemaal van de grond kunnen komen indien daaraan niet uitdrukkelijk belang wordt toegekend bij het beheer van de budgets van de betreffende bestuursniveaus, vooral als zo'n budget ook EU-subsidies omvat.

1.43 Het CvdR is van mening dat de monitoring niet alleen moet zijn gericht op het definiëren van en het toezicht op de resultaten aan de hand van de indicatoren, maar ook op het beleid en de maatregelen van de EU, de afzonderlijke lidstaten en de lokale en regionale overheden.

1.44 Dit vergt wijzigingen in de huidige besluitvormingsprocedures in het kader van de Europese *governance* voor duurzame ontwikkeling.

1.45 Het CvdR is ervan overtuigd dat dit een radicale ommekeer in de verhouding tussen de processen van Lissabon en Göteborg vraagt, door van de huidige gang van zaken weer terug te keren naar de oorspronkelijke bedoeling daarvan. Ter verduidelijking: het is niet zo dat de resultaten van de duurzame-ontwikkelingsstrategie van de EU moeten bijdragen tot de werkzaamheden in het kader van de Lissabonstrategie (zie art. 38 van de SDO), maar de resultaten van de Lissabonstrategie moeten bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen op het gebied van duurzame ontwikkeling. De reden daartoe is de erkenning dat duurzame ontwikkeling moet worden vooropgesteld in Europees beleid.

1.46 Het CvdR wijst erop dat de door de Commissie voorgestelde maatregelen ten behoeve van een duurzame ontwikkeling zodanig geformuleerd en uitgewerkt moeten worden dat de uitvoering ervan op lokaal en regionaal niveau in de 27 lidstaten vergemakkelijkt wordt. Het is belangrijk dat de maatregelen op lokaal en regionaal niveau uitgevoerd kunnen worden, ongeacht de verschillende omstandigheden in de diverse lidstaten.

1.47 Het CvdR maakt zich zorgen over de suggestie van de Commissie dat een governanceplan voor de SDO in december aan de Europese Raad zal worden voorgelegd. Een dergelijke oplossing zou de loskoppeling van de strategieën van Göteborg en Lissabon alleen maar vergroten, en zou bijdragen tot de verdere marginalisering van de duurzaamheidsdoelstelling in de Europese governance.

1.48 Het CvdR herinnert er in dat verband aan dat er bij de nieuwe start van de Lissabonstrategie, tijdens de Voorjaarsraad van 2005, op is gewezen dat deze in de bredere context van duurzame ontwikkeling moet worden geplaatst.

2. Aanbevelingen van het Comité van de Regio's

2.1 Het CvdR is ervan overtuigd dat een duurzame-ontwikkelingsstrategie waarin economische, ecologische, sociale en institutionele aspecten worden geïntegreerd, een noodzakelijke voorwaarde is voor een steeds grotere welvaart, een hoge en kwaliteitsvolle werkgelegenheid en een economische groei die geen extra milieukosten creëert, omdat anders van een echte welvaart geen sprake kan zijn. Dit vraagt om een ingrijpende hervorming van de Europese governance voor duurzame ontwikkeling.

2.2 Om het horizontale en prominente karakter van duurzame ontwikkeling in de praktijk te bewerkstelligen, beveelt het CvdR aan dat de bepalingen van de artt. 99 en 128 van het EG-Verdrag, die aan de basis liggen van de driejarige beleidscyclus en de vaststelling van de geïntegreerde richtsnoeren voor groei en werkgelegenheid, in een allesomvattend kader worden uitgevoerd, waarbij het pakket van geïntegreerde richtsnoeren voor groei en werkgelegenheid, ook milieu- en institutionele aspecten moet omvatten.

2.3 Het CvdR beveelt tevens aan dat de lokale en regionale overheden sleutelpartners zijn in de verschillende fasen van deze hervormde cyclus. Zij kunnen dan vanuit hun lokale positie helpen bij de vaststelling en uitvoering van overkoepelende doelstellingen en de veranderingen die nodig zijn om een duurzame samenleving tot stand te brengen. In dat verband zouden de jaarverslagen die iedere lidstaat vóór oktober dient te presenteren over het economisch en werkgelegenheidsbeleid, moeten worden uitgebreid met een verslag over de uitvoering van het zesde milieuactieplan. Die drie verslagen zouden op elkaar moeten aansluiten en van elk van die verslagen zou de samenhang met en bijdrage tot de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de SDO moeten worden aangetoond.

2.4 Het CvdR is van mening dat expliciet in de strategie moet worden aangegeven dat de fundamentele doelstelling, te weten loskoppeling van economische groei en achteruitgang van het milieu, vraagt om controle, terugdringing en stabilisatie van de energie- en grondstoffenstromen en van de bijbehorende afvalstromen die ons economisch systeem voeden en die vervolgens in een minder bruikbare vorm in het ecosysteem terugkeren.

2.5 De programmeringsdocumenten zouden vergezeld moeten gaan van een analyse van deze stromen, om te kijken hoe zij bijdragen tot die loskoppeling van economische groei en achteruitgang van het milieu. De maatregelen van het cohesiebeleid zouden prioritair moeten zijn gericht op de verwezenlijking van de doelstellingen van de SDO, en pas daarna op de geïntegreerde richtsnoeren voor groei en werkgelegenheid van de Agenda van Lissabon.

2.6 Het CvdR dringt er derhalve bij de Commissie op aan een voorstel in die richting te presenteren, en verzoekt de Raad en het Europees Parlement dat voorstel snel te behandelen.

2.7 Het CvDR verzoekt de Commissie om naast de mechanismen voor marktregulering en milieugerichte fiscale maatregelen begeleidende beleidsmaatregelen voor te stellen waarbij wordt bepaald welke omvang bepaalde verschijnselen mogen aannemen. Gedacht kan worden aan de vaststelling van maxima voor de uitstoot van bepaalde verontreinigende stoffen of het gebruik van bepaalde hulpmiddelen, die ook van toepassing zijn op landbouw en visserij. Wat de fiscale maatregelen betreft moet er dringend iets worden gedaan aan de marktdistorsies die het gevolg zijn van subsidies die producties of producten met een aanzienlijke milieu-impact of met een hoog milieurisico in de hand werken.

2.8 Het CvDR dringt erop aan dat in de SDO nauwkeurige afgebakende doelstellingen worden gedefinieerd, zowel kwantitatief als qua tijdspanne, en verzoekt de lidstaten om duurzame-ontwikkelingsstrategieën te definiëren die aansluiten bij en bijdragen tot de Europese SDO. In die context zouden de regionale en lokale overheden hun eigen strategieën moeten uitstipelen die aansluiten bij de strategische doelstellingen die op nationaal en Europees niveau zijn vastgesteld, met adequate feedbackmechanismen.

2.9 Het CvDR verzoekt de Commissie om na te denken over een plan ter aanpassing aan de klimaatverandering, waarin de gevolgen van de temperatuurstijging voor de visserij, de kustbescherming en de binnenwateren worden meegenomen. Daarbij dient ook te worden gekeken naar meteorologische en andere veranderingen die schadelijk zijn voor akkerbouw, veehouderij, visserij en aquacultuur, alsook naar bosbranden, droogte, biodiversiteit, bossen, toerisme, bescherming van de kusten, volksgezondheid, enz.

2.10 Het CvDR dringt erop aan dat procedures worden vastgesteld en dat de institutionele capaciteit wordt versterkt ten behoeve van duurzaamheids- en milieueffectbeoordelingen van plannen, programma's en projecten die een efficiënte voorlichting en participatie van het publiek mogelijk maken. Deze procedures moeten prioritair zijn gericht op de beoordeling van de samenhang met en bijdrage tot de doelstellingen van de duurzaamheidsstrategieën op de diverse bestuursniveaus.

2.11 Het CvDR benadrukt de belangrijke rol die de lokale en regionale bestuursniveaus kunnen spelen bij de verwezenlijking van duurzame ontwikkeling. De Commissie zou initiatieven moeten ontwikkelen ter ondersteuning van het plan voor de sociale, stedelijke en ecologische opwaardering van stadsperiferieën. De lokale Agenda 21 zou moeten worden gepropageerd, ook met het oog op de inzet van Europese middelen, als belangrijkste instrument voor brede participatie. Het is in dat verband zaak dat de procedures voor participatie worden verbreed om ervoor te zorgen dat de lokale waarden van de betrokken gemeenschappen in de relevante besluitvormingsprocessen worden gerespecteerd — iets waar de marktwerking, gezien de

aard daarvan, niet voor kan zorgen — en om de kwaliteit van het wetenschappelijk onderzoek te verbeteren. Het CvDR dringt aan op de volledige implementatie van de bepalingen van het verdrag van Aarhus inzake de toegang tot informatie, de publieke inspraak in het besluitvormingsproces en de toegang tot de rechtspraak, en de uitbreiding daarvan tot alle sectoren van duurzame ontwikkeling: economie, samenleving, milieu en instellingen.

2.12 Met betrekking tot de participatie van burgers, ondernemingen en sociale partners zou het CvDR willen dat explicieter wordt verwezen naar vormen van een *participatory and deliberative democracy*, dat ervaring wordt opgedaan met maatregelen m.b.t. de eigendomsstructuur van ondernemingen, zoals programma's voor de verspreiding van aandelen onder werknemers of de betrokken gemeenschappen, en dat aandacht wordt geschonken aan coöperaties.

2.13 Het CvDR dringt aan op een nadere bezinning op: i) de omvang en modaliteiten van de ontwikkelingshulp, omdat de *trickle down*-benadering niet meer kan worden volgehouden nu de kloof tussen rijke en arme landen steeds groter wordt en de economische groei steeds meer wordt begrensd door de eindigheid van het ecosysteem; ii) het groeimodel dat is afgeleid van de globalisering en de duurzaamheid ervan; iii) de verhoudingen en prioriteiten binnen de Europese regionale markt en het bijbehorende kapitaal en de internationale markten en kapitaalstromen; iv) het najagen, in de WTO-onderhandelingen, van de privatisering van overheidsdiensten en nutsgoederen zoals water; het CvDR is van mening dat hieraan beslist een eind moet worden gemaakt; v) subsidies, prikkels en alle andere mogelijke maatregelen die de handel van ontwikkelingslanden belemmeren.

2.14 Het CvDR vertrouwt erop dat de Commissie bij de beoordeling van de duurzame-ontwikkelingsstrategie en de uitwerking van het actieprogramma steeds meer en steeds beter zal overleggen met de lokale en regionale overheden. Het wenst een actieve rol te spelen bij de inspanningen om zowel in de Europese Unie als daarbuiten een duurzame samenleving tot stand te brengen.

2.15 Het CvDR stelt de Commissie voor, een nauwere samenwerking op gang te brengen om de bijdrage van de lokale en regionale bestuursniveaus tot het duurzaamheidsbeleid te beoordelen, als onderdeel van een meerjarig institutioneel partnerschap. In het kader van die samenwerking zal het Comité van de Regio's onder andere (zie bijlage I) specifieke adviezen opstellen over een reeks dossiers die op het werkprogramma van de Europese Commissie voor 2007-2009 staan en die bijzonder relevant zijn voor het duurzame-ontwikkelingsbeleid van de regionale en lokale overheden, en zal het concrete voorstellen voor gezamenlijke initiatieven indienen.

Brussel, 6 juni 2007.

De voorzitter
van het Comité van de Regio's
M. DELEBARRE

3. Procedure

Titel	De bijdrage van de regionale en lokale overheden tot de EU-strategie voor duurzame ontwikkeling
Referentie	—
Rechtsgrondslag	Art. 265, eerste alinea
Procedurele grondslag	Art. 40.2 rvo
Raadpleging door de Europese Commissie	11 december 2006
Besluit van de voorzitter	9 januari 2007
Bevoegde Commissie	Commissie Duurzame ontwikkeling (DEVE)
Algemeen rapporteur	Nichi Vendola (IT/PSE), voorzitter van de regioraad van Puglia
Analysenota	26 februari 2007
Behandeling door de Commissie	—
Datum van goedkeuring door de Commissie	—
Uitslag van de stemming door de Commissie	—
Datum van goedkeuring door de voltallige vergadering	6 juni 2007
Eerder advies van het Comité	Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement „Herziening 2005 van de EU-strategie voor duurzame ontwikkeling: eerste balans en krachtlijnen voor de toekomst” CdR 66/2005 fin ⁽¹⁾ — COM(2005) 37 final

⁽¹⁾ PB C 81 van 4 april 2006, blz. 18.

BIJLAGE I

Routekaart van het Comité van de Regio's inzake de EU-strategie voor duurzame ontwikkeling — Periode 2007-2009**Soort activiteit**1. *Advieswerkzaamheden*

1a. Met het oog op de Europese Raad van december 2007

Referentie	Titel van het Commissiedocument	Procedure	Zitting waarop het CvDR hierover mogelijkwerwijs een advies uitbrengt
2006/ENV/012	Groenboek over de aanpassing aan de klimaatverandering	Voorstel van niet-wetgevende aard	November 2007

1b. Met het oog op de Europese Raad van maart 2008

Referentie	Titel van het Commissiedocument	Procedure	Zitting waarop het CvDR hierover mogelijkwerwijs een advies uitbrengt
2006/ENV/012	Groenboek over de aanpassing aan de klimaatverandering	Voorstel van niet-wetgevende aard	November 2007
-	Verkennd advies over de toekomst van het gemeenschappelijk landbouwbeleid	—	Februari 2008
2007/EMPL/013	Mededeling over de tussentijdse evaluatie van de uitvoering van de sociale agenda (2005-2010)	Voorstel van niet-wetgevende aard	Februari 2008

1c. Andere advieswerkzaamheden

Referentie	Titel van het Commissiedocument	Procedure	Zitting waarop het CvDR hierover mogelijkwerwijs een advies uitbrengt
COM(2006) 571 final	Mededeling van de Commissie — De demografische toekomst van Europa: probleem of uitdaging?	Voorstel van niet-wetgevende aard	Juni 2007
—	Verkennd advies over de situatie van migrantenvrouwen in de Europese Unie	—	Oktober 2007
—	Verkennd advies over Onderwijs en duurzame ontwikkeling	—	November 2007
2007/ENV/012	Actieplan ter bevordering van een duurzame productie en consumptie	Voorstel van niet-wetgevende aard	Februari 2008
2007/FISH/001	Mededeling van de Commissie — Naar een maritiem beleid van de Unie: beleidsconclusies over de raadpleging over het Groenboek	Voorstel van niet-wetgevende aard	Februari 2008
2007/FISH/003	Mededeling en voorstel voor een Verordening van de Raad voor het intensiveren van de strijd tegen illegale, niet-aangegeven en niet-gereguleerde visserij	Wetsvoorstel	Februari 2008
2007/TREN/005	Groenboek stedelijk vervoer	Voorstel van niet-wetgevende aard	Tweede kwartaal 2008
2006/SANCO/004	Witboek over de gezondheidsstrategie	Voorstel van niet-wetgevende aard	Tweede kwartaal 2008
2006/SANCO/005	Communautair kader voor veilige en efficiënte gezondheidsdiensten	Wetsvoorstel	Tweede kwartaal 2008

2. Aanvullende activiteiten

Soort activiteit	Mogelijke periode
Analyse van de mogelijkheid om een gezamenlijke vaste waarnemingspost op te richten voor de monitoring van de bijdrage van de lokale en regionale overheden tot het duurzaamheidsbeleid (eventueel in samenwerking met het Europees Economisch en Sociaal Comité)	Tweede halfjaar 2007
Studie van het Comité van de Regio's over „De bijdrage van de regionale en lokale overheden tot de EU-strategie voor duurzame ontwikkeling”	Tweede kwartaal 2008
Territoriale dialoog 2009: integratie in het Mutual Learning Platform van de Lissabonstrategie van relevante aspecten van de EU-SDO	Eerste kwartaal 2009
Deelname aan thematische conferenties en werkgroepen op het gebied van duurzame ontwikkeling	Periode 2007-2009

Initiatiefadvies van het Comité van de Regio's over „Het vlot trekken van het grondwettelijk proces met het oog op de Europese Raad van 21 en 22 juni 2007”

(2007/C 197/06)

- De inspanningen van het voorzitterschap van de EU met betrekking tot de hervorming van de EU verdienen bijval, en de kern van het op 29 oktober 2004 in Rome alle staatshoofden en regeringsleiders ondertekende grondwettelijk verdrag moet behouden blijven.
- Het CvdR roept de staatshoofden en regeringsleiders op om zich tijdens de Europese Raad van 21 en 22 juni 2007 ertoe te verbinden de hervorming van de Verdragen snel af te ronden, zonder daarbij terug te komen op hetgeen al bereikt is door en voor decentrale overheden, met name wat de naleving van het subsidiariteitsbeginsel, het governance-beginsel en de territoriale cohesie in de EU betreft.
- Het CvdR zou graag geraadpleegd worden over de road map die de Raad opstelt voor het vervolg van de hervorming van de EU, en verzoekt bovendien om bij de onderhandelingen te worden betrokken — waardoor meteen ook de burgers er nauwer bij zouden worden betrokken.
- Het ontbreken van een grondwettelijk verdrag zal nadelig zijn voor de erkenning van de deugden van het Europese integratiemodel, dat respect voor en vergroting van de diversiteit in de EU beoogt te bevorderen. Bij ontbreken van een grondwettelijk verdrag wordt de regionale en lokale autonomie niet erkend als hoeksteen van het democratische EU-stelsel en heeft de EU niet de vereiste slagvaardigheid om de territoriale cohesie te kunnen garanderen en de solidariteit binnen haar grenzen te kunnen versterken.
- Via een gedecentraliseerde communicatie moet absoluut een discussie op gang worden gebracht over gemeenschappelijke waarden, de verworvenheden van de Europese eenwording en het EU-beleid, en de toekomst van de EU.
- Het communicatiebeleid van de EU zal meer samenhang krijgen en er efficiënter op worden als de EU-instellingen een rechtskader of -grond vinden om een adequaat gefinancierd en bij dit beleid behorend programma te kunnen uitvoeren.

I. Politieke aanbevelingen

Werkdocument van de diensten van de Commissie van 21 november 2006: *The cost of the non-Constitution*

Nota aan de Commissie van mevrouw Wallström van 29 november 2006: *Plan D — de discussie over Europa verbreden en verdiepen*

SEC(2006) 1553

1. De inspanningen van het voorzitterschap van de EU met betrekking tot de hervorming van de EU verdienen bijval, en de kern van het op 29 oktober 2004 door alle staatshoofden en regeringsleiders in Rome ondertekende grondwettelijk verdrag moet behouden blijven.

2. Het CvdR is ingenomen met de Verklaring van Berlijn van 25 maart 2007 en kan zich met name vinden in het streven om de Europese Unie 50 jaar na de ondertekening van de Verdragen van Rome een vernieuwde gemeenschappelijke basis te geven vóór de verkiezingen voor het Europees Parlement in 2009. Het is ook een goede zaak dat de territoriale dimensie van de EU wordt erkend en dat de beginselen en waarden waardoor het CvdR zich laat leiden in de verklaring worden bekrachtigd.

3. Het CvdR is voornemens om, zoals het ook al aangaf in zijn Verklaring voor Europa (goedgekeurd op 23 maart 2007 ter gelegenheid van de viering van de vijftigste verjaardag van de Verdragen van Rome), te blijven ijveren voor een steeds hechter verbond tussen de volkeren van Europa, voor een Unie die haar vrijheden en waarden hoog in het vaandel heeft staan, die zich solidair en verantwoordelijk opstelt en die bij al haar gemeenschappelijke beleidsmaatregelen conform het subsidiariteitsbeginsel en het governance-beginsel ook zorgdraagt voor het behoud van de lokale en regionale verscheidenheid.

4. Het CvdR roept de staatshoofden en regeringsleiders op om zich tijdens de Europese Raad van 21 en 22 juni 2007 ertoe te verbinden de hervorming van de Verdragen snel af te ronden, zonder daarbij terug te komen op hetgeen al bereikt is door en voor decentrale overheden, met name wat de naleving van het subsidiariteitsbeginsel, het governance-beginsel en de territoriale cohesie in de EU betreft.

5. Het CvdR vindt dan ook dat zo spoedig mogelijk een nieuwe intergouvernementele conferentie moet worden gehouden die de opdracht krijgt om aan de hand van een duidelijk tijdschema een nieuw verdrag uit te werken voor de EU. De conferentie zou ervoor moeten zorgen dat in dit nieuwe verdrag de kern en de evenwichtige opzet van het in 2004 ondertekende grondwettelijke verdrag (als uitvloeisel van de Conventie) behouden blijven en dat het een zo groot mogelijk draagvlak in de EU heeft.

6. Voor veel burgers is niet langer duidelijk wat het doel is van de EU in de 21^e eeuw. Plan D indachtig zou de EU moeten erkennen dat niet van burgers mag worden verwacht dat zij lijvige technische verdragen lezen, en dat zij haar „raison d'être” duidelijk en beknopt uiteen moet zetten voor de burgers van vandaag en morgen. De EU-leiders zouden daarom voor de EU een beginselverklaring van één bladzijde moeten opstellen die geldig is voor de lange termijn, een aanvulling is op enig

toekomstig verdrag en die de EU-instellingen nu en in de toekomst proactief onder de aandacht van de burgers kunnen brengen.

7. Het CvdR zou graag volledig betrokken willen worden bij de volgende stappen in het grondwettelijk proces, die zullen worden gezet op basis van de road map die door de Europese Raad zal worden voorgesteld. Het verwacht bovendien om bij de onderhandelingen in het kader van de komende IGC te worden betrokken — waardoor meteen ook de burgers er nauwer bij zouden worden betrokken.

Bijdrage van het CvdR aan het analyseren van wat het niet-hebben van een grondwet in politiek opzicht kost

8. Het CvdR is het met de Commissie eens dat de symbolische waarde van een grondwet ertoe kan bijdragen dat de inwoners van de EU meer doordrongen raken van hun gemeenschappelijke waarden en ambities en zich zo meer EU-burgers zullen voelen.

9. Zonder grondwettelijk verdrag zal de EU geen noemenswaardige vooruitgang kunnen boeken op het gebied van de representatieve en participerende democratie en bovendien niet over een adequaat rechtskader of besluitvormingsmechanismen beschikken die haar slagvaardigheid — met name door de uitbreiding van de stemming bij gekwalificeerde meerderheid — en haar vermogen om nieuwe lidstaten op te nemen ten goede zullen komen.

10. Zonder grondwettelijk verdrag beschikt de EU niet over rechtspersoonlijkheid en heeft zij geen gemeenschappelijke basis voor haar grondrechten in de vorm van een bindend handvest dat de EU-burgers harde juridische en democratische garanties biedt.

11. Bij ontbreken van een grondwettelijk verdrag wordt de regionale en lokale autonomie niet erkend als hoeksteen van het democratische EU-stelsel.

12. Het ontbreken van een grondwettelijk verdrag zal nadelig zijn voor de erkenning van de deugden van het Europese integratiemodel, dat respect voor en vergroting van de diversiteit in de EU beoogt te bevorderen.

13. Zonder grondwettelijk verdrag, en dus zonder een expliciete erkenning van de lokale en regionale dimensie, moet de EU het stellen zonder een duidelijkere classificatie van de bevoegdheden en ook zonder politiek-juridische regeling die zorgt voor een betere toepassing en naleving van het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel; de EU zal dan niet méér rekening gaan houden met de bevoegdheden van lokale en regionale overheden, deze zullen dan niet méér betrokken worden bij de besluitvorming door middel van een structurele rol in de prelegislatieve raadplegingsronde, en voor de uitoefening van deze rol zullen zij het dan moeten stellen zonder de juridische garantie die met name voortvloeit uit het aan het CvdR toe te kennen recht om naar het Hof van Justitie te stappen, een recht dat de transparantie en de democratie in de EU ten goede zou komen.

14. Met het grondwettelijk verdrag heeft de EU de vereiste slagvaardigheid om de territoriale cohesie te kunnen garanderen en de solidariteit binnen haar grenzen te kunnen versterken.

15. Zonder grondwettelijk verdrag zal Europa het zonder gemeenschappelijk asielbeleid moeten stellen en zonder concrete instrumenten om illegale immigratie te bestrijden, die van groot belang zijn voor decentrale overheden omdat deze de opvang van immigranten in de steden en regio's moeten regelen.

16. Zonder grondwettelijk verdrag zal de EU geen breed energiebeleid van de grond kunnen krijgen. Dat zou niet bepaald een beloning zijn voor de inspanningen van decentrale overheden op het gebied van duurzame energie en energie-efficiëntie, die de gevolgen van de klimaatverandering helpen beperken.

Aandacht voor de regionale en lokale dimensie in het institutionele bestel

17. In een toekomstig verdrag zouden de volgende elementen in ieder geval een plaats moeten krijgen:

- het belang dat wordt toegekend aan de doelstellingen van de EU, de waarden en grondrechten en met name aan het respecteren van regionaal en lokaal zelfbestuur en van culturele en taalverscheidenheid (artt. I-3 en I-5 en de preambule van het Handvest van de grondrechten van de Unie);
- de nieuwe definitie van het subsidiariteitsbeginsel (art. I-11, lid 3);
- het rekening houden met de gevolgen van communautaire wetgeving voor de lokale en regionale overheden (protocol betreffende de toepassing van het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel);
- erkenning van het beginsel van raadpleging van de regionale en lokale overheden, waardoor zij nauwer worden betrokken bij de uitwerking, uitvoering en evaluatie van het communautaire beleid (protocol betreffende de toepassing van het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel);
- de mogelijkheid voor regionale parlementen met wetgevende bevoegdheden om betrokken te worden bij de waarschuwingsprocedure in het kader van de voorafgaande controle op de toepassing van het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel (artikel 6 van het protocol betreffende de toepassing van het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel);

- het recht voor het CvdR om in beroep te gaan ter vrijwaring van zijn prerogatieven (art. III-365) en indien het subsidiariteitsbeginsel niet wordt nageleefd (art. 8 van het protocol betreffende de toepassing van het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel);
- gelijktrekking van de ambtstermijn van de leden van het Comité van de Regio's met die van de leden van het Parlement en de Commissie (artikel III-386, 2e alinea);
- een nieuwe regeling voor het aantal en de benoeming van leden en plaatsvervangers, gebaseerd op politieke of territoriale criteria (artikel III-386);
- het belang dat wordt toegekend aan een dicht bij de burgers staande democratische besluitvorming in de Unie (art. 46);
- de nieuwe bepalingen inzake de participerende democratie. Deze houden in dat de instellingen van de Unie de representatieve verenigingen, waartoe ook lokale en regionale verenigingen gerekend moeten worden, de mogelijkheid moeten bieden hun mening over alle gebieden van het optreden van de Unie kenbaar te maken en daarover in het openbaar in discussie te treden en met hen een open, transparante en regelmatige dialoog moeten voeren (art. I-47);
- territoriale samenhang als doelstelling van de Unie (art. I-3) en de verbintenis van de lidstaten om de economische, sociale en territoriale cohesie te bevorderen (protocol betreffende economische, sociale en territoriale samenhang);
- erkenning van een specifieke status voor zeer afgelegen regio's (art. III-424);
- aandacht voor de lokale en regionale dimensie wanneer het gaat om burgerbescherming (artikel III-284).

18. Het protocol over de toepassing van het subsidiariteits- en het evenredigheidsbeginsel zou daarom moeten worden opgenomen in het nieuwe verdrag of gehandhaafd als protocol nr. 2, onmiddellijk na protocol nr. 1 over de rol van de nationale parlementen.

19. De volgende kwesties moeten in aanmerking worden genomen: klimaatverandering, energie, het Europese sociale model tegen de achtergrond van demografische veranderingen en globalisering ⁽¹⁾, migratiebeleid (met name de bestrijding van illegale immigratie), en economisch beleid in de euroregio. Dit optreden kan alleen zoden aan de dijk zetten als het de steun van lokale en regionale overheden heeft. Daarom zou een nieuw verdrag moeten voorzien in de raadpleging van het CvdR over deze nieuwe EU-beleidsterreinen.

⁽¹⁾ Draft report on the roadmap for the Union's Constitutional Process (2007/000(INI)), commissie Grondwettelijke aangelegenheden (AFCO) van het Europees Parlement; rapporteurs: Enrique Baron Crespo, Elmar Brok, pt 8.

20. Het CvDR wijst erop dat de EU niet alleen te kampen heeft met steeds weer terugkerende communicatieproblemen, maar dat de burgers tevens van de EU een beleid verwachten dat meer de belangen van de burger behartigt. De door de Europese burger gestelde vraag „Wat heb ik aan de EU?” is legitiem. Op dergelijke vragen moet het Europees beleid een overtuigend antwoord formuleren.

21. Als de IGC de opdracht krijgt de rechtsgronden in deel III van het grondwettelijke verdrag opnieuw onder de loep te nemen, dan zou het CvDR graag geraadpleegd worden over de bepalingen inzake burgerbescherming (art. III-284), toerisme (art. III-281) en administratieve samenwerking (art. III-285).

Blijvende inzet van het CvDR voor Plan D-Decentralisatie

22. Sinds het begin van de denkpauze is men het erover eens dat de discussie over Europa zo dicht mogelijk bij de bevolking moet plaatsvinden, dat de voorlichting een lokale en regionale inhoud moet krijgen en duidelijke doelgroepen moet hebben.

23. Via een gedecentraliseerde communicatie moet absoluut een discussie op gang worden gebracht over gemeenschappelijke waarden, de verworvenheden van de Europese eenwording en het EU-beleid, en de toekomst van de EU.

24. Met zijn voorstel om aan Plan D (democratie, dialoog en debat) van de Commissie als vierde D „decentralisatie” toe te voegen, heeft het CvDR duidelijk willen maken dat een openbaar politiek debat dicht bij de burger belangrijk is en dat de communicatie in heel Europa een decentraal karakter moet krijgen.

25. Het CvDR werkt aan een grootscheeps evenementenprogramma (open dagen, Europese week van steden en regio's, fora, thematische weken) dat de deelnemende EU-instellingen de kans zal bieden om van gedachten te wisselen met vertegenwoordigers van lokale en regionale overheden, lokale en regionale media en uitgevers van publicaties van Europese en nationale verenigingen van decentrale overheden.

26. Het is ook een goede zaak dat de fracties van het CvDR en lokale en regionale overheden inzake de communicatie over Europa de initiatieven hebben genomen die staan opgesomd in de eerste twee voortgangsverslagen van het CvDR over de uitvoering van plan D-Decentralisatie (?). Mede dankzij de lokale en regionale pers komt zo een openbaar discussieforum van de grond.

27. Het CvDR wijst er daarom eens te meer op dat de communicatie in beide richtingen moet plaatsvinden, zoals ook de Commissie bepleit in haar Witboek over het Europees

informatiebeleid. Bij de communicatie met lokale en regionale overheden is momenteel namelijk te vaak sprake van een top-down-benadering.

28. Met het oog op de follow-up van de maatregelen van de Commissie, is het CvDR van plan om de in het Plan D-Decentralisatie beschreven territoriale aanpak voort te zetten. Om een gedecentraliseerde communicatie te kunnen waarborgen bepleit het dat:

- een netwerk van persdiensten van de lokale en regionale overheden wordt opgericht. Door dit netwerk, waarin berichten over de Europese actualiteit aan de lokale belangen worden getoetst, wordt het voor de lokale en regionale media gemakkelijker om de informatie over Europa efficiënt te gebruiken;
- er in de lidstaten voor vertegenwoordigers van de lokale en regionale overheden seminars worden georganiseerd in samenwerking met de nationale verenigingen van lokale en regionale overheden. Tijdens deze seminars zou gesproken kunnen worden over de Europese thema's die in hun nationale context het gevoeligst liggen;
- de regio- en gemeenteraden bijvoorbeeld op Europadag (9 mei) een speciale bijeenkomst aan het acquis van de Europese integratie en de institutionele hervorming van de EU wijden waar ook leden van het Europees Parlement en het Comité van de Regio's uit dezelfde kiesdistricten aan deel kunnen nemen;
- in de marge van vergaderingen buiten Brussel van CvDR-commissies conferenties, gevolgd door debatten, worden gehouden om in het kader van plan D een doelgerichte dialoog tussen de leden van het CvDR en de burgers te stimuleren;
- een standaardtekst over Plan D-Decentralisatie op de website van de verschillende Europese gemeenten en regio's wordt gepubliceerd, waarin de prioriteiten van de communicatie over Europa naar voren worden gebracht. Ook moeten de koppelingen op de CvDR-site „Going local” en de site van de Commissie beter in de verf worden gezet; dat zal de verspreiding van geslaagde lokale en regionale methoden op het gebied van communicatie en informatie over de EU ten goede komen.

29. Het is goed dat de Commissie tijdens de conferentie van Berlijn van 18 en 19 januari 2007 het initiatief heeft genomen om op het gebied van communicatie te gaan samenwerken met de andere EU-instellingen en de lokale en regionale overheden.

(?) Europa voor het voetlicht brengen in de regio's en steden, Tenuitvoering van plan D „Decentralisatie”, Eerste voortgangsverslag (oktober 2005-oktober 2006).

30. Het CvDR wijst op de voorstellen in de conclusies van deze conferentie, zoals de noodzaak om

- de budgetten van de lokale en regionale overheden te vergroten zodat zij hun informatie- en communicatiebeleid kunnen vernieuwen;
- lessen over het Europese burgerschap in onderwijsprogramma's op te nemen;
- kandidaten bij lokale en regionale verkiezingen met gerichte informatie aan te moedigen om Europese thema's op te nemen in hun programma's;
- succesvolle voorlichtingsmethoden te verspreiden onder gemeenten en regio's in de lidstaten.

31. De Commissie is terecht van plan om zich in haar communicatiebeleid te gaan richten op duidelijk afgebakende doelgroepen, met name vrouwen en jongeren.

32. Het communicatiebeleid van de EU zal meer samenhang krijgen en er efficiënter op worden als de EU-instellingen een rechtskader of -grond vinden om een adequaat gefinancierd en bij dit beleid behorend programma te kunnen uitvoeren; lokale en regionale overheden en hun netwerken moeten in aanmerking kunnen komen voor deze uit de EU-fondsen te financieren programma's. Het is in dit verband een goede zaak dat in de richtsnoeren voor de begrotingsprocedure van het Europees Parlement voor 2008 wordt aangedrongen op een grotere rol van en nieuwe actieplannen voor communicatie gericht op lokale en regionale media.

33. Zowel de Commissie ⁽³⁾ als het Parlement ⁽⁴⁾ vinden dat de EU-instellingen moeten samenwerken om met één stem met de bevolking te communiceren. Het is goed dat de samenwerking met lokale en regionale instellingen nieuw leven wordt

ingeblazen, aangezien zo kan worden aangetoond hoe EU-besluiten doorwerken in het leven van de EU-burgers.

34. Het CvDR is het eens met het voorstel van het Parlement dat de EU-instellingen een overeenkomst moeten sluiten waarin komt te staan welke gemeenschappelijke beginselen ten grondslag zouden moeten liggen aan hun onderlinge samenwerking op het gebied van communicatie. Het zou graag bij de uitwerking en uitvoering van deze overeenkomst worden betrokken ⁽⁵⁾.

35. Het CvDR staat achter het voorstel van het Parlement dat het werk van de Interinstitutionele Groep voor Voorlichting (IGV) moet worden onderzocht om te bezien of er verbeteringen mogelijk zijn. Mocht een groep worden opgericht om de uitvoering van de door de IGV vastgestelde richtsnoeren te coördineren, dan zou het daar graag zijn medewerking aan verlenen ⁽⁶⁾.

36. Het is een goede zaak dat de in november 2005 ondertekende samenwerkingsovereenkomst met de Commissie een addendum bevat over het informatie- en communicatiebeleid waarin deze vorm van interinstitutionele samenwerking in het belang van een gedecentraliseerd communicatiebeleid wordt versterkt.

37. Het CvDR is ingenomen met de communicatieactiviteiten van de regionale parlementen en zou graag zien dat zowel zijn leden als deze regionale parlementen en hun representatieve verenigingen mogen deelnemen aan de interparlementaire fora over de toekomst van de EU.

38. Het CvDR is het eens met het voorstel van het Parlement om een Europees Fonds voor (onderzoeks)journalistiek op te richten dat projecten ondersteunt waarbij journalisten uit meerdere lidstaten samen Europees thema's vertalen naar de onderscheiden lokale en regionale situaties ⁽⁷⁾.

39. Het CvDR geeft zijn voorzitter de opdracht om dit advies te doen toekomen aan de leden van de Europese Raad, de Raad, het Europees Parlement, de Commissie en het Europees Economisch en Sociaal Comité.

Brussel, 6 juni 2007.

De voorzitter
van het Comité van de Regio's
M. DELEBARRE

⁽³⁾ SEC(2006) 1553 — Nota aan de Commissie van mevrouw Wallström van 29 november 2006: Plan D — de discussie over Europa verbreden en verdiepen.

⁽⁴⁾ Resolutie van het Europees Parlement van 16 november 2006 over het Witboek inzake een Europees communicatiebeleid (2006/2087 (INI)) van 16 november 2006.

⁽⁵⁾ 2006/2087 (INI), punt 9.

⁽⁶⁾ 2006/2087 (INI), punt 44 en 48.

⁽⁷⁾ 2006/2087 (INI), punt 33.

II. A. Procedure

Titel	werkdocument van de diensten van de Commissie van 21 november 2006: <i>The cost of the non-Constitution</i>
Referenties	—
Rechtsgrondslag	initiatiefadvies, artikel 265(5) TEC
Procedurele grondslag	—
Besluit van het bureau	12 februari 2007
Bevoegde Commissie	commissie Constitutionele aangelegenheden, Europese governance en ruimte van vrijheid, veiligheid en recht (CONST)
Rapporteur	de heer Paiva (PT/EVP), burgemeester van Tomar
Analysenota	CDR 12/2007
Behandeling door de Commissie	27.2.2007
Goedkeuring door de Commissie	3.5.2007
Stemuitslag in de Commissie	Met meerderheid van stemmen goedgekeurd
Goedkeuring door de voltallige vergadering	6.6.2007
Eerdere adviezen van het Comité van de Regio's	CvDR-advies 250/2005 van 13 oktober 2005 „De denkpauze: structuur, onderwerpen en kader voor een evaluatie van het debat over de Unie”; rapporteurs: de heren Schausberger (AT/EVP) en Tope (UK/ALDE) ⁽¹⁾

(¹) PB C 81 van 4.4.2006, blz. 32.

II. B. Procedure

Titel	Plan D — de discussie over Europa verbreden en verdiepen
Referenties	SEC(2006) 1553
Rechtsgrondslag	initiatiefadvies, artikel 265(5) TEC
Procedurele grondslag	—
Besluit van het bureau	12 februari 2007
Bevoegde Commissie	commissie Constitutionele aangelegenheden, Europese governance en ruimte van vrijheid, veiligheid en recht (CONST)
Rapporteur	de heer Paiva (PT/EVP), burgemeester van Tomar
Analysenota	CDR 12/2007
Behandeling door de Commissie	27.2.2007
Goedkeuring door de Commissie	3.5.2007
Stemuitslag in de Commissie	Met meerderheid van stemmen goedgekeurd

Goedkeuring door de voltallige vergadering	6.6.2007
Eerdere adviezen van het Comité van de Regio's	CvDR-advies 52/2006 van 15 juni 2006 over de „Mededeling van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's — De bijdrage van de Commissie voor de periode van bezinning en daarna: Plan D voor Democratie, Dialoog en Debat” (COM(2005) 494 final) en het „Witboek inzake een Europees communicatiebeleid” (COM(2006) 35 final); rapporteur: mevrouw Bresso (IT/PSE) ⁽¹⁾

(¹) PB C 229 van 22.9.2006, blz. 67.

Advies van het Comité van de Regio's over „De postdiensten in de Gemeenschap”

(2007/C 197/07)

- Het Comité is van mening dat het tijdpad voor de verwezenlijking van de interne markt voor postdiensten in 2009, zoals voorgesteld in Richtlijn 2002/39 van het Europees Parlement en de Raad van 10 juni 2002 tot wijziging van Richtlijn 97/67/EG met betrekking tot de verdere blootstelling van de gemeenschappelijk postmarkt aan mededinging, moet worden verlengd tot 31 december 2010, met een overgangperiode tot 2012 voor lidstaten die zulks nodig achten. Daarbij moet de Commissie van tevoren klaarheid te scheppen in de juridische aspecten van de verschillende voor de financiering van de universeledienstverplichtingen geopperde varianten. Ook zal de Commissie in haar eerstvolgende verslag, dat uiterlijk op 31 december 2010 moet worden uitgebracht, na uitgebreid overleg met belanghebbenden en adequate studies, een oordeel vellen over de doeltreffendheid van de in de richtlijn voorgestelde financieringsmethoden en over de vraag of de reikwijdte van de universele dienst al dan niet zodanig is dat daarmee aan de behoeften van de cliënten kan worden voldaan.
- Het postnet kan als geheel, inclusief gefranchiseerde postkantoren, niet alleen postdiensten leveren, maar ook fungeren als platform voor de verlening van andere openbare diensten. Dan kan worden tegemoetgekomen aan de basisbehoeften in berg-, plattelands- en afgelegen gebieden, doordat elektronische toegang worden geboden tot basisdiensten.
- De nieuwkomers hebben nieuwe banen geschapen op de reeds geliberaliseerde markten, maar ook — in indirecte zin — in van de postsector afhankelijke bedrijfstakken. Alleen dreigen banen in de postbezorging (die tot dusverre werd gekenmerkt door vaste banen en gegarandeerde inkomens) door de voorgestelde liberalisering af te glijden naar arbeidsonzekerheid en lage lonen.

I. Beleidsaanbevelingen

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 97/67/EG met betrekking tot de volledige voltooiing van de interne markt voor postdiensten in de Gemeenschap

COM (2006) 594 final — 2006/0196 (COD)

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

1. is van mening dat goede postdiensten van essentieel belang zijn voor alle vormen van economische en sociale activiteit en niet zijn weg te denken uit de communicatie binnen de EU;

2. benadrukt de sleutelrol van postdiensten voor de territoriale en sociale cohesie in de EU, en in het bijzonder van de universele dienstverlening waardoor hoogwaardige, betrouwbare en financieel toegankelijke postdiensten, ongeacht de geografische en financiële omstandigheden, beschikbaar worden gemaakt;

3. onderstreept zijn steun en inzet voor de voltooiing van de Europese interne markt door een gereguleerde liberalisering van de postmarkt waarop de levering van deze universele dienst duurzaam wordt gegarandeerd;

4. is van mening dat het tijdpad voor de verwezenlijking van de interne markt voor postdiensten in 2009, zoals voorgesteld in Richtlijn 2002/39 van het Europees Parlement en de Raad van 10 juni 2002 tot wijziging van Richtlijn 97/67/EG met betrekking tot de verdere blootstelling van de postmarkt in de Gemeenschap aan mededinging, moet worden verlengd tot 31 december 2010, met een overgangperiode tot 2012 voor lidstaten die zulks nodig achten. De Commissie dient van tevoren klaarheid te scheppen in de juridische aspecten van de verschillende voor de financiering van de universeledienstverplichtingen geopperde varianten. Ook zal de Commissie in haar eerstvolgende verslag, dat uiterlijk op 31 december 2010 moet worden uitgebracht, na uitgebreid overleg met belanghebbenden en adequate studies, een oordeel vellen over de doeltreffendheid van de in de richtlijn voorgestelde financieringsmethoden en over de vraag of de reikwijdte van de universele dienst al dan niet zodanig is dat daarmee aan de behoeften van de cliënten kan worden voldaan;

5. is van mening dat de Europese en nationale regulering van postdiensten de consument de verlening van universele diensten moet garanderen, waarbij de postbedrijven de mogelijkheid moeten hebben om flexibel op veranderende marktomstandigheden en consumentenbehoeften in te spelen;

6. sluit zich aan bij de opvatting dat de mondialisering, de marktvaart naar hoogwaardige diensten, en de technologische vooruitgang tot gevolg hebben dat de postdienstensector aan snelle veranderingen onderhevig is. Het Comité benadrukt dat een hoogwaardige, moderne en technologisch geavanceerde universele postdienst een voorwaarde is voor de voltooiing van de interne markt, voor toekomstige economische groei en voor sociale inclusie. Vooral in afgelegen en geïsoleerde verstedelijkte

gebieden leunen consumenten en kleine bedrijven sterk op postdiensten. Tegelijkertijd zijn er nu echter, dankzij nieuwe moderne technologieën, ook nieuwe manieren om berichten over te brengen, iets waarmee bij het bepalen van de reikwijdte van de universele dienst rekening dient te worden gehouden;

7. wijst erop dat traditionele postzendingen in een aantal lidstaten langzamerhand worden vervangen door nieuwe vormen van communicatie. Dit heeft voor de postbedrijven geleid tot sterk geslonken volumes te verwerken post, iets waarmee bij de vaststelling van de reikwijdte en de financieringswijze van deze universele dienstverplichting rekening dient te worden gehouden;

8. adviseert om meer aandacht te schenken aan het mogelijke banenverlies als gevolg van het liberaliseringsproces, ook al zullen er waarschijnlijk dankzij de komst van nieuwe concurrenten op de markt daarnaast eveneens nieuwe arbeidsplaatsen worden gecreëerd;

9. stelt voor dat de lidstaten en de Commissie verder kijken naar mogelijkheden tot het opzetten van omscholingsprogramma's voor de huidige werknemers van de postsector, aangezien hen — werknemers van de huidige monopolisten — als gevolg van de toetreding van nieuwe spelers tot de markt mogelijk ontslag wacht;

10. stelt vast dat de nieuwkomers nieuwe banen hebben geschapen op de reeds geliberaliseerde markten, maar ook — in indirecte zin — in van de postsector afhankelijke bedrijfstakken. Alleen dreigen banen in de postbezorging (die tot dusverre werd gekenmerkt door vaste banen en gegarandeerde inkomens) door de voorgestelde liberalisering af te glijden naar arbeidsonzekerheid en lage lonen;

11. verzoekt de lidstaten en de Commissie om de mogelijkheden te onderzoeken die voortvloeien uit het in franchise geven van een verkooppunt voor postdiensten, zoals in enkele Noordelijke landen met zeer goed gevolg is gedaan. In deze landen is gebleken dat een gefranchised postkantoor in combinatie met een andere bedrijfsactiviteit een zeer klantvriendelijke manier is om postdiensten te verlenen;

12. is van mening dat het postnet als geheel, inclusief gefranchiseerde postkantoren, niet alleen postdiensten kan leveren, maar ook kan fungeren als platform voor de verlening van andere openbare diensten. Dan kan worden tegemoetgekomen aan de basisbehoeften in berg-, plattelands- en afgelegen gebieden, doordat elektronische toegang worden geboden tot basisdiensten;

13. merkt op dat onduidelijk blijft of de informatie die de lidstaten krachtens artikel 6 over de universele dienst moeten verschaffen, slaat op de door de overheid te bepalen speciale kenmerken van de universele dienst of op de voorwaarden waaronder het postbedrijf de universele dienst moet verlenen. Dit artikel dient dan ook te worden gewijzigd om volledig duidelijk te maken voor welke partijen lidstaten maatregelen kunnen nemen;

14. merkt op dat er in artikel 7 van de richtlijn wel degelijk alternatieven worden aangereikt in de vorm van mogelijke overheidscompensatie door middel van rechtstreekse overheids subsidies, of — indirect — in de vorm van financiering via de procedures voor overheidsopdrachten;

15. verzoekt om een verdere toelichting op de financieringsalternatieven zoals voorgesteld in artikel 7;

— vindt in het algemeen dat de Commissievoorstellen met betrekking tot de verschillende financieringsopties niet op haalbaarheid en doeltreffendheid zijn beoordeeld;

— benadrukt dat de doeltreffendheid van een compensatiefonds in geen enkel land ter wereld empirisch is aangetoond;

— wijst er met klem op dat de financiering van de universele dienstverplichtingen door middel van staatssteun gezien de bezuinigingsdruk op de overheidsbegrotingen niet bepaald een variant is waar met zekerheid van kan worden uitgegaan. De liberalisering van de postmarkt mag niet tot gevolg hebben dat alleen de overheid opdraait voor de met de postdienstverlening in achterstandsgebieden gemoeide kosten (bv. in berg- of dunbevolkte gebieden), terwijl de voordelen ervan naar particuliere ondernemingen gaan. Een bijkomend probleem is dat de betalingen door de overheid dusdanig vorm moeten worden gegeven dat de compensaties aan de in de zaak Altmark (zaak C-280/00 Altmark Trans) gestelde criteria voldoen;

16. is van mening dat er in artikel 9 onvoldoende rekening wordt gehouden met de van lidstaat tot lidstaat verschillende omstandigheden die het scala aan alternatieve oplossingen beperken. Het Comité stelt daarom voor om in de richtlijn de mogelijkheid op te nemen dat verschillende procedures voor de afgifte van vergunningen of het verlenen van toestemming kunnen worden gecombineerd en gecoördineerd, rekening houdend met de specifieke lokale omstandigheden in elke lidstaat;

17. is van mening dat er aan de operationele betrouwbaarheid van ondernemingen die als leverancier van de universele dienst zijn aangewezen, geen hogere eisen mogen worden gesteld dan aan postbedrijven in het algemeen. Indien er strengere eisen worden gesteld aan de leverancier van de universele dienst, zal dat leiden tot hogere kosten;

18. onderschrijft het standpunt dat het in een volledig vrije markt, zowel voor het financiële evenwicht van de universele dienst als voor het inperken van mogelijke marktverstoringen, van belang is om slechts ten behoeve van de in de desbetreffende nationale wetgeving gedefinieerde bescherming of bevordering van openbare dienstverplichtingen, af te wijken van het beginsel dat prijzen een weerspiegeling dienen te zijn van normale marktomstandigheden en kostenstructuren. Dat onderstreept het feit dat lidstaten, indien mogelijk, uniforme tarieven dienen te hanteren voor post tegen enkelstukstarieven, de dienst waarvan consumenten en kleine ondernemingen het meest gebruikmaken. Bovendien mogen die beginselen universele dienstverleners niet beletten om op vrijwillige basis uniforme tarieven aan te rekenen;

19. vindt het van buitengewoon belang dat de prijsstellersbeginselen voor de universele dienst in overeenstemming zijn met artikel 12 en dat de regulering ervan duidelijk genoeg en niet voor tweërlei uitleg vatbaar is;

20. adviseert de Commissie om opheldering te geven over wat nu precies wordt bedoeld met kostenoriëntering van prijzen, alsook met de vereiste dat prijzen het behalen van doelmatigheidsvoordelen moeten stimuleren. In de richtlijn en de preambule ervan moet bovendien uitdrukkelijk worden vastgelegd dat de vereisten met betrekking tot de prijsvorming voor de universele dienst, postbedrijven er niet toe mogen verplichten om hun prijzen te verlagen om de eenvoudige reden dat er dankzij een doelmatigere bedrijfsvoering meer winst wordt gemaakt;

21. vindt het van buitengewoon belang dat de vereisten met betrekking tot de redelijkheid en kostengerichtheid van de prijzen voor universele diensten duidelijk genoeg worden gereguleerd, zodat deze niet kunnen worden gebruikt als een instrument voor prijstoezicht, maar uitsluitend worden bezien in het licht van de beginselen van het mededingingsrecht;

22. is van mening dat de tarifiering van andere dan universele diensten niet gereguleerd mag worden;

23. merkt op dat artikel 14, lid 2, inzake de bedrijfsboekhouding uniform is dan de huidige regeling, omdat geen gescheiden boekhouding voor de universele dienst of de berekening van de kosten nodig is als het postbedrijf voor de levering van de universele dienst geen externe financiering ontvangt;

24. is van mening dat in de richtlijn duidelijk melding moet worden gemaakt van het beginsel dat een postbedrijf geen gescheiden boekhouding voor de kosten van de universele dienst hoeft te voeren als de lidstaat in kwestie geen financieringssysteem heeft ingericht voor de universele dienst of als de universele dienst volledig aan de marktwerking wordt overgelaten;

25. is van mening dat het in artikel 14, lid 8 genoemde beginsel dat een nationale regelgevende instantie bij de toepassing van artikel 14 naar eigen goeddunken kan handelen — bijvoorbeeld om een gescheiden bedrijfsboekhouding verplicht te stellen — overbodig is. Tevens vindt het dat de keuzemogelijkheid voor de nationale regelgevende instantie om de bepalingen van artikel 14 niet toe te passen, dient te worden geschrapt. In plaats hiervan dient in de alinea duidelijk te worden gemaakt dat de verplichting om een gescheiden boekhouding te voeren, niet van toepassing is als de lidstaat geen financieringsmechanisme overeenkomstig artikel 7 heeft ingesteld of als er geen leverancier voor de universele dienst is aangewezen;

26. acht het van essentieel belang dat de kosten van de universele dienst als zodanig worden geïdentificeerd en dat er terdege met deze kosten rekening wordt gehouden als de kans groot is dat het als leverancier van de universele dienst aangewezen bedrijf volgens het beginsel van de kostenoriëntering zal tarifieren.

II. Aanbevelingen voor wijzigingen

Wijziging 1

Overweging 12 van Richtlijn 97/67/EG

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
(12) De volledige openstelling van de markt zal bijdragen tot een algehele uitbreiding van de postmarkten, tot de instandhouding van duurzame en kwalitatief hoogwaardige arbeidsplaatsen bij leveranciers van de universele dienst en tot de schepping van nieuwe banen bij andere exploitanten, bij nieuwkomers en in aanverwante economische bedrijfstakken. Deze richtlijn laat de bevoegdheid van de lidstaten onverlet om de arbeidsvoorwaarden in de sector van de postdiensten te regelen.	(12) De volledige openstelling van de markt zal bijdragen tot een algehele uitbreiding van de postmarkten, tot de instandhouding van duurzame en kwalitatief hoogwaardige arbeidsplaatsen bij leveranciers van de universele dienst en tot de schepping van nieuwe banen bij andere exploitanten, bij nieuwkomers en in aanverwante economische bedrijfstakken. Deze richtlijn laat de bevoegdheid van de lidstaten onverlet om de arbeidsvoorwaarden in de sector van de postdiensten te regelen.

Motivering

De impact van een volledige openstelling van de markt kan niet door de Commissie in een wetsvoorstel worden voorspeld. De tweede zin van de overweging is echter wél een duidelijke juridische uitspraak.

Wijziging 2

Overweging 17 van Richtlijn 97/67/EG

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
(17) In het licht van de uitgevoerde studies en teneinde het potentieel van de interne markt voor postdiensten volledig te benutten, verdient het aanbeveling niet langer van voorbehouden diensten en bijzondere rechten gebruik te maken om de financiering van de universele dienst te verzekeren.	(17) In het licht van de uitgevoerde studies en teneinde <u>zorg te dragen voor een duurzame en gewaarborgde financiering van de universele dienst, met benutting van het potentieel van de interne markt voor postdiensten volledig te benutten,</u> verdient het aanbeveling <u>niet langer om voor de lidstaten die dit nodig achten de mogelijkheid open te laten om gebruik te maken van voorbehouden diensten en bijzondere rechten gebruik te maken als middel om de financiering van de universele dienst te verzekeren. Deze mogelijkheid dient echter alleen te worden geboden in een overgangperiode tot 2012.</u>

Wijziging 3

Overweging 24 van Richtlijn 97/67/EC

Text proposed by the Commission	CoR Amendment
(24) In een door volledige mededinging gekenmerkte omgeving is het zowel voor het financiële evenwicht van de universele dienst als voor de beperking van de marktverstoringen van belang dat alleen van het beginsel dat de prijzen de normale marktvoorwaarden en kosten moeten weerspiegelen wordt afgeweken om het algemeen belang te beschermen. Dit doel wordt bereikt door de lidstaten te blijven toestaan uniforme tarieven te handhaven voor post tegen enkelstukstarieven, de dienst waarvan consumenten en kleine en middelgrote ondernemingen het vaakst gebruik maken. Ter bescherming van het algemeen belang, zoals toegang tot cultuur en bewaring van de regionale en sociale samenhang, mogen individuele lidstaten ook uniforme tarieven voor bepaalde andere postzendingen handhaven.	(24) In een door volledige <u>meer</u> mededinging gekenmerkte omgeving is het van belang dat de leveranciers van de universele dienst voldoende vrijheid krijgen bij het vaststellen van de prijzen om te zorgen voor een financieel haalbare levering van de universele dienst. Het is dus van belang dat de lidstaten alleen tarieven opleggen die afbreuk doen aan alleen van het beginsel dat de prijzen de normale marktvoorwaarden en kosten moeten weerspiegelen wordt afgeweken om als daarmee het algemeen belang te beschermen wordt gediend. Dit doel wordt bereikt door de lidstaten te blijven toestaan uniforme tarieven te handhaven voor post tegen enkelstukstarieven, de dienst waarvan consumenten en kleine en middelgrote ondernemingen het vaakst gebruik maken. Ter bescherming van het algemeen belang, zoals toegang tot cultuur en bewaring van de regionale en sociale samenhang, mogen individuele lidstaten ook uniforme tarieven voor bepaalde andere postzendingen handhaven. <u>Het beginsel van kostengestuurde prijsstelling laat onverlet dat de leveranciers van de universele dienst uniforme tarieven in rekening kunnen brengen voor voorzieningen in het kader van de universele dienst.</u>

Motivering

Er dient goed te worden gekeken naar de gevolgen van het streven naar steeds verdergaande liberalisering voor de op de leveranciers van de universele dienst toepasselijke tariefbeginselen. Er moet voldoende flexibiliteit worden ingebouwd om de leverancier van de universele dienst in staat te stellen om de concurrentie het hoofd te bieden en op een gewijzigde markt vraag in te spelen.

Wijziging 4

Artikel 3 van Richtlijn 97/67/EG

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
<p>1. De lidstaten zorgen ervoor dat de gebruikers het recht genieten op een universele dienst welke inhoudt dat op alle punten van het grondgebied permanent postdiensten van een bepaalde kwaliteit worden aangeboden tegen prijzen die voor alle gebruikers betaalbaar zijn.</p> <p>2. Te dien einde zien de lidstaten erop toe dat de dichtheid van de dienstverleningspunten en de toegangspunten voldoet aan de behoeften van de gebruikers.</p> <p>3. Zij zien erop toe dat de leveranciers van de universele dienst, behoudens door de nationale regelgevende instanties te beoordelen uitzonderlijke omstandigheden of geografische situaties, alle werkdagen (minimaal vijf dagen per week) ten minste het volgende waarborgen:</p> <ul style="list-style-type: none"> — één ophaling, — een bestelling aan huis bij elke natuurlijke of rechtspersoon, of, bij wijze van afwijking, onder door de nationale regelgevende instantie te beoordelen voorwaarden in passende installaties. <p>Elke uitzondering of afwijking die door een nationale regelgevende instantie overeenkomstig dit lid wordt toegestaan, moet worden meegedeeld aan de Commissie en alle nationale regelgevende instanties.</p> <p>4. Elke lidstaat treft de maatregelen die nodig zijn om ervoor te zorgen dat de universele dienst ten minste de volgende prestaties omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> — het ophalen, het sorteren, het vervoeren en de distributie van postzendingen tot 2 kg, — het ophalen, het sorteren, het vervoeren en de distributie van postpakketten tot 10 kg, — de diensten in verband met aangetekende zendingen en zendingen met aangegeven waarde. <p>5. De nationale regelgevende instanties kunnen de drempel voor de onder de universele dienst vallende postpakketten optrekken tot maximaal 20 kg en kunnen bijzondere regelingen treffen voor de distributie aan huis van dergelijke postpakketten.</p> <p>Niettegenstaande het door een bepaalde lidstaat vastgestelde maximale gewicht van de onder de universele dienst vallende postpakketten, zorgen de lidstaten ervoor dat uit andere lidstaten ontvangen postpakketten met een gewicht van ten hoogste 20 kg binnen hun grondgebied worden bezorgd.</p>	<p>1. De lidstaten zorgen ervoor dat de gebruikers het recht genieten op een universele dienst welke inhoudt dat op alle punten van het grondgebied, <u>rekening houdend met de specifieke behoeften van plattelands- en berggebieden</u>, permanent postdiensten van een bepaalde kwaliteit worden aangeboden tegen prijzen die voor alle gebruikers betaalbaar zijn.</p> <p>2. Te dien einde zien de lidstaten erop toe dat de dichtheid van de dienstverleningspunten en de toegangspunten voldoet aan de behoeften van de gebruikers, <u>met name de gebruikers in plattelands- en berggebieden</u>.</p> <p>3. Zij zien erop toe dat de leveranciers van de universele dienst, behoudens door de nationale regelgevende instanties te beoordelen uitzonderlijke omstandigheden of geografische situaties, alle werkdagen (minimaal vijf dagen per week) ten minste het volgende waarborgen:</p> <ul style="list-style-type: none"> — één ophaling, — een bestelling aan huis bij elke natuurlijke of rechtspersoon, of, bij wijze van afwijking, onder door de nationale regelgevende instantie te beoordelen voorwaarden in passende installaties. <p>Elke uitzondering of afwijking die door een nationale regelgevende instantie overeenkomstig dit lid wordt toegestaan, moet worden meegedeeld aan de Commissie en alle nationale regelgevende instanties.</p> <p>4. Elke lidstaat treft de maatregelen die nodig zijn om ervoor te zorgen dat de universele dienst ten minste de volgende prestaties omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> — het ophalen, het sorteren, het vervoeren en de distributie van postzendingen tot 2 kg, — het ophalen, het sorteren, het vervoeren en de distributie van postpakketten tot 10 kg, — de diensten in verband met aangetekende zendingen en zendingen met aangegeven waarde. <p>5. De nationale regelgevende instanties kunnen de drempel voor de onder de universele dienst vallende postpakketten optrekken tot maximaal 20 kg en kunnen bijzondere regelingen treffen voor de distributie <u>aan huis</u> van dergelijke postpakketten.</p> <p>Niettegenstaande het door een bepaalde lidstaat vastgestelde maximale gewicht van de onder de universele dienst vallende postpakketten, zorgen de lidstaten ervoor dat uit andere lidstaten ontvangen postpakketten met een gewicht van ten hoogste 20 kg binnen hun grondgebied worden bezorgd.</p>

Wijziging 5

Artikel 4, lid 2, van Richtlijn 97/67/EG

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
<p>2. De lidstaten kunnen ervoor kiezen een of meer ondernemingen voor het gehele grondgebied of een gedeelte daarvan, dan wel voor verschillende onderdelen van de universele dienst als leverancier van de universele dienst aan te wijzen. Wanneer zij van deze mogelijkheid gebruikmaken, bepalen zij met inachtneming van het Gemeenschapsrecht de rechten en plichten van deze leveranciers en maken deze bekend. De lidstaten nemen met name maatregelen om ervoor te zorgen dat de voorwaarden waaronder universele diensten worden toevertrouwd, berusten op objectieve, niet-discriminerende, evenredige en de markt zo min mogelijk versturende beginselen, en dat de aanwijzing van ondernemingen als leverancier van de universele dienst beperkt is in de tijd. De lidstaten stellen de Commissie in kennis van de identiteit van de door hen aangewezen leverancier(s) van de universele dienst.</p>	<p>2. De lidstaten kunnen ervoor kiezen een of meer ondernemingen voor het gehele grondgebied of een gedeelte daarvan, dan wel voor verschillende onderdelen van de universele dienst als leverancier van de universele dienst aan te wijzen <u>indien zij dit noodzakelijk achten voor het waarborgen van de universele dienst</u>. Wanneer zij van deze mogelijkheid gebruikmaken, bepalen zij met inachtneming van het Gemeenschapsrecht de rechten en plichten van deze leveranciers en maken deze bekend. De lidstaten nemen met name maatregelen om ervoor te zorgen dat de voorwaarden waaronder universele diensten worden toevertrouwd, berusten op objectieve, niet-discriminerende, evenredige en de markt zo min mogelijk versturende beginselen, en dat de aanwijzing van ondernemingen als leverancier van de universele dienst beperkt is in de tijd. De lidstaten stellen de Commissie in kennis van de identiteit van de door hen aangewezen leverancier(s) van de universele dienst.</p>

Motivering

Dit is om te verduidelijken dat lidstaten niet langer noodzakelijkerwijze een leverancier van de universele dienst hoeven aan te wijzen als duidelijk is geworden dat de universele dienst door de markt zelf kan worden gegarandeerd.

Wijziging 6

Artikel 7 van Richtlijn 97/67/EG

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
<p>1. Met ingang van 1 januari 2009 verlenen of handhaven de lidstaten geen uitsluitende of bijzondere rechten meer voor de vestiging en levering van postdiensten. De lidstaten mogen de levering van de universele dienst financieren op een of meer van de in de leden 2, 3 en 4 vermelde wijzen, dan wel op enigerlei andere met het EG-Verdrag verenigbare wijze.</p> <p>2. De lidstaten mogen de levering van de universele dienst waarborgen door deze dienst aan te besteden in overeenstemming met de toepasselijke voorschriften voor het plaatsen van overheidsopdrachten.</p> <p>3. Wanneer een lidstaat vaststelt dat de verplichtingen betreffende het leveren van de universele dienst als vastgelegd in deze richtlijn voor de leverancier(s) van de universele dienst een onevenredige financiële last inhouden, kan hij:</p> <p>a) een regeling instellen om de betrokken onderneming (en) compensatie te bieden met overheidsmiddelen;</p> <p>b) de nettokosten van de verplichtingen betreffende het leveren van de universele dienst delen tussen dienstverleners en/of gebruikers.</p> <p>4. Ingeval de nettokosten in overeenstemming met lid 3, onder b), worden gedeeld, kunnen de lidstaten een compensatiefonds instellen dat door middel van bijdragen van dienstverleners en/of gebruikers kan worden gefinancierd, en dat door een van de begunstigde of begunstigten onafhankelijke instantie wordt beheerd. De lidstaten kunnen het verlenen van vergunningen aan dienstverleners uit hoofde van artikel 9, lid 2, onderwerpen aan de verplichting financieel aan dit fonds bij te dragen of aan de verplichtingen betreffende het leveren van de universele dienst te voldoen. Alleen de in artikel 3 van deze richtlijn genoemde diensten mogen op deze wijze worden gefinancierd.</p>	<p>1. Met ingang van 1 januari 2009 31 december 2010 verlenen of handhaven de lidstaten geen uitsluitende of bijzondere rechten meer voor de vestiging en levering van postdiensten. De lidstaten mogen de levering van de universele dienst financieren op een of meer van de in de leden 2, 3 en 4 vermelde wijzen, dan wel op enigerlei andere met het EG-Verdrag verenigbare wijze.</p> <p>2. De lidstaten mogen de levering van de universele dienst waarborgen door deze dienst aan te besteden in overeenstemming met de toepasselijke voorschriften voor het plaatsen van overheidsopdrachten.</p> <p>3. Wanneer een lidstaat vaststelt dat de verplichtingen betreffende het leveren van de universele dienst als vastgelegd in deze richtlijn voor de leverancier(s) van de universele dienst een onevenredige financiële last inhouden, kan hij:</p> <p>a) een regeling instellen om de betrokken onderneming (en) compensatie te bieden met overheidsmiddelen;</p> <p>b) de nettokosten van de verplichtingen betreffende het leveren van de universele dienst delen tussen dienstverleners en/of gebruikers.</p> <p>4. Ingeval de nettokosten in overeenstemming met lid 3, onder b), worden gedeeld, kunnen de lidstaten een compensatiefonds instellen dat door middel van bijdragen van dienstverleners en/of gebruikers kan worden gefinancierd, en dat door een van de begunstigde of begunstigten onafhankelijke instantie wordt beheerd. De lidstaten kunnen het verlenen van vergunningen aan dienstverleners uit hoofde van artikel 9, lid 2, onderwerpen aan de verplichting financieel aan dit fonds bij te dragen of aan de verplichtingen betreffende het leveren van de universele dienst te voldoen. Alleen de in artikel 3 van deze richtlijn genoemde diensten mogen op deze wijze worden gefinancierd.</p>

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
<p>5. De lidstaten ziet erop toe dat bij de instelling van dit compensatiefonds en de vaststelling van het niveau van de financiële bijdragen als bedoeld in de leden 3 en 4 de beginselen van transparantie, non-discriminatie en proportionaliteit worden nageleefd. De uit hoofde van de leden 3 en 4 genomen besluiten berusten op objectieve en verifieerbare criteria en worden openbaar gemaakt.</p>	<p>5. De lidstaten ziet erop toe dat bij de instelling van dit compensatiefonds en de vaststelling van het niveau van de financiële bijdragen als bedoeld in de leden 3 en 4 de beginselen van transparantie, non-discriminatie en proportionaliteit worden nageleefd. De uit hoofde van de leden 3 en 4 genomen besluiten berusten op objectieve en verifieerbare criteria en worden openbaar gemaakt.</p> <p>6. <u>Is een lidstaat van oordeel dat geen enkele van de voorgaande bepalingen een garantie vormen voor de duurzame financiering van de nettokosten van de universele dienst, dan kan die lidstaat de verlening van bepaalde diensten blijven voorbehouden aan de door hem aangegeven verlener daarvan. Daarbij gaat het om het ophalen, het sorteren, het vervoer en het bestellen van binnenlandse dan wel uit andere landen afkomstige brievenpost, waarbij het er niet toe doet of deze al dan niet per spoedbestelling is besteld; een en ander binnen de hierna genoemde prijs- en gewichtslimieten.</u></p> <p><u>Vanaf 1 januari 2009 luidt de gewichtslimiet 50 gram. Deze limiet geldt niet wanneer de prijs minstens 2,5 maal het openbare tarief van brievenpost van de eerste gewichtsklasse van de snelste categorie bedraagt.</u></p> <p><u>Bij de gratis postdienst voor blinden en slechtzienden mogen uitzonderingen op de gewichts- en prijslimieten worden toegestaan.</u></p> <p><u>Voor zover nodig voor de handhaving van de universele dienstverlening, bijv. vanwege de specifieke kenmerken van de postdiensten van een lidstaat, mag uitgaande grensoverschrijdende post binnen dezelfde gewichts- en prijslimieten voorbehouden blijven.</u></p> <p>7. <u>De Commissie bestudeert de doeltreffendheid van alle financieringsmodaliteiten in het licht van de in de lidstaten bestaande best practises en onderzoekt of de universele dienst aan de behoeften van de consument beantwoordt. Op basis van de conclusies van die studie zal zij, na uitvoerige raadpleging van alle betrokkenen, vóór 31 december 2010 de Raad en het Europees Parlement een rapport voorleggen, met daarbij een voorstel waarin zij zonedig bevestigt dat 2012 als streefdatum voor de vervolmaking van de interne markt voor postdiensten geldt.</u></p>

Motivering

Dit wijzigingsvoorstel zorgt voor samenhang met Wijziging 2 betreffende Overweging 17 van Richtlijn 97/67/EG. De Commissie moet een verslag uitbrengen over de doeltreffendheid van de diverse alternatieve financieringsmogelijkheden. De voorbehouden diensten moeten tot 2012 voor de lidstaten die zulks nodig achten, onder dezelfde voorwaarden worden gehandhaafd als die van Richtlijn 97/67/EG.

Wijziging 7

Artikel 9 van Richtlijn 97/67/EG

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
<p>1. Voor niet-voorbehouden diensten die buiten het toepassingsgebied van de universele dienst als omschreven in artikel 3 vallen, kunnen de lidstaten algemene machtigingen instellen, voorzover dit noodzakelijk is om de naleving van de essentiële eisen te waarborgen.</p> <p>2. Voor niet-voorbehouden diensten die binnen het toepassingsgebied van de universele dienst als omschreven in artikel 3 vallen, kunnen de lidstaten machtigingsprocedures instellen, met inbegrip van individuele vergunningen, voorzover dit noodzakelijk is om de naleving van de essentiële eisen te waarborgen en de universele dienst te vrijwaren.</p> <p>Het verlenen van vergunningen</p> <ul style="list-style-type: none"> — kan eventueel worden onderworpen aan verplichtingen betreffende het leveren van de universele dienst; — kan zo nodig inhouden dat eisen inzake de kwaliteit, de beschikbaarheid en de prestaties van de betrokken diensten worden opgelegd; — kan in voorkomend geval worden onderworpen aan de verplichting financieel aan de in artikel 7 bedoelde kostendelingsregelingen bij te dragen. <p>Behalve in het geval van ondernemingen die overeenkomstig artikel 4 als leveranciers van de universele dienst zijn aangewezen, mag het verlenen van vergunningen</p> <ul style="list-style-type: none"> — niet aan beperkingen in aantal onderworpen zijn; — voor dezelfde eisen inzake kwaliteit, beschikbaarheid en prestaties voor een dienstverlener geen verplichtingen betreffende het leveren van de universele dienst en tegelijkertijd financiële bijdragen aan een kostendelingsregeling met zich brengen; — niet gepaard gaan met het stellen van voorwaarden die reeds krachtens andere, niet-sectorspecifieke nationale wetgeving voor ondernemingen gelden; — niet vergezeld gaan van het opleggen van andere technische of operationele voorwaarden dan die welke noodzakelijk zijn om aan de verplichtingen krachtens deze richtlijn te voldoen; 	<p>1. Voor niet-voorbehouden diensten die buiten het toepassingsgebied van de universele dienst als omschreven in artikel 3 vallen, kunnen de lidstaten algemene machtigingen instellen, voorzover dit noodzakelijk is om de naleving van de essentiële eisen te waarborgen.</p> <p>2. Voor niet-voorbehouden diensten die binnen het toepassingsgebied van de universele dienst als omschreven in artikel 3 vallen, kunnen de lidstaten machtigingsprocedures instellen, met inbegrip van individuele vergunningen, voorzover dit noodzakelijk is om de naleving van de essentiële eisen te waarborgen en de universele dienst te vrijwaren.</p> <p>Het verlenen van vergunningen</p> <ul style="list-style-type: none"> — kan eventueel worden kan worden onderworpen aan verplichtingen betreffende het leveren van de universele dienst; — kan zo nodig inhouden dat eisen inzake de kwaliteit, de beschikbaarheid en de prestaties van de betrokken diensten worden opgelegd; — kan in voorkomend geval worden onderworpen aan de verplichting financieel aan de in artikel 7 bedoelde kostendelingsregelingen bij te dragen. — kan zonodig inhouden dat eisen inzake de kwaliteit, de beschikbaarheid en de prestaties van de betrokken diensten worden opgelegd. Afhankelijk van de mate waarin deze verenigbaar zijn met het Gemeenschapsrecht kunnen deze vereisten aan sociale en milieutechnische overwegingen worden gekoppeld; — kan worden onderworpen aan de verplichting financieel aan de in artikel 7 bedoelde kostendelingsregelingen bij te dragen; — kan tevens worden onderworpen aan de verplichting om aan eerder in dienst genomen personeel de rechten te verlenen die zij zouden hebben genoten indien er sprake was geweest van overplaatsing in de zin van Richtlijn 77/187/EEG. De regelgevende instantie zou een lijst met werknemers moeten opstellen met vermelding van hun contractuele rechten. <p>Behalve in het geval van ondernemingen die overeenkomstig artikel 4 als leveranciers van de universele dienst zijn aangewezen, mag het verlenen van vergunningen</p> <ul style="list-style-type: none"> — niet aan beperkingen in aantal onderworpen zijn; — voor dezelfde eisen inzake kwaliteit, beschikbaarheid en prestaties voor een dienstverlener geen verplichtingen betreffende het leveren van de universele dienst en tegelijkertijd financiële bijdragen aan een kostendelingsregeling met zich brengen; — niet gepaard gaan met het stellen van voorwaarden die reeds krachtens andere, niet-sectorspecifieke nationale wetgeving voor ondernemingen gelden; — niet vergezeld gaan van het opleggen van andere technische of operationele voorwaarden dan die welke noodzakelijk zijn om aan de verplichtingen krachtens deze richtlijn te voldoen;

Motivering

Eind 2009 zal de Commissie een nieuwe studie uitbrengen ter verduidelijking van de vraag hoe de universele diensten in de toekomst zullen worden geleverd aan gebruikers in de steden en op het platteland van Europa. In de tussentijd dient de status quo te worden gehandhaafd, waaronder de voorbehouden rechten.

Wijziging 8

Artikel 19 van Richtlijn 97/67/EG

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
De lidstaten zien erop toe dat ondernemingen die postdiensten leveren, transparante, eenvoudige en niet te dure procedures instellen voor de behandeling van klachten van gebruikers, met name in geval van verlies, diefstal, beschadiging of niet-naleving van de kwaliteitsnormen van de dienst (met inbegrip van procedures voor het bepalen van de verantwoordelijkheid in gevallen waarbij meer dan één exploitant betrokken is).	De lidstaten zien erop toe dat <u>alle</u> ondernemingen die postdiensten leveren, transparante, eenvoudige en niet te dure procedures instellen voor de behandeling van klachten van gebruikers, met name in geval van verlies, diefstal, beschadiging of niet-naleving van de kwaliteitsnormen van de dienst (met inbegrip van procedures voor het bepalen van de verantwoordelijkheid in gevallen waarbij meer dan één exploitant betrokken is).

Motivering

Het is belangrijk er voor te zorgen dat op alle ondernemingen die postdiensten leveren, dezelfde procedures van toepassing zijn, en niet alleen op ondernemingen die de universele dienst leveren.

Wijziging 9

Artikel 21 van Richtlijn 97/67/EG

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité.	1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité. <u>Dit comité zal bestaan uit een vertegenwoordiger van elke lidstaat, alsook uit vertegenwoordigers van de lokale en regionale overheden van elke lidstaat.</u>

Motivering

Het uit hoofde van artikel 21 ingestelde comité moet op de hoogte worden gehouden van de door de lidstaten getroffen maatregelen ter verzekering van de levering van de universele dienst; ook moet het de ontwikkelingen op dit gebied op de voet volgen. Het is belangrijk dat vertegenwoordigers van lokale en regionale overheden deel uitmaken van dit comité, omdat hun opvattingen wel eens zouden kunnen afwijken van die van de lidstaten.

Wijziging 10

Artikel 22a van Richtlijn 97/67/EG

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
<p>1. De lidstaten dragen er zorg voor dat ondernemingen die postdiensten leveren, alle informatie, met inbegrip van financiële informatie en informatie over de levering van de universele dienst, verstrekken:</p> <p>a) die de nationale regelgevende instanties nodig hebben om de naleving te waarborgen van deze richtlijn en van de besluiten die op grond daarvan zijn genomen,</p> <p>b) voor duidelijk omschreven statistische doeleinden.</p> <p>2. De ondernemingen verstrekken dergelijke informatie onmiddellijk op verzoek en binnen de termijnen en met de mate van detail die door de nationale regelgevende instantie zijn vastgesteld. De door de nationale regelgevende instantie gevraagde informatie is in evenredigheid met de uitvoering van haar taken. De nationale regelgevende instantie noemt de redenen voor haar verzoek om informatie.</p>	<p>1. De lidstaten dragen er zorg voor dat ondernemingen die postdiensten leveren, <u>alle een redelijke hoeveelheid ter zake doende informatie over de universele dienst, met inbegrip van financiële informatie en informatie over de levering van de universele dienst, verstrekken:</u></p> <p>a) die de nationale regelgevende instanties nodig hebben om de naleving te waarborgen van deze richtlijn en van de besluiten die op grond daarvan zijn genomen,</p> <p>b) voor duidelijk omschreven statistische doeleinden.</p> <p>2. De ondernemingen verstrekken dergelijke informatie onmiddellijk op verzoek en binnen de termijnen en met de mate van detail die door de nationale regelgevende instantie zijn vastgesteld. De door de nationale regelgevende instantie gevraagde informatie is in evenredigheid met de uitvoering van haar taken. De nationale regelgevende instantie noemt de redenen voor haar verzoek om informatie.</p>

Motivering

De tekst dient zo te worden opgesteld dat er duidelijk uit blijkt dat de opgelegde verplichting vanuit het oogpunt van de postonderneming redelijk en relevant is en dat de meldingsplicht beperkt wordt tot de onder de universele dienst vallende diensten.

Wijziging 11

Artikel 23 van Richtlijn 97/67/EG

Door de Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het CvdR
Om de drie jaar en voor de eerste keer uiterlijk op 31 december 2011 legt de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad een verslag voor over de toepassing van deze richtlijn, waarin met name dienstige informatie is opgenomen over de ontwikkeling van de sector, in het bijzonder wat de economische, sociale en technologische aspecten en de werkgelegenheidspatronen betreft, en over de kwaliteit van de dienst. Dit verslag gaat eventueel vergezeld van voorstellen aan het Europees Parlement en de Raad.	Om de drie jaar en voor de eerste keer uiterlijk op 31 december 2011 legt de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad een verslag voor over de toepassing van deze richtlijn, waarin met name dienstige informatie is opgenomen over de ontwikkeling van de sector, in het bijzonder wat de economische, sociale en technologische aspecten en de werkgelegenheidspatronen betreft, en over de kwaliteit van de dienst. Dit verslag <u>zal eveneens een gedetailleerde analyse bevatten van de huidige en de mogelijke toekomstige effecten van de liberalisering op de regio's, met bijzondere aandacht voor bergregio's en hun specifieke behoeften, en gaat eventueel vergezeld van voorstellen aan het Europees Parlement en de Raad.</u>

Motivering

Het is belangrijk dat er in het verslag niet alleen wordt gekeken naar de impact van de richtlijn op de nationale overheden, maar ook naar de impact ervan op de regio's.

Brussel, 6 juni 2007.

De voorzitter
van het Comité van de Regio's
M. DELEBARRE

III. Procedure

Titel	Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 97/67/EG met betrekking tot de volledige voltooiing van de interne markt voor postdiensten in de Gemeenschap
Referenties	COM (2006) 594 final — 2006/0196 (COD)
Rechtsgrondslag	Artikel 265, eerste alinea
Procedurele grondslag	
Raadpleging door de Raad	22 november 2006
Besluit van de voorzitter	9 januari 2007
Bevoegde Commissie	Commissie Economisch en sociaal beleid (ECOS)
Rapporteur	Mevrouw Elina Lehto, burgemeester van Lohja (FIN, PSE)
Analyse	5 februari 2007
Behandeling door de Commissie	30 maart 2007
Datum van de goedkeuring door de Commissie	30 maart 2007

Uitslag van de stemming in de Commissie	Goedkeuring met meerderheid van stemmen
Datum van de goedkeuring door de voltallige vergadering	6 juni 2007
Eerdere adviezen van het Comité	<p>Advies over het Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 97/67/EG met betrekking tot de verdere openstelling van de postmarkt in de Gemeenschap voor mededinging (COM(2000) 319 final — CdR 309/2000 ⁽¹⁾)</p> <p>Advies over het Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot gemeenschappelijke regels voor de ontwikkeling van gemeenschappelijke postdiensten en de verbetering van de kwaliteit van die diensten (COM(95) 227 final — CdR 422/1995 fin ⁽²⁾)</p>

⁽¹⁾ PB C 144 van 16 mei 2001, blz. 20.

⁽²⁾ PB C 337 van 11 november 1996, blz. 28 (NvdV: de titel van het voorstel is vrij vertaald).

Advies van het Comité van de Regio's over „Een EU-strategie ter ondersteuning van de lidstaten bij het beperken van aan alcohol gerelateerde schade”

(2007/C 197/08)

- Het is verheugend dat de Commissie niet voor ogen heeft om de nationale maatregelen, die in de meeste lidstaten zijn ingevoerd, door communautaire te laten vervangen of om geharmoniseerde regelgeving voor de preventie van aan alcohol gerelateerde schade uit te werken; het Comité onderschrijft het standpunt van de Commissie dat de in de meeste lidstaten ingevoerde nationale maatregelen overeenkomstig art. 152 van het EG-Verdrag en het subsidiariteitsbeginsel onder de nationale bevoegdheid vallen.
- Opgemerkt zij dat de door de Commissie gewenste vergelijking van al door de lidstaten ingevoerde maatregelen en de vaststelling van deugdelijke procedures, en met name ook het bepalen van gebieden waar volgens de Commissie nog vooruitgang kan worden geboekt, slechts mag plaatsvinden binnen de grenzen van de doelstellingen en bevoegdheden die de Commissie in de Verdragen zijn toegekend.
- Het Comité onderschrijft het oordeel van de Commissie dat art. 152 van het EG-Verdrag op het gebied van gezondheidsbeleid gewag maakt van een duidelijke taakverdeling tussen de Europese Unie en de lidstaten, met dien verstande dat het optreden van de Unie inhoudelijk beperkt moet blijven tot aanvulling op het beleid van de lidstaten.
- De idee van de Commissie dat er ter preventie en beperking van hoge en extreme alcoholconsumptie een gemeenschappelijke definitie van het begrip „alcoholexces” nodig is, wijst het Comité van de hand.
- Het is zeer de vraag of het door de Commissie voorgestelde onderzoek naar de verschillen in alcoholconsumptie per land, leeftijd en geslacht wel enig nut heeft. Hetzelfde geldt voor het voorgestelde systeem van flexibele, maar gestandaardiseerde definities voor gegevens over alcohol en van de herhaalde uitvoering van vergelijkbare enquêtes over alcoholconsumptie, waarvan de winst aan kennis — gezien de ook door de Commissie erkende uiteenlopende culturele gewoonten ten aanzien van alcoholconsumptie in de lidstaten — wel eens heel beperkt zou kunnen zijn.

I. Beleidsaanbevelingen

Mededeling van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's „Een EU-strategie ter ondersteuning van de lidstaten bij het beperken van aan alcohol gerelateerde schade”

COM(2006) 625 final

STANDPUNTEN VAN HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

De Mededeling van de Commissie

1. De gezondheidsrisico's van schadelijke en riskante alcoholconsumptie staan in samenleving en politiek al geruime tijd ter discussie. Tegen deze achtergrond is het te begrijpen dat de Commissie zich over dit onderwerp uitsprekt en zich met name richt op preventie en beperking van hoge en extreme alcoholconsumptie, alsook op de alcoholconsumptie door minderjarigen, verkeersongevallen ten gevolge van alcohol en het foetale alcoholyndroom.

2. Gezien de verschillende culturele gewoonten met betrekking tot alcoholconsumptie in de lidstaten is het volgens het Comité belangrijk dat de Mededeling niet over de alcoholconsumptie als zodanig gaat, maar over het misbruik en de schadelijke gevolgen ervan.

3. Het is verheugend dat de Commissie niet voor ogen heeft om de nationale maatregelen, die in de meeste lidstaten zijn ingevoerd, door communautaire te laten vervangen of om geharmoniseerde regelgeving voor de preventie van aan alcohol gerelateerde schade uit te werken; het Comité onderschrijft het standpunt van de Commissie dat de in de meeste lidstaten ingevoerde nationale maatregelen overeenkomstig art. 152 van het EG-Verdrag en het subsidiariteitsbeginsel onder de nationale bevoegdheid vallen.

4. In dit verband zij opgemerkt dat de door de Commissie gewenste vergelijking van al door de lidstaten ingevoerde maatregelen en de vaststelling van deugdelijke procedures, en met name ook het bepalen van gebieden waar volgens de Commissie nog vooruitgang kan worden geboekt, slechts mag plaatsvinden binnen de grenzen van de doelstellingen en bevoegdheden die de Commissie in de Verdragen zijn toegekend.

5. Het is een goede zaak dat de Commissie bij de uitwerking van maatregelen ter ondersteuning en aanvulling van het beleid in de lidstaten, uitdrukkelijk rekening houdt met de bestaande grote verschillen in consumptieve gewoonten en culturen in de EU.

Taakomschrijving voor het optreden van de Unie

6. Het Comité onderschrijft het oordeel van de Commissie dat art. 152 van het EG-Verdrag op het gebied van gezondheidsbeleid gewag maakt van een duidelijke taakverdeling tussen de Europese Unie en de lidstaten, met dien verstande dat het optreden van de Unie inhoudelijk beperkt moet blijven tot aanvulling op het beleid van de lidstaten.

7. Het Comité is het eens met de Commissie dat vele lidstaten nu al over breed opgezette strategieën voor de bestrijding van voor de gezondheid nadelige gevolgen van schadelijke

en riskante alcoholconsumptie beschikken en dat er in de meeste lidstaten nu al maatregelen worden genomen om aan alcohol gerelateerde schade te beperken.

8. Het Comité neemt kennis van de strategie van de Commissie om de lidstaten bij hun inspanningen ter vermindering van aan alcohol gerelateerde schade te steunen. Eventueel gelijkaardige problemen in de lidstaten vergen echter volgens het Comité niet — zoals de Commissie wèl aanvoert — per se een EU-brede oplossing niet alleen vanuit het oogpunt van subsidiariteit, maar ook tegen de achtergrond van de door de Commissie in haar mededeling ondererkende uiteenlopende culturele gewoonten met betrekking tot alcoholconsumptie.

Behoeftte aan optreden

9. Het Comité deelt het standpunt van de Commissie dat schadelijke en riskante alcoholconsumptie grote gevolgen heeft voor de volksgezondheid en daarom ook tot kosten leidt in verband met gezondheidszorg, ziektekostenverzekering, strafvervolgving, openbare orde, alsook op de werkplek; de economische ontwikkeling en de samenleving in haar geheel ondervinden daarvan dus nadelen. Jongeren lopen daarbij bijzonder gevaar. In dit licht zijn strategieën die gericht zijn op de preventie en aanpak van schadelijke alcoholconsumptie zonder meer zinvol.

Terreinen die extra aandacht verdienen en deugdelijke procedures

10. Het Comité onderschrijft het oordeel van de Commissie dat schadelijke alcoholconsumptie juist onder jongeren niet alleen negatieve gevolgen heeft voor de gezondheid en het sociale welzijn, maar ook voor het bereikte opleidingsniveau en hun deelname aan het sociale en democratische leven van de gemeenschap waartoe zij behoren; het stelt voorts vast dat in veel lidstaten alcohol excessen onder jongeren een stijgende lijn vertonen. In dit verband is het van groot belang in de lidstaten ook economische maatregelen te overwegen waarmee de alcoholconsumptie onder minderjarigen en schadelijke consumptiepatronen onder jongeren worden tegengegaan. Hierbij moeten in de lidstaten wetgevingsmaatregelen heel zorgvuldig overdacht en voorbereid worden om ervoor te zorgen dat het repressieve karakter van een en ander het niet lastiger maakt om in contact te komen met de betrokkenen.

11. Zoals de Commissie terecht opmerkt kan de doeltreffende uitvoering van nationale en regionale maatregelen ter bestrijding van alcoholgebruik in het verkeer het aantal dodelijke ongevallen, verwondingen en handicaps aanzienlijk terugdringen.

12. Het Comité pleit er voor dat de Commissie, in het kader van haar in deze Mededeling aangekondigde streven naar de opbouw van een gemeenschappelijke basis van wetenschappelijk vaststaande inzichten, de gevolgen van een matige alcoholconsumptie probeert na te gaan en tot een gemeenschappelijke definitie van „schadelijk en gevaarlijk verbruik” probeert te komen.

13. De idee van de Commissie dat er ter preventie en beperking van hoge en extreme alcoholconsumptie een gemeenschappelijke definitie van het begrip „alcohol excess” nodig is, wijst het Comité van de hand.

14. Het Comité staat positief tegenover onderzoek naar de kosten en baten van strategische opties, omdat mede op basis hiervan het effect van de verschillende campagnes ter voorkoming van aan alcohol gerelateerde schade gemeten kan worden.

15. Het is zeer de vraag of het door de Commissie voorgestelde onderzoek naar de verschillen in alcoholconsumptie per land, leeftijd en geslacht wel enig nut heeft. Hetzelfde geldt voor het voorgestelde systeem van flexibele, maar gestandaardiseerde definities voor gegevens over alcohol en van de herhaalde uitvoering van vergelijkbare enquêtes over alcoholconsumptie, waarvan de winst aan kennis — gezien de ook door de Commissie erkende uiteenlopende culturele gewoonten ten aanzien van alcoholconsumptie in de lidstaten — wel eens heel beperkt zou kunnen zijn.

16. Afgezien daarvan wijst het Comité erop dat de uitvoering van de EU-strategie ter ondersteuning van de lidstaten bij het beperken van aan alcohol gerelateerde schade geen kosten met zich mee mag brengen voor de regionale en lokale overheden.

Actiegebieden

17. In het licht van de door de Commissie uitdrukkelijk erkende volledige bevoegdheid van de lidstaten in dezen, is het Comité ingenomen met het initiatief van de Commissie om op drie verschillende actiegebieden maatregelen uit te werken en te stimuleren tegen voor de gezondheid nadelige gevolgen van schadelijke en riskante alcoholconsumptie.

18. Het Comité juicht het in principe toe dat, met name in samenwerking met de lidstaten, steun wordt gegeven aan strategieën ter beperking van alcoholconsumptie van jongeren beneden de wettelijke leeftijd; het pleit ervoor dat het door de Commissie nagestreefde forum voor alcohol en gezondheid onlosmakelijk deel uitmaakt van het EU-platform voor voeding, lichamelijke beweging en gezondheid, omdat er zo voor kan worden gezorgd dat al die activiteiten met elkaar samenhangen, dat de bureaucratie wordt teruggedrongen en dat het aantal instanties wordt verminderd, iets waarop door de Commissie steeds wordt aangedrongen. De inspanningen op EU-niveau op het gebied van alcohol en gezondheid dienen gericht te zijn op het delen van kennis en het uitwisselen van *best practices* uitgaande van de al op nationaal, regionaal en lokaal niveau getroffen maatregelen.

19. Het Comité stemt in met de suggestie van de Commissie om binnen het 7e kaderprogramma voor onderzoek en technologische ontwikkeling na te gaan hoe onderzoek op Europees niveau kan bijdragen aan een EU-strategie ter ondersteuning van de lidstaten bij het beperken van aan alcohol gerelateerde schade.

20. Het valt zeker toe te juichen dat de Commissie in haar mededeling ingaat op en rekening houdt met de al bestaande maatregelen en benaderingen van de lidstaten om alcoholmisbruik tegen te gaan; het Comité onderschrijft in dit verband het oordeel van de Commissie dat de specifieke nationale volksgezondheidsmaatregelen ter beperking van aan alcohol gerelateerde schade op de culturele omstandigheden van ieder land zijn afgestemd.

21. Het Comité schaart zich volledig achter het standpunt van de Commissie dat nationale strategieën doeltreffender kunnen worden als ze door lokale en gemeentelijke acties ondersteund worden; het is daarom altijd een goede zaak als de EU regionale en lokale bestuurders betreft bij haar werkzaamheden conform art. 152 van het EG-Verdrag.

22. Het Comité is het met de Commissie eens dat gemeenten kunnen bijdragen aan preventie- en stimuleringsstrategieën ter bescherming van de burger tegen aan alcohol gerelateerde schade, maar benadrukt dat zulks al op vele plaatsen gebeurt en neemt derhalve kennis van de strategie van de Commissie ter ondersteuning van de lokale en regionale overheden.

23. Wat de coördinatie van maatregelen in EU-verband betreft verwijst het Comité naar art. 152 van het EG-Verdrag, waar voor de volksgezondheid ontegenzeggelijk een duidelijke taakverdeling tussen de Europese Unie en de lidstaten is vastgelegd: de actieradius van de Unie is inhoudelijk beperkt tot aanvulling op het beleid van de lidstaten. Het streven van de Commissie naar verbetering van de coherentie van besluitvorming mag er niet toe leiden dat deze onduidelijke verdeling van bevoegdheden terzijde wordt geschoven. De invoering van uniforme waarschuwingen op etiketten, die de Commissie in haar Mededeling niet uitsluit, wijst het Comité daarom af; het ondersteunt evenwel uitdrukkelijk initiatieven voor zelfregulering in de reclamesector.

De conclusies

24. Het Comité is het met de Commissie eens dat de belangrijkste bijdrage van de Commissie aan de bestrijding van alcoholmisbruik dient te bestaan in het ondersteunen van nationaal beleid en strategieën op dit terrein. Een dergelijke ondersteunende rol is in overeenstemming met art. 152 van het EG-Verdrag; het Comité is er ten eerste mee ingenomen dat de Commissie, op grond van de duidelijke verdeling van bevoegdheden tussen de EU en de lidstaten, niet van zins is op dit gebied nieuwe wetsvoorstellen in te dienen.

25. Het Comité juicht het verder toe dat de Commissie bij de uitvoering van de strategie het subsidiariteitsbeginsel en het streven naar „betere regelgeving” uitdrukkelijk op de voorgrond plaatst.

Brussel, 6 juni 2007.

De voorzitter
van het Comité van de Regio's
M. DELEBARRE

II. Procedure

Titel	Mededeling van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's „Een EU-strategie ter ondersteuning van de lidstaten bij het beperken van aan alcohol gerelateerde schade”
Referentiedocument	COM(2006) 625 final
Rechtsgrondslag	Artikel 265, lid 1, EG-Verdrag
Reglement van orde	—
Raadpleging door de Commissie	24.10.2006
Besluit van het bureau	25.4.2006
Bevoegde Commissie	Duurzame ontwikkeling (DEVE)
Rapporteur	Volker Hoff, minister voor federale en Europese aangelegenheden van de deelstaat Hessen (DE/EVP)
Analysedocument	22.12.2006
Behandeling door de Commissie	6.3.2007
Datum van goedkeuring door de Commissie	6.3.2007
Uitslag van de stemming	bij meerderheid
Goedkeuring door de voltallige vergadering	6.6.2007
Eerder advies van het Comité	—

Advies van het Comité van de Regio's over „Het bestuur binnen de Europese consensus over het ontwikkelingsbeleid”

(2007/C 197/09)

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

- is van opvatting dat democratisch bestuur de grondslag vormt voor de verwezenlijking van de millenniumdoelstellingen voor ontwikkelingen op een brede aanpak dient te berusten en dat beter bestuur de sleutel vormt tot succesvol ontwikkelingsbeleid. Voorts is het cruciaal voor goed bestuur dat wordt erkend dat een besluit het best kan worden genomen op het bestuursniveau dat het dichtst bij de burgers staat;
- verder is het van mening dat het lang niet ver genoeg gaat op te merken dat „in dit verband moet worden gewezen op de essentiële rol van de plaatselijke autoriteiten bij de verwezenlijking van de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling”. Bestuur betekent ook, en wel op alle bevoegdheidsniveaus in een land, praktijken die zijn geïnspireerd door de beginselen transparantie en participatie van de bevolking en waarbij het subsidiariteitsbeginsel wordt nageleefd;
- daarom moet, met name voor de landen die aan de Middellandse Zee grenzen (en waarvan er bovendien een aantal onderdeel van de „Afrikastrategie” vormen), de aandacht worden gevestigd op de aanbevelingen die het Comité in zijn advies van 13 oktober 2005 over „Tien jaar Euromediterraan partnerschap” formuleerde ten aanzien van de oprichting van een euromediterraan forum van lokale lichamen en die werden herhaald in de conclusies van het seminar van Valencia van 10 april 2007;
- het Comité vestigt voorts de aandacht op de financiële steun die het lokale bestuur moet worden geboden. In de verordening inzake de uitvoering van het 10e EOF is maximaal 15 % uitgetrokken aan begrotingssteun voor het maatschappelijk middenveld, technische samenwerking, en bestuur buiten de „concentratiegebieden” tezamen. Dit volstrekt ontoereikende percentage moet worden opgetrokken tot 25 %, zodat zowel de nationale als de lokale dimensie is gedekt;
- uitgaande van de doelstellingen van het samenwerkingsakkoord voor de ontwikkeling en de promotie van decentrale samenwerking, verzoekt het Comité de Commissie ten slotte om technische en financiële steun en stelt het voor samen een beurs voor decentrale samenwerkingsprojecten op te zetten, teneinde de ontwikkeling van decentrale samenwerking tussen de Europese lokale en regionale overheden en hun tegenhangers in ontwikkelingslanden buiten de EU te bevorderen en beter te coördineren.

I. Beleidsaanbevelingen

Mededeling van de Commissie aan de Raad, Het Europees Parlement, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's „Het bestuur binnen de Europese consensus over het ontwikkelingsbeleid — Naar een geharmoniseerde aanpak in de Europese Unie”

COM(2006) 421 final — {SEC(2006) 1020} {SEC(2006) 1021} {SEC(2006) 1022}

1. **Het Comité van de Regio's** kan zich vinden in een aantal hoofdlijnen van de Commissiemededeling, zoals:

- a) democratisch bestuur vormt de basis voor de verwezenlijking van de millenniumdoelstellingen en dient op een brede aanpak te berusten: dat bestuur is niet beperkt tot corruptiebestrijding, maar is ook het resultaat van interactie tussen verschillende elementen die de ontwikkeling en de kwaliteit van het leven voor iedereen in een land bepalen;
- b) eigen verantwoordelijkheid en politieke dialoog verdienen de voorkeur boven van buiten opgelegde „conditionaliteit”, die een negatief effect op de bevolking kan hebben;
- c) het is van belang dat, in de zin van de Verklaring van Parijs (2 maart 2005), alle Europese donors gemeenschappelijke aanknopingspunten hebben om de bestuursbeginselen bij hun acties ten uitvoer te kunnen leggen.

2. Het Comité vestigt andermaal de aandacht op het beginsel dat het heeft geformuleerd in de aanbevelingen van zijn initiatiefadvies over de rol van de gedecentraliseerde samenwerking bij de hervorming van het ontwikkelingsbeleid (CDR 224/2005): „een voorwaarde voor succesvol ontwikkelingsbeleid is beter bestuur, wat op zijn beurt weer afhangt van de erkenning dat een besluit het beste kan worden genomen op het bestuursniveau dat het dichtst bij de burgers staat”.

3. Het vindt daarom dat efficiënt democratisch bestuur vergt dat de door de Commissie genoemde beginselen niet beperkt blijven tot het nationale bestuursniveau en de betrekkingen tussen regeringen en dat oog moet bestaan voor de belangen die met decentralisatie en lokale democratie zijn gemoeid. Daarom beveelt het aan om niet alleen te streven naar interactie tussen de verschillende sectoren op nationaal niveau maar ook tussen de verschillende bestuursniveaus, m.a.w. een goede koppeling tussen nationaal en lokaal niveau.

4. Verder is het van mening dat het lang niet ver genoeg gaat op te merken dat „in dit verband moet worden gewezen op de essentiële rol van de plaatselijke autoriteiten bij de verwezenlijking van de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling”. Bestuur betekent ook, en wel op alle bevoegdheidsniveaus in een land, praktijken die zijn geïnspireerd door de beginselen transparantie en participatie van de bevolking en waarbij het subsidiariteitsbeginsel wordt nageleefd. Daarom moet de Commissiemededeling op basis van de volgende beginselen ten uitvoer worden gelegd:

- a) bestuur vereist geloofwaardige en competente lokale autoriteiten die in de ogen van hun burgers gestalte te geven aan

de middels decentrale democratie geboekte vooruitgang die aan het respect voor hun rechten en de bevrediging van hun behoeften ten goede komt;

- b) in het gehele beleid en de samenwerkingsprogramma's van de Unie — en dat geldt voor de Commissie en de lidstaten — moet er oog voor bestaan dat aan de plaatselijke autoriteiten van de landen die zich in een ontwikkelings- resp. overgangsfase bevinden de middelen worden verschaft die passen bij hun bevoegdheden. Ook moet aan de Europese lokale lichamen de middelen worden verschaft om genoemde autoriteiten met hun ervaring en *know how* bij te staan;

- c) de vooruitgang die het lokaal bestuur boekt en de hindernissen waarop het kan stuiten dienen in alle landen voortdurend te worden geëvalueerd. De aldus opgedane informatie moet worden vergaard in regionale waarnemingsposten die zijn ingericht als contactpunt voor uitwisselingen tussen de in de verschillende landen lokaal gekozen afgevaardigden en de verspreiding van goede praktijken. Dergelijke waarnemingsposten zouden tevens, in navolging van het in Barcelona gevestigde Waarnemingscentrum voor gedecentraliseerde samenwerkingsverbanden tussen de EU en Latijns-Amerika, de betrekkingen moeten inventariseren tussen de lokale lichamen van de regio in kwestie en die van de Unie of eventueel van andere regio's. In dit verband zou de oprichting van een tweede waarnemingscentrum voor de betrekkingen met de Afrikaanse territoriale lichamen momenteel prioritair zijn;

- d) als regel moet bij het opstellen van strategische landendocumenten speciale aandacht uitgaan naar de decentralisatieprocessen in de ontwikkelingslanden.

5. Verder verdient het aanbeveling om te anticiperen op de moeilijkheden waarop de uitvoering van het eigen-verantwoordelijkheidsbeginsel, dat aan de basis ligt van de ontwikkelingsstrategie van de Unie ten aanzien van de relaties met de regeringen van de partnerlanden, kan stuiten wanneer ook rekening moet worden gehouden met de decentrale overheden.

De territoriale lichamen in de ontwikkelingslanden en vooral in de ACS-landen en Afrika

De ACS-landen

6. Het Comité beveelt in de eerste plaats aan dat wordt toegezien op volledige tenuitvoerlegging van het nieuwe artikel 4 van de herziene Overeenkomst van Cotonou en gezorgd wordt voor efficiënte raadpleging van de gedecentraliseerde overheden over de verdere invulling van de steunprogramma's van de Unie die zijn voortgevloeid uit de onderhandelingen tussen de Unie en de regering van het land in kwestie.

7. Het is cruciaal dat de verenigingen van de lokaal gekozenen van het betrokken land worden geïnformeerd over de modaliteiten en de impact van deze raadpleging.

8. Het Comité is in dit verband ingenomen met de verspreiding van richtsnoeren onder de Commissiedelegaties, zodat deze meer bewust worden gemaakt van de lokale dimensie van EU-maatregelen op met name bestuursgebied. Dit stemt overeen met zijn in advies 224/2005 geformuleerde aanbeveling. Helaas heeft het Comité deze richtsnoeren nooit onder ogen gehad.

9. Verder dient de structuur van het „bestuursprofiel” te worden herzien; er klinkt namelijk weinig van het eigen-verantwoordelijkheidsbeginsel in door en het draagt nauwelijks bij tot vooruitgang bij het bevorderen van lokaal democratisch bestuur. Dat bestuur vormt in het concept geen dimensie op zich en komt slecht kort en verbrokken aan de orde in het kader van de negen in de mededeling behandelde gebieden⁽¹⁾. De decentrale dimensie op veel gebieden (bijv. rechtsstaat en economisch bestuur) zou juist apart moeten worden belicht.

10. Daarnaast wordt aanbevolen om het „initiatief voor versterking van het bestuur”, een financiële reserve die tot doel heeft „reële veranderingen en doorslaggevende vorderingen op het gebied van het democratisch bestuur tot stand te brengen”, in de eerste plaats in te zetten om het nationale en lokale bestuursniveau te koppelen, met inachtneming van de beginselen van redelijkheid, transparantie en betrokkenheid van de bevolking. Ook mogen geen gelden beschikbaar worden gesteld aan regeringen die zich er niet toe verplichten om de lagere overheden de middelen af te dragen die overeenkomen met de verantwoordelijkheden die hun zijn toevertrouwd.

11. Het Comité vestigt voorts de aandacht op de financiële steun die het lokale bestuur moet worden geboden. In de verordening inzake de uitvoering van het 10e EOF is maximaal 15 % uitgetrokken aan begrotingssteun voor het maatschappelijk middenveld, technische samenwerking, en bestuur buiten de „concentratiegebieden” tezamen. Dit volstrekt ontoereikende percentage moet worden opgetrokken tot 25 %, zodat zowel de nationale als de lokale dimensie is gedekt.

Afrika

12. Het Comité constateert met genoegen dat de verslagen, die het resultaat zijn van het door de Afrikaanse landen in het kader van NEPAD zelf ontworpen en beheerde „peer review”-mechanisme, als basis kunnen dienen voor het bestuursprofiel.

13. Wel zou het graag zien dat de aandacht en ondersteuning van de EU erop gericht is dat de „peer review” bijdraagt tot meer betrokkenheid van de lokale autoriteiten, voortgang met het decentralisatieproces en een nationaal actieprogramma om de gebleken onvolkomenheden weg te werken.

14. Ook benadrukt het Comité dat steun voor capaciteitsopbouw voor de lokale autoriteiten van het allergegrootste belang is voor het totstandbrengen van een decentralisatie van bevoegdheden die door de mensen als echte vooruitgang zou kunnen worden ervaren. Maatregelen in dit verband kunnen verscheidene vormen aannemen, zoals:

(¹) 1) Politiek/democratisch bestuur, 2) politiek bestuur/rechtsstaat (rechterlijk apparaat en handhavingssysteem), 3) corruptiebestrijding, 4) efficiëntie van overheden, 5) economisch bestuur, 6) interne en externe veiligheid, 7) sociaal bestuur, 8) internationale en regionale context, 9) kwaliteit van partnerschappen.

a) meer steun voor netwerken van lokaal gekozenen. Hierbij mag het woord „lokaal” worden opgevat als nationaal, regionaal of continentaal (men denke bijv. aan de oprichting van de CCRA — de Afrikaanse tak van de UCLG); verder is er het succes van de periodieke ontmoetingen van Afrikaanse overheden, zoals die van september 2006 (Nairobi) waarbij bleek dat de lokaal gekozenen in dit verband hoge verwachtingen koesteren;

b) meer middelen om de slagkracht te verhogen van organisaties als PDM (Programma voor gemeentelijke ontwikkeling — gebaseerd in Cotonou), die technische ondersteuning bieden aan de lokaal gekozenen en hen in staat stellen om denkbelden en ervaringen uit te wisselen;

c) krachtige technische informatievoorzieningen voor de lokaal gekozenen (men denke met name aan initiatieven voor IT-ondersteuning).

15. Het Comité beveelt dan ook aan om de verenigingen van de lokaal gekozenen, die hun bezorgdheden verwoorden, te betrekken bij de organisaties voor de politieke dialoog tussen de Unie en de betrokken landen. Dit geldt met name voor de voor de tweede helft van 2007 geplande top EU/Afrika.

De andere regio's in de wereld

16. Het Comité constateert met genoegen dat in Latijns-Amerika decentralisatie als onderdeel van de modernisering van de staat wordt gezien, en het wil graag worden geïnformeerd over de uitvoering van het bestuursprogramma dat voor 2008 in Azië is gepland.

17. Het is een goede zaak dat de in de mededeling aangekondigde „bestuursfaciliteit” genoemd wordt in het kader van het financieel instrument dat het Europees nabuurschapsbeleid vergezelt. Het Comité zou graag willen worden betrokken bij de tenuitvoerlegging van het programma voor grensoverschrijdende samenwerking tussen de lokale en regionale autoriteiten van de partnerlanden en van de EU, dat wordt vermeld in het interregionale programma 2007-2010 en in 2008 concreet gestalte zou moeten krijgen.

18. Het is evenwel jammer dat in de in het kader van dit nabuurschapsbeleid gesloten akkoorden nagenoeg geen plaats voor de lokale bestuursdimensie is ingeruimd.

19. Daarom moet, met name voor de landen die aan de Middellandse Zee grenzen (en waarvan er bovendien een aantal onderdeel van de „Afrikastrategie” vormen), de aandacht worden gevestigd op de aanbevelingen die het Comité in zijn advies CDR 142/2005 van 13 oktober 2005 over „Tien jaar Euromediterraan partnerschap” formuleerde ten aanzien van de oprichting van een euromediterraan forum van lokale lichamen en die werden herhaald in de conclusies van het seminar van Valencia van 10 april 2007 (CDR 59/2007).

De territoriale overheden in de Unie

20. In de eerste plaats wordt gewezen op het voorgaand advies (CDR 224/2005) waarin ervoor wordt gepleit dat er in het Europees ontwikkelingsbeleid naar behoren met deze overheden wordt rekening gehouden en dat hun internationale en Europese organisaties de gelegenheid moeten krijgen om een efficiënte dialoog met de Europese instellingen aan te gaan.

21. Verder is het Comité vastbesloten om in het Europese institutionele bestel zijn rol te spelen als orgaan dat de lokale lichamen vertegenwoordigt. Deze lichamen garanderen en zorgen namelijk voor democratisch bestuur dat dicht bij de mensen staat. Daarnaast zou het graag betrokken willen worden bij de politieke dialoog tussen de EU en de verschillende regio's in de wereld (met name Afrika). De volgende top EU-Afrika kan daarvoor de eerste gelegenheid zijn.

22. Ook wil het Comité betrokken worden bij de dialoog met de lokale autoriteiten in de landen in kwestie om van gedachten te wisselen over de tenuitvoerlegging van decentralisatie en de huidige praktijken ten behoeve van vooruitgang op het gebied van democratisch bestuur. Daarom moet bij de volgende herziening van de Overeenkomst van Cotonou in de institutionele bepalingen dezelfde plaats voor de decentrale autoriteiten worden ingeruimd als voor de economische en sociale kringen, waardoor het CvdR eenzelfde positie zou krijgen als het Europees Economisch en Sociaal Comité momenteel krachtens Protocol 1.4. geniet.

23. Andermaal wordt de aandacht erop gevestigd dat de Europese lokale autoriteiten hun ervaring en kennis graag met

hun collega's elders in de wereld willen delen. Zij doen dit reeds, bijv. via „stadsdiplomatie” op het gebied van vrede, maar genoemde autoriteiten kunnen meer bijdragen tot „bestuursbeleid” middels bijv.:

- a) stimulering van onderlinge toenadering van en uitwisselingen tussen de Europese verenigingen van gekozenen en die uit derde landen;
- b) versterking, in het kader van de gedecentraliseerde samenwerking, van reeds bestaande betrekkingen tussen territoriale entiteiten en, in voorkomend geval, hen samenbrengen in een op een bepaald onderwerp of gebied gericht netwerk;
- c) vergemakkelijking van het opbouwen van nieuwe relaties via samenwerkingsprogramma's tussen Europese en andere regio's in de wereld.

24. Uitgaande van de doelstellingen van het samenwerkingsakkoord voor de ontwikkeling en de promotie van decentrale samenwerking, verzoekt het Comité de Commissie om technische en financiële steun en stelt het voor samen een beurs voor decentrale samenwerkingsprojecten op te zetten, teneinde de ontwikkeling van decentrale samenwerking tussen de Europese lokale en regionale overheden en hun tegenhangers in ontwikkelingslanden buiten de EU te bevorderen en beter te coördineren. Deze beurs zou de vorm kunnen aannemen van een on-line-dienst die de ene partij de mogelijkheid biedt aan te geven waaraan zij behoefte heeft en waarvoor zij hulp zoekt, terwijl de andere partij haar belangstelling hiervoor kan tonen of zelf iets kan aanbieden.

Brussel, 7 juni 2007.

De voorzitter
van het Comité van de Regio's
M. DELEBARRE

II. Procedure

Titel	Mededeling van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's „Het bestuur binnen de Europese consensus over het ontwikkelingsbeleid — Naar een geharmoniseerde aanpak in de Europese Unie”
Referenties	COM(2006) 421 final — 2006/1020 (SEC) 2006/1021 (SEC) 2006/1022 (SEC)
Rechtsgrondslag	Artikel 265, 1, van het EG-Verdrag
RVO	
Raadpleging door de Raad	30.8.2006
Besluit van de voorzitter	20.11.2006
Bevoegde Commissie	Externe betrekkingen en decentrale samenwerking (RELEX)

Rapporteur	Mevrouw Soulabaille , gemeenteraadslid van Corps-Nuds (FR/PSE);
Nota	30.11.2006
Behandeling door de Commissie	25.1.2007
Datum van goedkeuring door de Commissie	29.3.2007
Stemuitslag	Met algemene stemmen goedgekeurd (vereenvoudigde procedure — artikel 26)
Datum van goedkeuring door de voltallige vergadering	7 juni 2007
Eerdere adviezen van het Comité	<p>CdR 224/2005 fin ⁽¹⁾, „Gedecentraliseerde samenwerking bij de hervorming van het beleid voor ontwikkelingssamenwerking van de EU”, Rapporteur: Mevrouw Soulabaille, (FR/PSE), goedgekeurd tijdens de zitting van 16.11.2005</p> <p>CdR 142/2005 fin ⁽²⁾, Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement „Tien jaar Euro-mediterraan partnerschap: een werkprogramma voor het aanpakken van de uitdagingen van de komende vijf jaar” (COM(2005) 139 def), Rapporteur: Mevrouw Terron i Cusi, (ES/PSE), goedgekeurd tijdens de zitting van 13.10.2005</p> <p>CdR 327/2003 fin ⁽³⁾, „Het Euro-mediterrane partnerschap en de lokale en regionale overheden: behoefte aan coördinatie en aan een specifiek instrument ten behoeve van de gedecentraliseerde samenwerking”, Rapporteurs: de heren Blanc (FR/EVP) en Lamberti (IT/PSE), goedgekeurd tijdens de zitting van 21.4.2004</p>

⁽¹⁾ PB C 115 van 16 mei 2006, blz. 42.

⁽²⁾ PB C 81 van 4 april 2006, blz. 46.

⁽³⁾ PB C 121 van 30 april 2004, blz. 18.

Advies van het Comité van de Regio's „Regio's voor economische verandering”

(2007/C 197/10)

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

- **Wijst erop** dat, hoewel het initiatief „Regio's voor economische verandering” sinds de publicatie ervan op 8 november 2006 een nieuwe dimensie heeft gekregen, waarbij met name is afgestapt van de *top-down*-benadering van de Europese Commissie ten voordele van het *bottom-up*-beginsel van de territoriale overheden, dit niet officieel door de Europese Commissie is meegedeeld. In het onderhavige advies wordt daarentegen wel degelijk met deze verandering rekening gehouden;
- **Onderstreept** dat het Comité van de Regio's actief kan deelnemen aan de monitoring van de operationele programma's in het kader van Interreg IV en Urbact II door in de betreffende toezichtcomités een adviserende rol te vervullen;
- **Zou graag zien** dat er synergie ontstaat tussen het *Lissabon Monitoring Platform* en het initiatief „Regio's voor economische verandering” waarbij de specifieke waarde van beide behouden blijft. Het *Lissabon Monitoring Platform* biedt de mogelijkheid om ervaringen uit te wisselen en aldus bij te dragen aan de versterking van het cohesiebeleid en de bevordering van de Lissabonagenda;
- **Legt de nadruk** op communicatie en uitwisseling van informatie op Europees niveau, hetgeen de hoeksteen is van het welslagen van het initiatief „Regio's voor economische verandering”. In deze context is een belangrijke rol weggelegd voor het Comité van de Regio's dat samen met de Europese Commissie maatregelen op dit gebied dient te nemen;
- **Pleit ervoor** het initiatief zo te organiseren dat goede praktijken op regionaal niveau gemakkelijker aan het licht kunnen komen en eenvoudige mechanismen in het leven worden geroepen om deze praktijken in de andere regio's van de Unie te verspreiden. Het initiatief „Regio's voor economische verandering” moet een hefboomeffect teweegbrengen en als katalysator van goede ideeën en goede praktijken fungeren zoals dit ook al bij sommige communautaire initiatieven in het verleden het geval was.

I. Aanbevelingen

Mededeling van de Commissie „Regio's voor economische verandering”

(COM(2006) 675 final)

HET COMITÉ VAN DE REGIO'S

Algemeen

1. **is ingenomen** met het voornemen van de Europese Commissie om regionale en lokale ontwikkelingsacties via het initiatief „Regio's voor economische verandering” doeltreffender te maken door in ruime mate te putten uit de succesvolle ervaringen op lokaal en regionaal niveau en door de verspreiding, uitwisseling en aanpassing ervan aan andere contexten via netwerkvorming te bevorderen; netwerkvorming moet als beleidsinstrument ter modernisering van de economie en verbetering van het concurrentievermogen nieuw leven worden ingeblazen;

2. **erkent** dat dit initiatief tot de kerntaken van het Comité van de Regio's behoort; is daarom van mening dat de mogelijkheid te baat moet worden genomen om het Comité van de Regio's actief bij dit initiatief te betrekken en zou graag zien dat optimaal gebruik wordt gemaakt van zijn rol als vertegenwoordiger van de regionale en lokale bestuursniveaus in de Europese Unie;

3. **onderstreept** dat binnen het Comité van de Regio's een *Lissabon Monitoring Platform* is opgericht, bestaande uit lokale en regionale overheden, dat de uitvoering van de strategie van Lissabon op lokaal en regionaal niveau zal beoordelen en in de schijnwerpers zal zetten;

4. **merkt op** dat dit het enige programma is dat expliciet gericht is op bevordering van thematische samenwerking tussen territoriale actoren zonder voorafgaande geografische voorwaarden te stellen: de actoren dienen niet tot hetzelfde grensgebied of dezelfde grensoverschrijdende regio te behoren. Dit is voor de territoriale overheden mogelijk het meest flexibele instrument voor Europese integratie, dat bovendien moet bijdragen aan de versterking van een steeds meer doeltreffend, geïntegreerd en ambitieus regionaal beleid;

5. **stemt in met** het voornemen van de Commissie om op het gebied van ontwikkeling en samenhang, in het kader van de Lissabonstrategie, via „Regio's voor economische verandering” een echte uitwisseling van ervaringen en goede praktijken tussen Europese regio's en gemeenten op gang te brengen. In dat verband hamert het erop dat de instanties die de regionale operationele programma's beheren op doeltreffende wijze en rechtstreeks moeten deelnemen aan de netwerken van het initiatief;

6. **neemt er nota van** dat de Europese Commissie met het initiatief „Regio's voor economische verandering” het subsidiariteitsbeginsel in acht neemt; het initiatief is immers bedoeld als leer- en interactieproces voor de lidstaten zodat zij via territoriale samenwerkingsacties het beste van hetgeen op regionaal en lokaal niveau met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van Lissabon en Göteborg is bereikt, kunnen overnemen. Hoe dan ook is het Comité van mening dat een versterking van het politieke gewicht van het territoriale bestuursniveau een conditio sine qua non is voor een succesvol Europees regionaal beleid;

7. **stelt** de Commissie daarom **voor** om jaarlijks samen met het Comité van de Regio's een conferentie te beleggen waarop de met dit initiatief gemaakte vorderingen en de gekozen thema's kunnen worden besproken;

Rol van de regio's en steden

8. **wijst erop** dat dit initiatief moet worden gezien als een aanvulling op de al bestaande vormen van interregionale samenwerking, vooral omdat die samenwerking al extra kracht wordt bijgezet in het kader van de nieuwe doelstelling van regionaal beleid, nl. die van „Europese territoriale samenwerking”. In het kader van INTERREG III C is begonnen met de stimulering van samenwerkingsverbanden tussen Europese regio's, steden en andere lokale overheden; het komt erop aan te garanderen dat daarmee ook in de toekomst in voldoende mate wordt doorgegaan;

9. **acht het zaak** de wijze van samenwerking tussen regio's en steden te verduidelijken, daar beide institutionele niveaus in de beschikbare Commissiedocumenten worden genoemd en in aanmerking worden genomen, terwijl daarna echter voornamelijk naar regionale netwerken wordt verwezen. In dit verband zij opgemerkt dat regio's en steden beide in aanmerking kunnen komen voor steun uit zowel het programma „Interreg IV C” als „Urbact 2007-2013”, mits de rol van drijvende kracht bij het eerstgenoemde programma aan de regio's en bij het tweede programma aan de steden wordt toegekend. Ook zou het bijzonder nuttig en doeltreffend zijn dynamische overheden en instanties uit de regio's en steden aan te moedigen als partners aan het initiatief deel te nemen;

10. **spoort** de Commissie aan meer dan vroeger blijk te geven van transparantie. Het werkprogramma van reeds operationele netwerken zou ten minste op het internet moeten worden verspreid, samen met de verslagen van de reeds gehouden vergaderingen, de resultaten, de goede praktijken uit het verleden en de contactgegevens van de hoofdpartner van het netwerk. Aldus kunnen belangstellenden toegang krijgen tot de resultaten en ze eventueel ook gebruiken. Tevens zou het nuttig zijn als de Commissie zou voorzien in een webpagina waar de betrokkenen kunnen zoeken naar partners en andere desbetreffende informatie;

Snelle optie

11. **stelt vast** dat de Europese Commissie haar standpunt ten aanzien van het initiatief „Regio's voor economische verandering” heeft bijgesteld en gepreciseerd in aansluiting op de vergaderingen met de COTER-commissie van 31 januari en 16 maart 2007 en de daarbij gehouden discussies, alsook op het tijdens die laatste vergadering goedgekeurde ontwerpadvies. Hoewel dit nog in geen enkel officieel Commissiedocument is bevestigd is het met name duidelijk dat voortaan een *bottom-up*-aanpak zal worden gehanteerd bij het selecteren van de projecten voor de snelle optie. Voorts zal de tenuitvoerlegging van deze projecten in overeenstemming worden gebracht met de werkwijze van de OP's Interreg IVC en Urbact II en de desbetreffende uitvoeringsverordeningen. Zo moet daadwerkelijk worden gegarandeerd dat alle Europese regio's en steden op gelijke voet toegang hebben tot het initiatief en dat de gehoopte volledige transparantie terzake werkelijkheid wordt;

12. **beveelt** tevens **aan** blijken van belangstelling te publiceren op de webpagina van de Commissie en het Comité van de Regio's, alsook de regionale bureaus in Brussel en de voor regionaal beleid bevoegde vertegenwoordigers van permanente vertegenwoordigingen van de lidstaten bij de EU op de hoogte te stellen, zodat de informatie verspreid wordt en zo snel mogelijk tot regio's en steden doordringt. Tenslotte kan ook gebruik worden gemaakt van het netwerk INFO RELAYS dat de Commissie nagenoeg in alle regio's van de EU hanteert, alsook van het netwerk voor communicatie en publiciteit dat is opgezet ten behoeve van de communautaire bestekken in de lidstaten;

13. stelt verder voor vast te stellen op welke wijze het Comité van de Regio's actief kan deelnemen (via raadpleging op verzoek/voorstel van de Commissie?) aan de uitwerking van de operationele programma's, of anders te zorgen voor een communicatiekanaal waarlangs het Comité aanwijzingen kan doorspelen naar de technische instanties die deze programma's voorbereiden;

Gebruik van de netwerken

14. **begrijpt** dat de Commissie het noodzakelijk vindt de bestaande netwerken algemener en minder restrictief te maken en voorrang geeft aan een thematische aanpak boven een geografische (zie punt 3). Het Comité is evenwel van mening dat beide benaderingen elkaar aanvullen en dat daarvan gebruik moet worden gemaakt. Aangezien wordt erkend dat de diversiteit moet worden behouden en tot uiting moet worden gebracht, moet bij de vaststelling van de thema's rekening worden gehouden met de territoriale dimensie. Voorts moet absoluut worden gestreefd naar synergie tussen de verschillende netwerken, zodat hun complementariteit op zowel thematisch als territoriaal vlak duidelijk naar voren komt. In deze context dringt het Comité erop aan de nodige aandacht te schenken aan kansarme en met marginalisering bedreigde gebieden;

15. **wijst op** de noodzaak meer speelruimte te laten voor initiatieven in het veld. Als vertegenwoordigers van lokale en regionale overheden kunnen de leden van het Comité van de Regio's zich alleen maar verheugen over dit initiatief en willen zij ervoor ijveren dat deze „opening” niet tot een „sluiting” op nationaal niveau leidt. Het CvdR is voornemens ervoor te zorgen dat het initiatief bijdraagt tot ondersteuning en identificatie van netwerken van regio's en steden die echt streven naar samenwerking ter bevordering van de beste innovaties op het gebied van economische, sociale en ecologische ontwikkeling;

16. **vestigt de aandacht op** de kwestie van de duurzaamheid van de netwerken, d.w.z. de uitwisselingen moeten lang genoeg in stand kunnen worden gehouden (hetgeen een probleem van middelen doet rijzen) en de netwerken moeten de inschakeling van en interactie tussen instellingen (effectieve betrokkenheid van de relevante institutionele actoren) én gebieden (betrokkenheid van de verschillende Europese regionale en lokale bestuursniveaus en -instanties die daadwerkelijk voordeel kunnen hebben van de uitgewisselde ervaringen) kunnen bevorderen;

Selectie van prioritaire referentiethema's

17. **spoort** de Commissie **ertoe aan** te verzekeren dat de verschillende soorten regionale en lokale overheden een bijdrage

kunnen leveren, zodat hun diversiteit en originaliteit en de waarde van de verschillende gehanteerde ontwikkelingsmethoden tot uiting kunnen komen. Bij de acties die in het kader van „Regio's voor economische verandering” en de „snelle optie” zullen worden ondernomen, moet rekening worden gehouden met deze verschillende ervaringen, en met de interactie tussen de regionale en de lokale niveaus wat de gekozen thema's betreft. Het Comité van de Regio's wil doeltreffend zijn rol als vertegenwoordiger van beide bestuurslagen spelen bij zowel de vaststelling van de algemene thematische koers en de wijze van tenuitvoerlegging van het initiatief, als het opstellen en uitvoeren van de referentieprogramma's („Interreg IV C” en „Urbact 2007-2013”);

18. **vreest** dat, ook al zijn de prioritaire thema's voldoende ruim opgevat en duidelijk in te passen in de vernieuwde Lissabonagenda ⁽¹⁾, de eenduidige selectiemethode voor deze thema's te rigide is. Dit blijkt o.m. uit het feit dat de industrie m.b.t. de thans voorgestelde thema's onvoldoende zijn rol in de regionale ontwikkeling kan spelen. Er moet daarom een procedure worden uitgewerkt op basis waarvan die thema's kunnen worden geïntegreerd of herzien; daarbij moet, in samenwerking met regio's en lokale overheden, maximale transparantie van het besluitvormingsproces worden gegarandeerd. Voorts mag niet worden geraakt aan de autonomie van de regio's en de lokale overheden bij het beheer van hun eigen netwerken, ook al zijn deze toegespitst op door de Commissie gekozen thema's. Het Comité zet bovendien vraagtekens bij de samenhang tussen sommige van de voorgestelde thema's en de prioriteiten die zijn vastgesteld voor het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling ⁽²⁾. In dit verband zou met name moeten worden gespecificeerd dat thema's die rechtstreeks verband houden met het Europees Sociaal Fonds, toelaatbaar zijn;

Financieel kader

19. **erkent** dat, om de voor het cohesiebeleid bestemde financiële middelen in het algemeen doeltreffender en efficiënter te gebruiken, niet alleen de nationale en regionale overheden inspanningen moeten leveren, maar ook de Europese Commissie een directere rol moet spelen, door in dit verband nieuwe mogelijkheden voor interactie, uitwisseling en samenwerking op vrijwillige basis tussen regio's, lokale gemeenschappen en haarzelf aan te wijzen;

20. **is van mening** dat het eveneens van nut is het voor het initiatief geplande financiële referentiekader preciezer vast te stellen, daar de middelen met name uit verschillende bronnen moeten komen, nl. van de resterende, eventueel nog beschikbare middelen van de programma's 2000-2006, de twee nieuwe operationele programma's (op basis van een in de respectieve ontwerpbegrotingen nog niet vastgelegd percentage), de regionale hoofdprogramma's, de direct beschikbare middelen voor technische bijstand van de Commissie. In verband daarmee kunnen de financiële middelen van de instrumenten „Interreg IV C” en „Urbact 2007-2013” niet meer zijn dan de aanzet tot een tenuitvoerlegging in het kader van de hoofdprogramma's. De last van de financiering van dit initiatief moet vooral bij de hoofdprogramma's worden gelegd. Voorts zou het aandeel van de nationale medefinanciering moeten worden vastgesteld, rekening houdend met de beperkingen uit hoofde van de noodzaak van begrotingsstabiliteit in de lidstaten;

⁽¹⁾ Zie het werkdocument van de diensten van de Commissie — SEC(2006) 1432 d.d. 8.11.2006.

⁽²⁾ Zie Verordening (EG) nr. 1080/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juli 2006 betreffende het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1783/1999, artikelen 4, 5 en 6.

Wijze van tenuitvoerlegging van en deelname aan het initiatief

21. **is van mening** dat er bij dit initiatief voor moet worden gezorgd dat de beste praktijken op regionaal niveau gemakkelijker kunnen worden opgespoord en dat er eenvoudige mechanismen worden gecreëerd voor verspreiding van deze praktijken in de andere regio's van de Unie. Kortom, zoals bepaalde andere, eerder opgezette communautaire initiatieven moet het initiatief „Regio's voor economische verandering” een hefboomfunctie vervullen en een katalysator van goede ideeën en initiatieven zijn;

22. **wijst op** het belang van het demonstratie-effect en de verspreiding van het initiatief om de levensvatbaarheid ervan te verzekeren. Om de financiering van „Regio's voor economische verandering” veilig te stellen, moet het initiatief zich onderscheiden door zijn dynamiek en moet het met name kunnen aantonen dat de beste projecten aldus daadwerkelijk in de hoofdprogramma's („*main stream*”) van het cohesiebeleid kunnen worden opgenomen;

23. **is ermee ingenomen** dat DG Regionaal beleid tijdens de COTER-vergadering van 31 januari 2006, in het kader van het communicatiebeleid m.b.t. het initiatief, heeft meegedeeld dat een CVDR-lid deel zal uitmaken van de comité dat de jaarlijkse innovatieprijzen in het kader van „Regio's voor economische verandering” zal uitreiken;

24. **onderstreept** dat communicatie en informatieverstoring van cruciaal belang zijn voor de bekendmaking van het initiatief. De geplande jaarlijkse conferenties zouden moeten worden toegespitst op de presentatie van de beste praktijken en op hun mogelijke toepassing op Europese regio's en steden. Het Comité van de Regio's is bereid met de Commissie samen te werken op dit punt, met name wat de uitwisseling van gegevens met het *Lissabon monitoring platform* betreft. Het is zaak reeds in de huidige voorbereidingsfase meer informatie over dit initiatief te geven. Sommige referentiedocumenten — zoals het werkdokument van de diensten van de Commissie, met de voorgestelde thema's ⁽³⁾ — zijn thans alleen in het Engels beschikbaar; voorgesteld wordt ze ook in de andere communautaire talen te doen verspreiden;

25. **verheugt zich over** de drie conferenties die door de Commissie tot dusver in het kader van het initiatief „Regio's voor economische ontwikkeling” zijn georganiseerd en **pleit ervoor** om nog meer initiatieven op communicatiegebied (contactpunten, conferenties, reële of virtuele uitwisselingsfora, enz.) dan de reeds vermelde aan te moedigen en vooral om de initiatieven op het gebied van communicatie, promotie en verspreiding in een gecoördineerd communicatieplan te bundelen; met een meerjarenplanning kan immers een coördinatiekader worden vastgesteld waarin wordt aangegeven welke inspanningen worden verwacht van de informatiediensten van de Commissie en van de andere betrokken actoren, waaronder het Comité van de Regio's dat een bijzondere rol zou moeten spelen en steeds bereid is een en ander op dit gebied uit te diepen;

26. **stelt voor** dat extra middelen beschikbaar worden gesteld aan de instanties die de doelstelling 3-programma's beheren, om ervoor te zorgen dat het initiatief ten goede komt aan de werkzaamheden van de netwerken voor territoriale samenwerking ter uitvoering van de Lissabonstrategie, met name ten behoeve van de burgers, in het kader van het „Plan D” van de Europese Commissie ⁽⁴⁾;

27. **stemt in met** de voorstellen van de Commissie om in het kader van dit initiatief regelmatig thematische conferenties te beleggen en om zeer geslaagde ideeën voor het structuurbeleid, via de „snelle optie”, in de hoofdprogramma's van de structuurfondsen te verankeren;

28. **stelt zich vragen bij** de termijn voor de lancering van het initiatief. Opgemerkt zij dat het initiatief pas in het tweede halfjaar van 2007 volledig operationeel zal zijn. De Commissie heeft wel aangekondigd van plan te zijn reeds enkele acties in het kader van de „snelle optie” van start te laten gaan met eventuele beschikbare middelen uit de thans lopende programma's („Interreg III C” en het huidige „Urbact”), zodat ook de nieuwe programma's vroeger operationeel kunnen worden. Een verduidelijking van het geplande algemene tijdschema zou dan ook van nut zijn;

29. **stelt voor** dat een van zijn leden als raadgever deel uitmaakt van de comités van toezicht voor de programma's „Interreg IV C” en „Urbact 2007-2013”, teneinde een goede interactie en samenwerking bij de tenuitvoerlegging van „Regio's voor economische verandering” te waarborgen. Hiermee zou de rol van het CvDR als vertegenwoordiger van de lokale en regionale overheden op Europees niveau worden erkend;

30. **stelt voor** dat de instellingen regelmatig overleggen met burgerorganisaties en het maatschappelijk middenveld, om zo de participatiedemocratie kracht bij te zetten;

31. **verzoekt** de Commissie preciezere informatie te verschaffen over de wijze waarop dit initiatief zal worden beheerd. Het is van belang te specificeren hoe de samenwerking tussen de betrokken directoraten-generaal van de Commissie en de regio's en steden zal verlopen, en hoe de interactie tussen Commissie en Comité van de Regio's eruit zal zien;

32. **dringt erop aan** dat het besluit tot goedkeuring van een innovatieve actie onder een operationeel programma in het kader van een netwerk waaraan de regio deelneemt, wordt genomen door het toezichtcomité van het programma;

33. **beklemtoont** dat met het initiatief wordt beoogd de beste ideeën die van de netwerken afkomstig zijn, in de hoofdprogramma's over te nemen. Het is dan ook zaak te verduidelijken hoe de selectie van *best practices* zal gebeuren en hoe die via verslaggeving zullen worden gemonitord. Het Comité zou dan ook graag zien dat de regio's, steden en andere lokale overheden niet alleen vrijwillig kandidaten kunnen voordragen, maar ook de mogelijkheid hebben om, op grond van eenvoudige en flexibele uitvoeringsbepalingen, aan de Commissie voorstellen te doen en aanwijzingen te geven m.b.t. ervaringen van bijzonder belang en potentiële waarde voor de totstandbrenging of uitbreiding van netwerken in het kader van de voor het initiatief vastgestelde thema's;

34. **verzoekt** de Europese Commissie ook duidelijkheid te scheppen m.b.t. de organisatie en de financiering van de technische bijstand voor het initiatief, die van groot belang is wil men werkelijk optimaal nut hebben van de goede praktijkvoorbeelden. Met name moet er methodologische steun komen voor deskundig onderzoek van reële innovaties en voor het opsporen van vernieuwingen die overdraagbaar zijn of verder kunnen worden ontwikkeld. Het Comité zou daarom graag zien dat de Commissie samen met externe beoordelaars voor elke thematische actie en naar gelang van de besluiten van het toezichtcomité, deze taak op zich neemt;

⁽³⁾ Ibidem.

⁽⁴⁾ Zie het in 2005 gelanceerde plan van de Europese Commissie *Debate Europe, Democratie-Dialog-Discussie: de toekomst van Europa*.

35. **heeft vragen bij** de relevantie en volledigheid van de benaming van het initiatief. Het vraagt zich namelijk af of de benaming „Regio's voor economische verandering” wel de meest geschikte is en of er geen gevaar van verwarring met andere initiatieven bestaat (bv. „Kennisregio's” of de Lissabongroep). Hoewel het universeel erkende begrip „regio” collectief verwijst naar de verschillende territoriale bestuursniveaus, zou het voor de communicatieve impact toch beter zijn om dit initiatief „Regio's en steden voor economische verandering” te noemen;

Het Lissabon monitoring platform van het CvdR

36. **wijst erop** dat het Comité van de Regio's het *Lissabon Monitoring Platform* in het leven heeft geroepen dat volgens hem een instrument voor lokale en regionale overheden moet zijn om de bijdrage van deze bestuursniveaus aan de omzetting van de Lissabonstrategie op territoriaal niveau beter uit de verf te doen komen. Een interactief platform is operationeel sinds 2006. Momenteel nemen 100 regio's en steden eraan deel. Hoofddoel van dit platform is de regio's te helpen beter in te spelen op de huidige moderniseringstendensen in Europa en het louter nationale raamwerk te doorbreken. De instrumenten van dit platform zijn: monitoring (evaluatie van de behoeften), comparatieve analyse (transparantie op Europees vlak), uitwisseling tussen werkgroepen en interactiviteit (online-uitwisseling);

37. **hoopt** dat de Europese Commissie er, gelet op de mogelijke complexiteit van de kwestie, naar zal streven de zaken maximaal te vereenvoudigen. Het zou ook graag zien dat de samenwerking en complementariteit met het regionale beleid in stand worden gehouden. Het is dan ook van nut punten van overeenkomst te vinden tussen het initiatief „Regio's voor economische verandering” en het *Lissabon monitoring platform* van het CvdR;

38. **stelt met name voor** om, op de meest geschikte en doeltreffende wijze, de interactie tussen het initiatief en het *Lissabon Monitoring Platform* te bevorderen, gezien de functie van dit platform als plaats van discussie en uitwisseling van ervaringen tussen de Europese regio's en steden. Deze interactie heeft tot doel het selectieproces van interregionale netwerken van „Regio's voor economische verandering” te vergemakkelijken en zou voorstellen en ideeën moeten opleveren, in het bijzonder voor de snelle optie. Daarnaast zou het platform zijn eigen rol moeten blijven spelen voor de monitoring van de *governance* en politieke richtinggeving t.b.v. de planning en uitvoering van de Lissabonstrategie. Het CvdR is in dat verband bereid om op institutioneel niveau te zorgen voor de nodige synergie met de Commissie en met de programma's Interreg IV C en Urbact 2007-2013;

Representatieve, begeleidende en ondersteunende rol van het Comité van de Regio's

39. **stelt ten slotte voor** dat het op basis van het bovenstaande en van de rol en het belang van „Regio's voor economi-

sche verandering” en aansluitend bij zijn eigen institutionele doelstellingen, een representatieve, begeleidende en ondersteunende rol speelt bij de tenuitvoerlegging van dit initiatief. Om deze rol, die beslissend kan zijn, te kunnen vervullen stelt het met name in dit advies de volgende specifieke instrumenten voor:

- a) het Comité moet worden betrokken bij het opstellen van de nieuwe operationele programma's „Interreg IV C” en „Urbact 2007-2013” via raadplegingen en/of passende deelname;
- b) het CvdR moet een effectieve rol spelen bij de integratie van de regionale en lokale dimensies bij de behandeling van de gekozen thema's via het vaststellen van algemene thematische richtsnoeren, uitvoeringsbepalingen en referentieprogramma's („Interreg IV C” en „Urbact 2007-2013”); daartoe moet voortdurend informatie worden uitgewisseld met de beheersautoriteiten van deze programma's eventueel via regelmatige hoorzittingen in het Comité van de Regio's, waarbij deze autoriteiten ook regelmatig aan het Comité een verslag moeten voorleggen;
- c) de wederzijdse deelname van vertegenwoordigers van de Commissie en het Comité van de Regio's aan de door beide instanties georganiseerde evenementen moet worden verzekerd met het oog op de uitwisseling van informatie over de in het kader van „Regio's voor economische verandering” opgedane ervaringen;
- d) het Comité moet met raadgevende stem aan de tenuitvoerlegging van de programma's „Interreg IV C” en „Urbact 2007-2013” kunnen deelnemen, en daartoe moet een CvdR-lid in het toezichtcomité van elk programma worden aangewezen;
- e) er moet worden samengewerkt, ook via het verrichten van een studie vooraf, om de inschakeling van de Europese groepering voor territoriale samenwerking (EGTS) — een nieuw juridisch instrument om de territoriale samenwerking te oriënteren en te vergemakkelijken — in de toekomstige netwerken te bevorderen;
- f) het CvdR moet een actieve bijdrage leveren aan demonstratie- en verspreidingsacties, in het kader van een gecoördineerd communicatieplan, op een wijze die bij de vaststelling van dat plan moet worden overeengekomen;
- g) er moet worden gestreefd naar synergie en complementariteit tussen het initiatief „Regio's voor economische verandering” en het *Lissabon monitoring platform* van het CvdR;

40. **stelt andermaal voor** om de met dit initiatief gemaakte vorderingen en de daarvoor gekozen thema's in een jaarlijkse gemeenschappelijke conferentie te bespreken en te beoordelen.

Brussel, 7 juni 2007.

De voorzitter
van het Comité van de Regio's
M. DELEBARRE

II. Procedure

Titel	Mededeling van de Commissie „Regio's voor economische verandering”
Referentie	COM(2006) 675 final
Rechtsgrondslag	facultatieve raadpleging, art. 265, eerste alinea
Rvo	
Datum van de raadpleging door de Raad/van de brief van de Europese Commissie	8.11.2006
Datum van het besluit van de voorzitter/van het presidium	9.1.2007
Bevoegde Commissie	commissie Territoriale samenhang (COTER)
Rapporteur	Alvaro Ancisi, gemeenteraadslid van Ravenna (IT/EVP)
Analysedocument	16.1.2007
Behandeling door de Commissie	16.3.2007
Datum van goedkeuring door de Commissie	16.3.2007
Uitslag van de stemming door de Commissie	algemene stemmen
Datum van goedkeuring door de voltallige vergadering	6/7.6.2007
Eerder advies van het Comité	